

Arctic Paper S.A.

Raport Roczny 2018

ARCTIC PAPER

Spis treści

Wybrane jednostkowe dane finansowe	4	Umowy z Członkami Zarządu gwarantujące rekompensaty finansowe	22
List Prezesa Zarządu ArcticPaper S.A.	6	Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę Arctic Paper S.A.	23
Opis działalności Spółki Arctic Paper	8	Zarządzanie zasobami finansowymi	23
Informacje ogólne	8	Lokaty kapitałowe i inwestycje	23
Zmiany w strukturze kapitałowej Grupy Arctic Paper	9	Informacje o poręczeniach, gwarancjach i zobowiązaniach warunkowych	23
Świadczone usługi	9	Istotne pozycje pozabilansowe	24
Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania	10	Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	24
Struktura akcjonariatu	10	Informacja o toczących się postępowaniach sądowych, arbitrażowych i przed organami administracji publicznej	24
Otoczenie rynkowe	11	Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi zawartych na warunkach innych niż rynkowe	24
Kierunki rozwoju i strategia	11	Informacja o umowach powodujących zmiany w proporcjach posiadanych akcji	24
Struktura sprzedaży	11	Informacje na temat podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	25
Objaśnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności	12	Zatrudnienie	25
Badania i rozwój	12	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych	25
Środowisko naturalne	12		
Podsumowanie wyników finansowych	13	Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego	26
Wybrane pozycje sprawozdania z zysków i strat	13	Zbiór zasad ładu korporacyjnego	26
Wybrane pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej	15	Wskazanie, w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego	26
Wybrane pozycje sprawozdania z przepływów pieniężnych	17	Systemy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych	30
Istotne informacje i czynniki mające wpływ na osiągnięte wyniki finansowe oraz ocenę sytuacji finansowej	18	Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji	30
Kluczowe czynniki wpływające na wyniki działalności	18	Papiery wartościowe dające specjalne uprawnienia kontrolne	31
Zdarzenia i czynniki o charakterze nietypowym	18	Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta oraz wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu	31
Inne istotne informacje	18	Opis zasad zmiany Statutu Emitenta	31
Czynniki mające wpływ na rozwój Spółki	19	Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia	31
Czynniki ryzyka	19	Opis działań organów zarządzających i nadzorujących Emitenta oraz ich komitetów, a także informacje o składzie osobowym tych organów	32
Informacje uzupełniające	21	Informacja zgodnie z wymogami szwedzkich przepisów dotyczących ładu korporacyjnego	41
Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników finansowych	21	Zgromadzenie akcjonariuszy	41
Informacje o dywidendzie	21	Powoływanie organów spółki	41
Zmiany w kapitale zakładowym Arctic Paper S.A.	22	Zadania organów spółki	41
Nabywanie akcji własnych	22		
Wynagrodzenia wypłacone Członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej	22		

Wielkość i skład organów spółki	42	10. Istotne zasady (polityka) rachunkowości	60
Przewodniczący organów spółki	42	11. Przychody ze sprzedaży	71
Postępowanie organów spółki	42	12. Pozostałe przychody i koszty	71
Wynagradzanie osób zasiadających w organach spółki i kadry zarządczej	42	13. Podatek dochodowy	74
Informacje na temat ładu korporacyjnego	42	14. Zysk (strata) przypadający na jedną akcję	76
Informacja Zarządu Arctic Paper S.A. o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej	43	15. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	76
Oświadczenia Zarządu	44	16. Środki trwałe	78
Dokładność i wiarygodność prezentowanych raportów	44	17. Aktywa niematerialne	79
Jednostkowe sprawozdania finansowe	46	18. Pozostałe aktywa	80
Jednostkowe sprawozdanie z zysków i strat	46	19. Zapasy	86
Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów	47	20. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	87
Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	48	21. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	87
Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej c.d.	49	22. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe / rezerwowe	88
Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	50	23. Nabycie udziałów w jednostkach zależnych	89
Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	51	24. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	90
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	52	25. Rezerwy	91
1. Informacje ogólne	52	26. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe oraz pozostałe zobowiązania finansowe	92
2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego	52	27. Zobowiązania warunkowe	93
3. Skład Zarządu Spółki	52	28. Informacje o podmiotach powiązanych	94
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	52	29. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	97
5. Inwestycje Spółki	53	30. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	98
6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	54	31. Instrumenty finansowe	100
7. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	55	32. Zarządzanie kapitałem	107
8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	56	33. Struktura zatrudnienia	107
9. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	59	34. Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami wynikającymi ze sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	108
		35. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	108

Wybrane jednostkowe dane finansowe

Wybrane jednostkowe dane finansowe

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 tys. PLN	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017 tys. PLN	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 tys. EUR	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017 tys. EUR
Przychody ze sprzedaży	82 695	90 210	19 404	21 185
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	36 298	(31 438)	8 517	(7 383)
Zysk (strata) brutto	20 285	(39 266)	4 760	(9 221)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	19 523	(39 662)	4 581	(9 314)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	19 523	(39 662)	4 581	(9 314)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(84 699)	114 289	(19 874)	26 839
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(258)	(12 582)	(61)	(2 955)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	67 619	(75 628)	15 867	(17 760)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(17 337)	26 079	(4 068)	6 124
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	0,28	(0,57)	0,07	(0,13)
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	0,28	(0,57)	0,07	(0,13)
Średni kurs PLN/EUR *			4,2617	4,2583

	Na dzień 31 grudnia 2018 tys. PLN	Na dzień 31 grudnia 2017 tys. PLN	Na dzień 31 grudnia 2018 tys. EUR	Na dzień 31 grudnia 2017 tys. EUR
Aktywa razem	992 611	944 061	230 840	226 345
Zobowiązania długoterminowe	82 807	207 214	19 257	49 681
Zobowiązania krótkoterminowe	374 679	205 815	87 135	49 345
Kapitał własny	535 124	531 032	124 447	127 318
Kapitał podstawowy	69 288	69 288	16 113	16 612
Liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Rozwodniona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	7,72	7,66	1,80	1,84
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	7,72	7,66	1,80	1,84
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda (w PLN/EUR)	-	-	-	-
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w PLN/EUR)	-	-	-	-
Kurs PLN/EUR na koniec okresu **			4,3000	4,1709

* - Pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez NBP w okresie, którego dotyczy prezentowane dane.

** - Pozycje bilansowe przeliczono według średniego kursu ogłoszonego przez NBP obowiązującego na dzień bilansowy

Sprawozdanie Zarządu

z działalności Arctic Paper S.A.
do raportu za 2018 rok

List Prezesa Zarządu ArcticPaper S.A.

Szanowni Państwo,

Rok 2018 był wyzwaniem dla naszej branży. Otoczenie rynkowe jest niezwykle wymagające, jednakże pozycja rynkowa Arctic Paper została relatywnie wzmocniona.

Nasza strategia wskazuje drogę do rosnącego i bardziej zyskowego biznesu, jednak nadal pozostaje wiele do zrobienia, aby wzmocnić konkurencyjność Arctic Paper. Aby osiągnąć nasz długoterminowy cel finansowy, potrzebujemy jeszcze większej koncentracji na wydajności i produktywności. Musimy inwestować środki w bardziej efektywny sposób, tak by osiągać lepsze wyniki. Droga do osiągnięcia trwałej wyższej rentowności to nie tylko cięcia kosztów, ale także budowanie kultury wysokiej wydajności w Arctic Paper. Musimy być lepsi w rekrutacji, motywowaniu i angażowaniu wszystkich pracowników w proces rozwoju firmy i wprowadzania niezbędnych zmian.

Chciałbym również podkreślić wagę naszego strategicznego udziału w Rottneros, który przyczynia się do stabilności i większych możliwości finansowych. Podsumowując, z optymizmem patrzę w przyszłość i cieszę się, że mogę przewodzić Arctic Paper w okresie dużych wyzwań i istotnych zmian.

Z wyrazami szacunku

Michał Jarczyński
Prezes Zarządu Arctic Paper S.A

Opis działalności Spółki Arctic Paper

Informacje ogólne

Arctic Paper S.A. jest spółką holdingową utworzoną w kwietniu 2008 roku. W wyniku restrukturyzacji kapitałowej przeprowadzonej w 2008 roku, papiernie Arctic Paper Kostrzyn (Polska) i Arctic Paper Munkedals (Szwecja) oraz Spółki Dystrybucyjne i Biura Sprzedaży stały się własnością Arctic Paper S.A. Poprzednio były one własnością Trebruk AB (wcześniej Arctic Paper AB), spółki dominującej wobec Emitenta. Ponadto, w ramach ekspansji, Grupa nabyła w grudniu 2008 roku papiernię Arctic Paper Mochenwangen (Niemcy), a także w marcu 2010 roku papiernię Grycksbo (Szwecja).

W 2012 i 2013 roku Arctic Paper S.A. nabył akcje Rottneros AB, spółki notowanej na NASDAQ w Sztokholmie w Szwecji posiadającej 100% udziałów w dwóch Spółkach Celulozowych, Biurze Zakupów oraz spółce produkującej opakowania do żywności.

Głównym przedmiotem działalności statutowej Spółki jest prowadzenie działalności holdingowej, polegającej na zarządzaniu spółkami należącymi do kontrolowanej przez nią Grupy Kapitałowej. Działalność operacyjna jest realizowana poprzez Papiernie i Celulozownie oraz Biura Sprzedaży i Biuro Zakupów. Opis działalności Grupy Kapitałowej Arctic Paper zawarty został w Sprawozdaniu Zarządu z Działalności Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. zawartym w skonsolidowanym raporcie rocznym za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.

Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu – Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000306944. Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny REGON 080262255. Spółka posiada oddział zagraniczny, którego siedziba znajduje się w Szwecji, w Göteborgu.

Przedmiot działalności

Podstawowym przedmiotem działalności Arctic Paper S.A. jest działalność holdingowa.

Spółki zależne

Akcje Arctic Paper S.A. od 23 października 2009 roku notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie na rynku podstawowym, a od 20 grudnia 2012 roku na NASDAQ, giełdzie papierów wartościowych w Sztokholmie, Szwecja. Spółka obecnie prowadzi działalność operacyjną poprzez swoje Papiernie i Celulozownie oraz Biura Sprzedaży i Biuro Zakupów.

We wrześniu i październiku 2008 roku Emitent nabył papiernie w Polsce i Szwecji oraz Spółki Dystrybucyjne i Biura Sprzedaży zajmujące się dystrybucją i sprzedażą papieru produkowanego przez Grupę na terytorium Europy. Trzy Spółki Dystrybucyjne - w Szwecji, Norwegii i Danii – prowadziły działalność dystrybucyjną oferując wyroby nasze, jak również w niewielkim zakresie innych producentów papieru.

Spółka Arctic Paper S.A. nabyła udziały i akcje Arctic Paper Kostrzyn, Arctic Paper Munkedals oraz Spółki Dystrybucyjne i Biura Sprzedaży od Trebruk AB (wcześniej Arctic Paper AB) oraz Nemus Holding AB, obecnie akcjonariusza większościowego wobec Emitenta.

W ramach ekspansji, Grupa nabyła również w grudniu 2008 roku papiernię Arctic Paper Mochenwangen (Niemcy), a także w marcu 2010 roku papiernię Arctic Paper Grycksbo (Szwecja).

W 2012 i 2013 roku Arctic Paper S.A. nabyła akcje Rottneros AB, spółki notowanej na NASDAQ w Sztokholmie, w Szwecji posiadającej 100% udziałów w dwóch Spółkach Celulozowych, Biurze Zakupów oraz spółce produkującej opakowania do żywności. Nabycie Rottneros odbyło się głównie poprzez zamianę akcji Rottneros AB na akcje Arctic Paper S.A. Arctic Paper S.A. przejął kontrolę nad Grupą Rottneros w dniu 20 grudnia 2012 roku. Od tego dnia akcje Arctic Paper są notowane na giełdzie NASDAQ w Sztokholmie.

W związku z Planem Poprawy Rentowności wprowadzanym w Grupie Arctic Paper Spółki Dystrybucyjne w Szwecji, Norwegii i Danii z końcem roku 2015 zakończyły działalność dystrybucyjną i od roku 2016 działają na zasadach Biur Sprzedaży. Funkcje dystrybucyjne zostały przeniesione do fabryk.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Arctic Paper S.A. posiadała inwestycje w następujących jednostkach zależnych:

- Arctic Paper Kostrzyn S.A. – papiernia w Kostrzynie nad Odrą (Polska);
- Arctic Paper Munkedals AB – papiernia w Munkedal (Szwecja);
- Arctic Paper Sverige AB – biuro sprzedaży działające na rynku szwedzkim;
- Arctic Paper Norge AS – biuro sprzedaży działające na rynku norweskim;
- Arctic Paper Danmark A/S – biuro sprzedaży działające na rynku duńskim;
- Arctic Paper UK Limited – biuro sprzedaży w Wielkiej Brytanii;
- Arctic Paper Baltic States SIA – biuro sprzedaży na kraje bałtyckie;
- Arctic Paper Benelux S.A. – biuro sprzedaży na kraje Beneluksu;
- Arctic Paper Schweiz AG – biuro sprzedaży w Szwajcarii;
- Arctic Paper Italia srl – biuro sprzedaży we Włoszech;
- Arctic Paper France SAS – biuro sprzedaży we Francji;
- Arctic Paper Espana SL – biuro sprzedaży w Hiszpanii;
- Arctic Paper Papierhandels GmbH – biuro sprzedaży w Austrii;
- Arctic Paper Deutschland GmbH – biuro sprzedaży w Niemczech;
- Arctic Paper Polska Sp. z o.o. – biuro sprzedaży w Polsce;
- Arctic Paper East Sp. z o.o. – biuro sprzedaży na rynek ukraiński;
- Arctic Paper Investment GmbH – spółka holdingowa utworzona w celu objęcia udziałów w papierni w Mochenwangen;
- Arctic Paper Investment AB – spółka holdingowa, utworzona w celu nabycia Grycksbo Paper Holding AB;
- Rottneros AB – spółka holdingowa posiadająca udziały w celulozowniach Rottneros Bruk AB i Rottneros Vallvik AB, w biurze zakupów oraz spółce produkującej opakowania do żywności;
- Arctic Paper Finance AB - spółka holdingowa pośrednicząca w pozyskaniu finansowania.

Informacje o udziale procentowym w kapitale poszczególnych jednostek zależnych zawarte zostały w sprawozdaniu finansowym Spółki (nota nr 5).

Zmiany w strukturze kapitałowej Grupy Arctic Paper

W roku 2018 nie nastąpiły zmiany w strukturze kapitałowej Grupy.

Świadczone usługi

Jako spółka holdingowa Arctic Paper S.A. otrzymuje dywidendy, odsetki z tytułu udzielonych pożyczek oraz przychody z tytułu świadczonych usług zarządczych na rzecz podmiotów powiązanych działających w ramach Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A.

Ponadto spółka świadczy usługi pośrednictwa w zakupie celulozy na rzecz spółek z Grupy. Usługi te świadczone są w dwojaki sposób:

- poprzez negocjowanie warunków dostaw celulozy dla Grupy i poszczególnych fabryk;
- poprzez bezpośrednie zakupy celulozy przez Arctic Paper S.A. i odsprzedawanie jej do fabryk.

W związku z podjętymi działaniami restrukturyzacyjnymi w Grupie Arctic Paper, z początkiem 2016 roku rozpoczął działalność scentralizowany dział logistyki należący do struktur Arctic Paper S.A. Dział logistyki świadczy usługi w zakresie planowania i koordynacji transportu dla papierni w Kostrzynie, Grycksbo i Munkedals.

Asortyment produktów wytwarzanych przez Papiernie Grupy Arctic Paper opisany został w skonsolidowanym raporcie rocznym za 2018 rok.

Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania

W 2018 roku nie nastąpiły istotne zmiany w podstawowych zasadach zarządzania.

Struktura akcjonariatu

Głównym akcjonariuszem Arctic Paper S.A. jest spółka prawa szwedzkiego Nemus Holding AB (należąca pośrednio do Pana Thomasa Onstad) posiadająca na dzień 31 grudnia 2018 roku 40.381.449 akcji naszej Spółki stanowiących 58,28% jej kapitału zakładowego odpowiadających 58,28% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu. Tym samym Nemus Holding AB jest podmiotem dominującym w stosunku do Emitenta.

Ponadto, Pan Thomas Onstad, pośredni akcjonariusz Nemus Holding AB, posiada bezpośrednio 6.223.658 akcji stanowiących 8,98% całkowitej liczby akcji Spółki oraz przez inny podmiot 600.000 akcji stanowiących 0,87% całkowitej liczby Akcji Spółki. Łączny bezpośredni i pośredni udziały Pana Thomasa Onstada w kapitale Arctic Paper S.A. wynosi 68,13% na dzień 31 grudnia 2018 roku i nie zmienił się do dnia niniejszego raportu.

według stanu na 18.03.2019

Akcjonariusz	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]
Thomas Onstad	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%
- pośrednio poprzez	40 981 449	59,15%	40 981 449	59,15%
<i>Nemus Holding AB</i>	40 381 449	58,28%	40 381 449	58,28%
<i>inny podmiot</i>	600 000	0,87%	600 000	0,87%
- bezpośrednio	6 223 658	8,98%	6 223 658	8,98%
Pozostali	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%
Akcje własne	-	0,00%	-	0,00%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%

według stanu na 31.12.2018

Akcjonariusz	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]
Thomas Onstad	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%
- pośrednio poprzez	40 981 449	59,15%	40 981 449	59,15%
<i>Nemus Holding AB</i>	40 381 449	58,28%	40 381 449	58,28%
<i>inny podmiot</i>	600 000	0,87%	600 000	0,87%
- bezpośrednio	6 223 658	8,98%	6 223 658	8,98%
Pozostali	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%
Akcje własne	-	0,00%	-	0,00%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%

według stanu na 09.11.2018

Akcjonariusz	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]
Thomas Onstad	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%
- pośrednio poprzez	40 981 449	59,15%	40 981 449	59,15%
<i>Nemus Holding AB</i>	40 381 449	58,28%	40 381 449	58,28%
<i>inny podmiot</i>	600 000	0,87%	600 000	0,87%
- bezpośrednio	6 223 658	8,98%	6 223 658	8,98%
Pozostali	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%
Akcje własne	-	0,00%	-	0,00%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%

Dane w powyższej tabeli wykazano według stanu na datę zatwierdzenia niniejszego raportu, na dzień bilansowy, a także na datę publikacji raportu kwartalnego za III kwartał 2018 roku.

Otoczenie rynkowe

Spółka nie świadczy usług bezpośrednio na rzecz podmiotów zewnętrznych. Na jej sytuację finansową oraz zdolność do wypłaty dywidendy wpływ ma przede wszystkim otoczenie rynkowe, w którym funkcjonują Papiernie i Celulozownie kontrolowane przez Spółkę.

Informacje o podstawowych produktach oferowanych przez Grupę wraz z ich określeniem wartościowym i ilościowym oraz udziałem poszczególnych produktów w sprzedaży Grupy ogółem, a także informacje o rynkach zbytu, z uwzględnieniem podziału na rynki krajowe i zagraniczne oraz informacje o źródłach zaopatrzenia w materiały do produkcji i usługi zawarte zostały w skonsolidowanym raporcie rocznym.

Kierunki rozwoju i strategia

W 2018 roku Zarząd zatwierdził nową strategię dla działalności papierniczej Grupy pod nazwą „Przyszłość jest w papierze – Agenda Strategiczna 2022”, której celem jest rozwój działalności i poprawa rentowności tego segmentu. Nowa strategia opiera się na uzyskaniu w sposób zrównoważony wyższej rentowności EBIT na poziomie 10% najpóźniej do 2022 roku, a jej fundamentem jest sześć strategicznych inicjatyw:

- Rozwój działalności poprzez koncentrację na wybranych rentownych segmentach i rynkach, w tym na produktach specjalistycznych i produktach premium, w Europie Wschodniej oraz na nowych rynkach.
- Nowe innowacyjne produkty i gramatury, opracowane w ścisłej współpracy z klientami.
- Budowanie silnych marek dla segmentu premium oraz innych segmentów, w celu zwiększenia przychodów na tonę papieru.
- Optymalizacja wszystkich procesów w celu obniżenia kosztów.
- Wzmacnianie kultury wydajności wśród pracowników, opartej na jasnych i mierzalnych celach.
- Zrównoważona działalność oparta na produktach nadających się do recyklingu i materiałach odnawialnych.

Struktura sprzedaży

W 2018 roku struktura sprzedaży w podziale na poszczególne źródła przychodów Spółki kształtowała się następująco:

tys. ton	2018	udział %	2017	udział %
Usługi	37 970	46%	37 377	41%
Dywidendy	39 812	48%	48 412	54%
Odsetki od pożyczek	4 913	6%	4 420	5%
Razem	82 695	100%	90 210	100%

Spółka świadczy usługi zarządcze na rzecz spółek zależnych na podstawie umów podpisanych z tymi podmiotami.

tys. PLN	2018	udział %	2017	udział %
Arctic Paper Kostrzyn S.A.	39 488	48%	49 386	55%
Rottneros AB	12 125	15%	13 440	15%
Arctic Paper Munkedals AB	10 758	13%	11 296	13%
Arctic Paper Grycksbo AB	13 516	16%	12 000	13%
Pozostałe	6 808	8%	4 087	5%
Razem	82 695	100%	90 210	100%

Objaśnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności

Zapotrzebowanie na produkty Grupy podlega nieznacznym wahaniom w trakcie roku. Zmniejszenie zapotrzebowania na papier występuje corocznie w okresie letnich wakacji oraz w okresie Świąt Bożego Narodzenia, kiedy to część drukarni, w szczególności na terenie Europy Zachodniej, jest zamykana. Zmiany zapotrzebowania na papier nie są znaczące w porównaniu z popytem na papier w pozostałych okresach roku. Wahania w zapotrzebowaniu na papier przekładają się w dużej mierze na wahania popytu na celulozę.

Badania i rozwój

Spółka nie ponosi bezpośrednio nakładów na badania i rozwój.

W Grupie Arctic Paper prowadzone są przede wszystkim prace rozwojowe mające na celu usprawnienie i unowocześnienie procesów produkcyjnych oraz poprawa jakości oferowanych produktów i zwiększenie ich asortymentu. W okresie objętym niniejszym raportem Papiernie prowadziły prace rozwojowe, których celem było usprawnienie procesu produkcyjnego, w szczególności skrócenie okresu przestojów maszyn papierniczych oraz prace przy jednoczesnym podniesieniu jakości papieru i zwiększeniu szerokości asortymentu, a także poprawa własności jakościowych papieru.

Istotnym celem prac rozwojowych w 2018 roku był rozwój nowych produktów.

Środowisko naturalne

Opis wpływu przepisów z zakresu ochrony środowiska na działalność Papierni i Celulozowni kontrolowanych przez Spółkę został zamieszczony w skonsolidowanym raporcie rocznym.

Podsumowanie wyników finansowych

Wybrane pozycje sprawozdania z zysków i strat

tys. PLN	2018	2017	Zmiana % 2018/2017
Przychody ze sprzedaży	82 695	90 210	(8,3)
w tym:			
Przychody ze sprzedaży usług	37 970	37 377	1,59
Odsetki od pożyczek	4 913	4 420	11,14
Przychody z dywidend	39 812	48 412	(17,76)
Zysk ze sprzedaży	77 366	84 406	(8,3)
% przychodów ze sprzedaży	93,56	93,57	(0,0) p.p.
Koszty sprzedaży	(2 997)	(2 855)	5,0
Koszty ogólnego zarządu	(32 981)	(35 749)	(7,7)
Pozostałe przychody operacyjne	3 960	524	656,1
Pozostałe koszty operacyjne	(9 050)	(77 764)	(88,4)
EBIT	36 298	(31 438)	(215,5)
% przychodów ze sprzedaży	43,89	(34,85)	78,7 p.p.
EBITDA	36 773	(30 974)	(218,7)
% przychodów ze sprzedaży	44,47	(34,34)	78,8 p.p.
Przychody finansowe	4 630	6 738	(31,3)
Koszty finansowe	(20 643)	(14 566)	41,7
Zysk brutto	20 285	(39 266)	(151,7)
Podatek dochodowy	(762)	(396)	92,5
Zysk netto	19 523	(39 662)	(149,2)
% przychodów ze sprzedaży	23,61	(43,97)	67,6 p.p.

Przychody, koszt własny sprzedaży i zysk ze sprzedaży

Głównym przedmiotem działalności statutowej Spółki jest prowadzenie działalności holdingowej, polegającej na zarządzaniu spółkami należącymi do kontrolowanej przez nią Grupy Kapitałowej. Działalność operacyjna Grupy jest realizowana poprzez Papiernie i Celulozownie oraz Biura Sprzedaży i Biuro Zakupów. W roku 2018 jednostkowe przychody ze sprzedaży osiągnęły poziom 82.695 tys. PLN i stanowiły: przychody z dywidend (39.812 tys. PLN), usługi świadczone na rzecz spółek z Grupy (37.970 tys. PLN) oraz odsetki od pożyczek (4.913 tys. PLN). W roku 2017 przychody jednostkowe Spółki wyniosły 90.210 tys. PLN i stanowiły: przychody z dywidend (48.412 tys. PLN), usługi świadczone na rzecz spółek z Grupy (37.377 tys. PLN) oraz odsetki od pożyczek (4.420 tys. PLN).

W 2018 roku i 2017 roku Spółka nie świadczyła usług dla Celulozowni Grupy Rottneros.

Koszt własny sprzedaży obejmuje koszt własny świadczenia usług logistycznych oraz odsetek od pożyczek udzielonych spółce przez podmioty powiązane (3.807 tys. PLN)

Koszty ogólnego zarządu

W 2018 roku koszty ogólnego zarządu wyniosły 32.981 tys. PLN. Obejmują one koszty administracyjne funkcjonowania Spółki, koszty świadczonych na rzecz spółek z Grupy usług oraz wszelkie koszty ponoszone przez Spółkę w celu realizacji działalności holdingowej. Wśród powyższych kosztów, można wyróżnić grupę kosztów, które dotyczą wyłącznie działalności statutowej i obejmują między innymi: koszty badania sprawozdań finansowych, koszty funkcjonowania Rady Nadzorczej, koszty okresowych kontroli właścicielskich w Spółce i inne.

Koszty sprzedaży

W roku 2018 spółka rozpoznała 2.997 tys. PLN kosztów sprzedaży, które w całości dotyczyły kosztów związanych z pośrednictwem w zakupach celulozy dla spółki Arctic Paper Kostrzyn S.A.

Pozostałe przychody operacyjne i pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne wyniosły w 2018 roku 3.960 tys. PLN, co oznacza wzrost w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku, który wynikał przede wszystkim z odwrócenia odpisów na utratę wartości aktywów trwałych – udziałów w spółkach Arctic Paper Sverige AB i Arctic Paper Norge AS w kwocie 3.451 tys. PLN. Zostało to szerzej opisane w nocie 18.2 jednostkowego sprawozdania finansowego.

W tym samym czasie nastąpił także spadek pozostałych kosztów operacyjnych, które osiągnęły poziom 9.050 tys. PLN (w 2017 roku było to 77.764 tys. PLN). Spadek kwoty pozostałych kosztów operacyjnych wynika przede wszystkim z rozpoznania w 2017 wyższych odpisów z tytułu trwałej utraty wartości udziałów Arctic Paper Investment AB (75.236 tys. PLN), w roku 2018 odpis ten wyniósł 7.828 tys. PLN.

Przychody finansowe i koszty finansowe

W 2018 roku przychody finansowe wyniosły 4.630 tys. PLN i były niższe w porównaniu do przychodów uzyskanych w analogicznym okresie poprzedniego roku o 2.108 tys. PLN. W tym samym czasie nastąpił wzrost kosztów finansowych z kwoty 14.566 tys. PLN w 2017 roku do kwoty 20.643 tys. PLN.

Zmiany w przychodach i kosztach finansowych wynikają głównie z różnic kursowych, które prezentowane są netto tj. jako różnica pomiędzy dodatnimi i ujemnymi różnicami kursowymi prezentowana jako przychody finansowe, w przypadku nadwyżki dodatnich różnic, lub jako koszty finansowe, w przypadku nadwyżki ujemnych różnic kursowych. O ile w roku 2017 spółka odnotowała nadwyżkę dodatnich różnic kursowych wykazanych w przychodach finansowych, tak w roku 2018 sytuacja była odwrotna, tj. spółka wykazała nadwyżkę ujemnych różnic kursowych w kosztach finansowych.

Analiza rentowności

EBITDA w 2018 roku wyniosła 36.773 tys. PLN, natomiast w 2017 roku -30.974 tys. PLN.

EBIT w 2018 roku wyniósł 36.298 tys. PLN w porównaniu do -31.438 tys. PLN w roku poprzednim.

Zysk netto w 2018 roku wyniósł 19.523 tys. PLN w porównaniu do straty netto w wysokości -39.662 tys. PLN w 2017 roku.

tys. PLN	2018	2017	Zmiana % 2018/2017
Zysk ze sprzedaży	77 366	84 406	(8,3)
% przychodów ze sprzedaży	93,56	93,57	(0,0) p.p.
EBITDA	36 773	(30 974)	(218,7)
% przychodów ze sprzedaży	44,47	(34,34)	78,8 p.p.
EBIT	36 298	(31 438)	(215,5)
% przychodów ze sprzedaży	43,89	(34,85)	78,7 p.p.
Zysk netto	19 523	(39 662)	(149,2)
% przychodów ze sprzedaży	23,61	(43,97)	67,6 p.p.
Rentowność kapitału / ROE (%)	3,6	(7,5)	11,1 p.p.
Rentowność aktywów / ROA (%)	2,0	(4,2)	6,2 p.p.

W 2018 roku stopa zwrotu z kapitału własnego wyniosła 3,6%, podczas gdy w 2017 roku osiągnęła ona poziom -7.5%. Rentowność aktywów wzrosła z poziomu -4.2% w 2017 roku do 2.0% w 2018 roku.

Wybrane pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej

tys. PLN	31/gru/18	31/gru/17	Zmiana
			31/12/2018 -31/12/2017
Aktywa trwałe	751 507	751 157	350
Należności	90 818	75 287	15 531
Pozostałe aktywa obrotowe	130 681	80 675	50 006
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19 605	36 943	(17 337)
Razem aktywa	992 611	944 061	48 550
Kapitał własny	535 124	531 032	4 092
Zobowiązania krótkoterminowe	374 679	205 815	168 864
Zobowiązania długoterminowe	82 807	207 214	(124 407)
Razem pasywa	992 611	944 061	48 550

Na dzień 31 grudnia 2018 roku aktywa ogółem wyniosły 992.611 tys. PLN w porównaniu do 944.061 tys. PLN na koniec 2017 roku.

Aktywa trwałe

Na koniec grudnia 2018 roku aktywa trwałe stanowiły około 75,7% sumy aktywów ogółem, a ich udział w sumie aktywów spadł w porównaniu do grudnia 2017 roku (79,6%).

Aktywa obrotowe

Aktywa obrotowe osiągnęły na koniec grudnia 2018 roku wartość 241.104 tys. PLN w stosunku do 192.904 tys. PLN na koniec 2017 roku.

Kapitał własny

Kapitał własny wyniósł na koniec grudnia 2018 roku 535.124 tys. PLN, w porównaniu do 531.032 tys. PLN na koniec 2017 roku. Wzrost kapitału własnego wynika głównie z wypracowanego w 2018 roku zysku netto.

Zobowiązania krótkoterminowe

Według stanu na koniec grudnia 2018 roku zobowiązania krótkoterminowe wyniosły 374.679 tys. PLN (37.7 % sumy bilansowej), w porównaniu do 205.815 tys. PLN na koniec 2017 roku (21.8 % sumy bilansowej).

Istotny wzrost wartości zobowiązań krótkoterminowych wynika głównie ze wzrostu poziomu zobowiązań z tytułu kredytów związanym z pozyskaniem nowego finansowania dla Grupy oraz przeklasyfikowania części kredytów długoterminowych do krótkoterminowych z powodu niedotrzymania wskaźnika finansowego.

Zobowiązania długoterminowe

Według stanu na koniec grudnia 2018 roku zobowiązania długoterminowe wyniosły 82.807 tys. PLN (8.3 % sumy bilansowej), w porównaniu do 207.214 tys. PLN na koniec 2017 roku (21.9 % sumy bilansowej). Spadek zobowiązań długoterminowych spowodowany był przede wszystkim zmniejszeniem części długoterminowej zobowiązań odsetkowych oraz przeklasyfikowania części kredytów długoterminowych do krótkoterminowych z powodu niedotrzymania wskaźnika finansowego.

Analiza zadłużenia

	2018	2017	Zmiana % 2018/2017
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego (%)	85,5	77,8	7,7 p.p.
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym (%)	71,2	70,7	0,5 p.p.
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego zadłużeniem oprocentowanym (%)	66,0	63,6	2,4 p.p.

Według stanu na koniec grudnia 2018 roku wskaźnik zadłużenia kapitału własnego wyniósł 85,6% i był wyższy o 7,7 p.p. od poziomu z końca grudnia 2017 roku.

Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym wzrósł z 70,7% na koniec 2017 roku do 71,2% na koniec grudnia 2018 roku. Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego zadłużeniem oprocentowanym wyniósł na koniec 2018 roku 66,0% i był na wyższym poziomie niż na koniec grudnia 2017 roku o 2,4 p.p..

Analiza płynności

	2018	2017	Zmiana 2018/2017
Wskaźnik bieżącej płynności (current ratio)	0,64x	0,94x	(0,3)
Wskaźnik szybkiej płynności (quick ratio)	0,64x	0,94x	(0,3)
Wskaźnik wypłacalności gotówkowej	0,05x	0,18x	(0,1)

Wskaźnik bieżącej płynności oraz wskaźnik szybkiej płynności wyniosły na koniec grudnia 2018 roku 0,64x i były o 0,3 niższe niż na koniec grudnia 2017 roku. Wskaźnik wypłacalności gotówkowej spadł w stosunku do grudnia 2017 roku i wyniósł na koniec grudnia 2018 roku 0,05x.

Wybrane pozycje sprawozdania z przepływów pieniężnych

tys. PLN	2018	2017	Zmiana % 2018/2017
Przepływy z dz. operacyjnej	(84 699)	114 289	(174,1)
w tym:			
Zysk brutto	20 285	(39 266)	(151,7)
Amortyzacja	475	464	2,5
Zmiana kapitału obrotowego	18 318	(9 609)	(290,6)
Odsetki i dywidendy (netto)	8 156	14 474	(43,7)
Zmiana stanu pożyczek wobec spółek zależnych	(135 365)	78 129	(273,3)
Inne korekty	3 432	70 097	(95,1)
Przepływy z dz. inwestycyjnej	(258)	(12 582)	(97,9)
Przepływy z dz. finansowej	67 619	(75 628)	(189,4)
Razem przepływy pieniężne	(17 337)	26 079	(166,5)

Przepływy z działalności operacyjnej

W 2018 roku przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej osiągnęły wartość -84.699 tys. PLN w porównaniu z 114.289 tys. PLN za 2017 rok. Największy wpływ na ujemne przepływy z działalności operacyjnej w 2018 roku miała zmiana stanu zobowiązań z tytułu cash-poolingu oraz zmiana stanu pożyczek wobec spółek zależnych.

Przepływy z działalności inwestycyjnej

W 2018 roku przepływy z działalności inwestycyjnej wyniosły -258 tys. PLN w porównaniu z -12.582 tys. PLN w 2017 roku. Ujemne przepływy inwestycyjne w 2017 roku były związane przede wszystkim ze zwiększeniem udziałów w spółkach zależnych, co nie miało miejsca w roku 2018.

Przepływy z działalności finansowej

W 2018 roku przepływy z działalności finansowej osiągnęły poziom 67.619 tys. PLN w porównaniu z -75.628 tys. PLN w 2017 roku. W 2018 roku przepływy z działalności finansowej były związane ze zmianami stanu pożyczek oraz spłatami zobowiązań z tego tytułu.

Istotne informacje i czynniki mające wpływ na osiągnięte wyniki finansowe oraz ocenę sytuacji finansowej

Kluczowe czynniki wpływające na wyniki działalności

Na działalność operacyjną Spółki przekładają się pośrednio czynniki mające bezpośredni wpływ na działalność głównych jednostek operacyjnych Grupy – Papierni, do których zaliczyć należy przede wszystkim:

- czynniki makroekonomiczne i inne czynniki gospodarcze;
- ceny papieru wysokogatunkowego;
- ceny celulozy, drewna i energii;
- wahania kursów walut.

Wpływ czynników na działalność Grupy został szczegółowo opisany w skonsolidowanym raporcie rocznym za 2018 rok.

Zdarzenia i czynniki o charakterze nietypowym

W okresie objętym niniejszym raportem nie wystąpiły zdarzenia i/lub czynniki o charakterze nietypowym dotyczącym Arctic Paper S.A.

Inne istotne informacje

Splata zadłużenia z tytułu leasingu w Arctic Paper Grycksbo AB oraz otrzymanie od banków transzy refinansującej

W dniu 7 stycznia 2018, spółka Arctic Paper SA udzieliła Spółce zależnej Arctic Paper Grycksbo AB pożyczki w kwocie 5,56 milionów EUR w celu spłaty zobowiązań z tytułu leasingu w Svenska Handelsbanken AB. Jednocześnie Spółka zwróciła się do obecnego konsorcjum banków finansujących (Santander Bank S.A. (poprzednio Bank Zachodni WBK S.A.) oraz Bank BGŻ BNP Paribas S.A.) o zgodę na zaciągnięcie przez Spółkę dodatkowego zadłużenia finansowego w formie kredytu terminowego do kwoty 25.820 tysięcy PLN, który miał zostać udzielony jako dodatkowa transza w ramach umowy kredytów z dnia 9 września 2016 roku, w celu finansowania lub refinansowania spłaty zadłużenia Arctic Paper Grycksbo AB z tytułu leasingu udzielone go przez Svenska Handelsbanken AB. Zgodę na takie finansowanie wyraziło w dniu 20 lutego 2018 roku Zgromadzenie Obligatariuszy. Nowa transza kredytu w kwocie 25.820 tys. PLN została wypłacona przez banki w dniu 18 lipca 2018 roku.

Otrzymanie zwolnienia z dotrzymania wskaźników finansowych na dzień 31 grudnia 2018 roku

W związku opisanym w nocie 7 jednostkowego sprawozdania finansowego niedotrzymaniem określonego umową kredytową wskaźnika finansowego, po dniu bilansowym Arctic Paper S.A. otrzymała od Santander Bank S.A. działającego jako agenta konsorcjum banków finansujących pisemne zapewnienie, że niespełnienie przez Grupę wymaganego poziomu wskaźnika Cashflow Cover na 31 grudnia 2018 roku nie stanowi przypadku naruszenia warunków umowy kredytowej z dnia 9 września 2016 roku („default”). Zgodnie wymogami MSR 1, ze względu jednak na brak takiego zapewnienia na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka zaprezentowała całe zadłużenie wobec konsorcjum banków na ten dzień w wysokości 65.996 tys. PLN jako zobowiązanie krótkoterminowe: oprocentowane kredyty, pożyczki i obligacje.

Czynniki mające wpływ na rozwój Spółki

Informacje o trendach rynkowych oraz o czynnikach mających wpływ na wyniki finansowe Spółki w perspektywie kolejnego roku zawarte zostały w skonsolidowanym raporcie rocznym. Poniżej opisano czynniki ryzyka mające bezpośredni wpływ na działalność Spółki, pozostałe czynniki ryzyka, wpływające na Spółkę za pośrednictwem jej spółek zależnych opisane zostały szczegółowo w skonsolidowanym raporcie rocznym.

Czynniki ryzyka

Czynniki ryzyka związane z otoczeniem, w jakim działa Spółka

Kolejność, w jakiej są przedstawione poniższe czynniki ryzyka, nie odzwierciedla prawdopodobieństwa ich wystąpienia, zakresu lub znaczenia poszczególnych ryzyk.

Ryzyko zmiany przepisów prawa

Spółka prowadzi działalność w otoczeniu prawnym charakteryzującym się wysokim poziomem niepewności. Przepisy dotyczące prowadzonej przez nas działalności są często nowelizowane i brak jest ich jednolitej interpretacji, co pociąga za sobą ryzyko naruszenia obowiązujących regulacji i związanych z tym konsekwencji, nawet, jeśli naruszenie prawa było nieumyślne.

Ryzyko związane z niekorzystną globalną sytuacją gospodarczą

Na globalną sytuację gospodarczą wywierają wpływ skutki ostatniego kryzysu finansowego, a w szczególności trwający spadek zaufania konsumentów i przedsiębiorców, obawy dotyczące dostępności i wzrostu kosztów kredytów, spadku wydatków konsumpcyjnych i inwestycyjnych, zmienności i siły rynków kapitałowych. Spodziewamy się, że trudne globalne warunki gospodarcze mogą nadal doprowadzić do spadku ogólnego popytu i średnich cen papieru wysokogatunkowego, co może z kolei wyrzucić niekorzystny wpływ na dywidendy otrzymywane ze spółek zależnych.

Ryzyko walutowe

Przychody, koszty i wyniki Spółki są narażone na ryzyko zmiany kursów walut, w szczególności PLN wobec EUR, SEK i innych walut, gdyż Spółka otrzymuje dywidendy w części w EUR i SEK. Zmiany kursów walut mogą, zatem mieć negatywny wpływ na wyniki, sytuację finansową i perspektywy Grupy.

Ryzyko zmiany stóp procentowych

Spółka jest narażona na ryzyko zmiany stóp procentowych głównie w związku z istniejącym zadłużeniem odsetkowym. Ryzyko to wynika z wahań referencyjnych stóp procentowych WIBOR dla zadłużenia w PLN. Niekorzystne zmiany stóp procentowych mogą negatywnie wpłynąć na wyniki, sytuację finansową i perspektywy Spółki.

Cele i metody zarządzania ryzykiem finansowych w Spółce wraz z metodami zabezpieczenia istotnych rodzajów transakcji, są opisane w nocie 30 jednostkowego sprawozdania finansowego.

Czynniki ryzyka związane z działalnością Spółki

Kolejność, w jakiej są przedstawione poniższe czynniki ryzyka, nie odzwierciedla prawdopodobieństwa ich wystąpienia, zakresu lub znaczenia poszczególnych ryzyk.

Ryzyko związane z utrzymaniem i pozyskaniem kadry kierowniczej i wykwalifikowanego personelu

Osiągnięcie celów strategicznych przez naszą Spółkę uzależnione jest od wiedzy i doświadczenia profesjonalnej kadry zarządzającej oraz umiejętności zatrudniania i utrzymywania wykwalifikowanych specjalistów. Spółka może nie być w stanie

utrzymać dotychczasowej kadry kierowniczej oraz innych kluczowych pracowników, a także pozyskać nowych specjalistów. Jeżeli Spółka nie będzie w stanie pozyskać i utrzymać kadry zarządzającej oraz personelu, może to mieć niekorzystny wpływ na naszą działalność, wyniki operacyjne oraz sytuację finansową.

Ryzyko związane z zadłużeniem Spółki

W związku z podpisaniem w dniu 9 września 2016 roku umów kredytowych z konsorcjum banków (Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Santander Bank S.A. i BGŻ BNP Paribas SA) oraz umowy o emisję obligacji, Spółka posiada zadłużenie odsetkowe wynikające z wyżej wymienionych umów.

Niedotrzymanie zobowiązań Spółki, w tym poziomu uzgodnionych wskaźników finansowych (kovenantów) wynikających z tych umów, skutkuje wystąpieniem przypadku naruszenia warunków umowy. Wystąpienie przypadku naruszenia może w szczególności doprowadzić do postawienia w stan wymagalności naszego zadłużenia, przejęcia przez bank kontroli nad ważnymi aktywami takimi jak Papiernie lub Celulozownie, a także utratą pozostałych aktywów, na których zostały ustanowione zabezpieczenia, obniżenia wiarygodności kredytowej i utraty dostępu do źródeł zewnętrznego finansowania, a co za tym idzie utraty płynności finansowej, co może z kolei wyrzucić istotnie negatywny wpływ na naszą działalność, perspektywy rozwoju oraz cenę naszych akcji.

Ryzyko związane ze zdolnością Spółki do wypłaty dywidend

Emitent jest spółką holdingową, a zatem jego zdolność do wypłaty dywidendy jest uzależniona od poziomu ewentualnych wypłat, jakie otrzyma od spółek zależnych prowadzących działalność operacyjną i poziomu sald gotówkowych. Niektóre spółki zależne Grupy prowadzące działalność operacyjną mogą w pewnych okresach podlegać ograniczeniom dotyczącym dokonywania wypłat na rzecz Emitenta. Nie ma pewności, że ograniczenia takie nie wywrą istotnego negatywnego wpływu na działalność, wynik działalności operacyjnej i zdolność Spółki do wypłaty dywidendy.

W związku z podpisanymi w dniu 9 września 2016 roku umowami kredytów terminowych i odnawialnych, umowami związanymi z emisją obligacji, na podstawie których Spółka w dniu 30 września 2016 roku wyemitowała obligacje oraz umową pomiędzy wierzycielami (szerzej opisanymi w nocie 32.2 „Pozyskanie nowego finansowania” Raportu Roczego za 2016 rok), możliwość wypłaty dywidendy przez Spółkę jest uzależniona od spełnienia przez Grupę określonych wskaźników finansowych w okresie dwóch poprzedzających wypłatę właściwych okresów (zgodnie z definicją tego terminu w umowie kredytów terminowych i odnawialnych) oraz braku występowania przypadku naruszenia (zgodnie z definicją tego terminu w umowie kredytów terminowych i odnawialnych).

Informacje uzupełniające

Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników finansowych

Zarząd Arctic Paper S.A. nie opublikował prognoz wyników finansowych na rok 2018, a także nie opublikował oraz nie planuje publikowania prognoz wyników finansowych na rok 2019.

Informacje o dywidendzie

Dywidendy są wypłacane w oparciu o zysk netto wykazany w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym Arctic Paper S.A. po pokryciu strat z lat ubiegłych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, Spółka nie posiadała akcji uprzywilejowanych.

Możliwość wypłaty potencjalnej dywidendy przez Spółkę na rzecz akcjonariuszy jest uzależniona od poziomu wypłat otrzymanych od spółek zależnych. Ryzyko związane ze zdolnością Spółki do wypłaty dywidendy zostało opisane w części Czynniki ryzyka raportu rocznego za rok 2018.

W związku z podpisanymi w dniu 9 września 2016 roku umowami kredytów terminowych i odnawialnych, umowami związanymi z emisją obligacji, na podstawie których Spółka w dniu 30 września 2016 roku wyemitowała obligacje oraz umową pomiędzy wierzycielami, możliwość wypłaty dywidendy przez Spółkę jest uzależniona od spełnienia przez Grupę określonych wskaźników finansowych w okresie dwóch poprzedzających wypłatę właściwych okresów (zgodnie z definicją tego terminu w umowie kredytów terminowych i odnawialnych) oraz braku występowania przypadku naruszenia (zgodnie z definicją tego terminu w umowie kredytów terminowych i odnawialnych).

Walne Zgromadzenie Spółki, które odbyło się w dniu 13 czerwca 2018 roku, podjęło uchwałę w sprawie wypłaty akcjonariuszom Spółki dywidendy z zysków netto z lat ubiegłych zgromadzonych na kapitale rezerwowym Spółki w wysokości 13.857.556,60 PLN. Dywidenda na jedną akcję wyniosła 0,20 PLN. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki ustaliło dzień dywidendy na 20 czerwca 2018 roku, a termin wypłaty dywidendy na 27 czerwca 2018 roku. Dywidenda została wypłacona zgodnie z harmonogramem.

Zmiany w organach Arctic Paper S.A.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej wchodziło:

- Per Lundeen – Przewodniczący Rady Nadzorczej powołany 22 września 2016 roku (powołany do Rady Nadzorczej w dniu 14 września 2016 roku);
- Roger Mattsson - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 września 2016 roku (powołany na Członka Rady Nadzorczej w dniu 16 września 2014 roku);
- Thomas Onstad – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku;
- Mariusz Grendowicz – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 28 czerwca 2012 roku (członek niezależny);
- Maciej Georg – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 14 września 2016 roku (członek niezależny).

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 13 czerwca 2018 roku zdecydowało o powołaniu Rady Nadzorczej w dotychczasowym składzie na kolejną wspólną kadencję ze skutkiem od dnia 21 grudnia 2018 roku.

Do dnia publikacji niniejszego raportu nie było zmian w składzie Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w skład Zarządu Jednostki Dominującej wchodziło:

- Per Skoglund - Prezes Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2016 roku (powołany na Członka Zarządu w dniu 27 kwietnia 2011 roku);
- Göran Eklund – Członek Zarządu powołany w dniu 30 sierpnia 2017 roku.

Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 10 grudnia 2018 roku odwołała ze skutkiem na dzień 31 stycznia 2019 roku Pana Pera Skoglunda z funkcji Prezesa Zarządu oraz Dyrektora Generalnego Spółki. Jednocześnie Rada Nadzorcza powołała ze skutkiem na dzień 1 lutego 2019 roku Pana Michała Jarczyńskiego na Prezesa Zarządu Spółki. Pan Michał Jarczyński będzie również sprawował funkcję Dyrektora Generalnego Spółki.

Do dnia publikacji niniejszego raportu nie było innych zmian w składzie Zarządu Jednostki Dominującej.

Zmiany w kapitale zakładowym Arctic Paper S.A.

W roku 2018 nie nastąpiły zmiany w kapitale zakładowym Spółki.

Nabywanie akcji własnych

W roku 2018 oraz 2017 Spółka nie nabywała akcji własnych.

Wynagrodzenia wypłacone Członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej

W poniższej tabeli zaprezentowano informacje o łącznej wartości wynagrodzeń oraz pozostałych świadczeń wypłaconych lub należnych członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku (dane w PLN).

Osoby zarządzające i nadzorujące	Wynagrodzenie (zasadnicze z narzutami) z tytułu funkcji pełnionych w Arctic Paper S.A.	Koszty z tytułu rozwiązania			Razem
		Program emerytalny	umowy o pracę	Inne	
Zarząd					
Per Skoglund	1 241 148	362 188	2 189 269	132 964	3 925 570
Göran Eklund	780 051	215 058		17 743	1 012 852
Rada Nadzorcza					
Per Lundeen	300 321	-		-	300 321
Roger Mattsson	210 000	-		-	210 000
Thomas Onstad	150 000	-		-	150 000
Mariusz Grendowicz	180 252	-		-	180 252
Maciej Georg	150 000	-		-	150 000

Umowy z Członkami Zarządu gwarantujące rekompensaty finansowe

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień zatwierdzenia niniejszego raportu rocznego Członkowie Zarządu są upoważnieni do otrzymania rekompensaty w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Emitenta przez przejęcie. Wysokość rekompensaty będzie odpowiadała wynagrodzeniu za okres od 6 do 24 miesięcy.

Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę Arctic Paper S.A.

Osoby zarządzające i nadzorujące	Liczba akcji lub uprawnień wg stanu na 18/03/2019	Liczba akcji lub uprawnień wg stanu na 31/12/2018	Liczba akcji lub uprawnień wg stanu na 09/11/2018	Zmiana
Zarząd				
Michał Jarczyński	-	ND	ND	-
Per Skoglund	ND	20 000	20 000	-
Göran Eklund	-	-	-	-
Rada Nadzorcza				
Per Lundeen	34 760	34 760	34 760	-
Thomas Onstad	6 223 658	6 223 658	6 223 658	-
Roger Mattsson	-	-	-	-
Maciej Georg	-	-	-	-
Mariusz Grendowicz	-	-	-	-

Zarządzanie zasobami finansowymi

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Spółka posiadała wystarczające środki pieniężne i zdolność kredytową zapewniającą płynność finansową Arctic Paper S.A.

Lokaty kapitałowe i inwestycje

W 2018 roku Spółka nie korzystała z lokat.

Informacje o poręczeniach, gwarancjach i zobowiązaniach warunkowych

W związku z podpisanymi w dniu 9 września 2016 roku umowami kredytów terminowych i odnawialnych, umowami związanymi z emisją obligacji oraz umową pomiędzy wierzycielami (szerzej opisanymi w nocie „Pozyskanie nowego finansowania” raportu rocznego za rok 2016), w dniu 3 października 2016 roku Spółka podpisała umowy i oświadczenia, zgodnie z którymi na rzecz Banku BGŻ BNP Paribas S.A., działającego jako Agent Zabezpieczeń, zostały ustanowione zabezpieczenia powyższych wierzytelności oraz innych roszczeń, tj.

1. pod prawem polskim – Dokumenty Zabezpieczeń ustanawiające następujące Zabezpieczenia:

- zastawy finansowe i rejestrowe na wszystkich posiadanych przez Spółkę i Poręczycieli akcjach lub udziałach zarejestrowanych w Polsce, należących do spółek z grupy Spółki (z wyjątkiem Rottneros AB, Arctic Paper Mochenwangen GmbH i Arctic Paper Investment GmbH), z wyjątkiem akcji Spółki;
- hipoteki na wszystkich nieruchomościach znajdujących się w Polsce i należących do Spółki i Poręczycieli;
- zastawy rejestrowe na wszystkich prawach rzeczowych i aktywach ruchomych należących do Spółki i Poręczycieli, stanowiących zorganizowaną część przedsiębiorstwa i znajdujących się w Polsce (z wyjątkiem aktywów wymienionych w Umowie Kredytowej);
- cesja (istniejących i przyszłych) polis ubezpieczeniowych dotyczących aktywów Spółki i Poręczycieli (z wyjątkiem polis ubezpieczeniowych wymienionych w Umowie Kredytowej);
- oświadczenia Spółki i Poręczycieli o dobrowolnym poddaniu się egzekucji, w formie aktu notarialnego;
- zastawy finansowe i zastawy rejestrowe na rachunkach bankowych Spółki i Poręczycieli zarejestrowanych w Polsce;
- pełnomocnictwa do polskich rachunków bankowych Spółki i Poręczycieli zarejestrowanych w Polsce;
- podporządkowanie wierzytelności kredytodawców w ramach grupy (uwzględnionych w Umowie Pomiędzy Wierzycielami).

2. pod prawem szwedzkim – Dokumenty Zabezpieczeń ustanawiające następujące Zabezpieczenia:

- zastawy na wszystkich posiadanych przez Spółki i Poręczycieli akcjach lub udziałach zarejestrowanych w Polsce, należących do spółek z grupy, z wyjątkiem akcji Spółki, a także zastawy na akcjach Rottneros (z wyłączeniem pakietu bezpłatnych akcji Rottneros);
- hipoteki na wszystkich nieruchomościach znajdujących się w Szwecji i należących do Spółki i Poręczycieli, pod warunkiem, że przedmiotem takiego zabezpieczenia będą tylko istniejące akty hipoteczne;
- korporacyjne hipoteki udzielone przez Poręczycieli zarejestrowanych w Szwecji, pod warunkiem, że przedmiotem takiego zabezpieczenia będą tylko istniejące świadectwa hipoteczne;
- cesja (istniejących i przyszłych) polis ubezpieczeniowych dotyczących aktywów Spółki i Poręczycieli (z wyjątkiem polis ubezpieczeniowych wymienionych w Umowie Kredytowej);
- zastawy na szwedzkich rachunkach bankowych Spółki i Poręczycieli, zarejestrowanych w Szwecji, pod warunkiem, że takie zabezpieczenie nie ogranicza prawa do swobodnego dysponowania środkami pieniężnymi zdeponowanych na tych rachunkach bankowych, aż do przypadku naruszenia opisanego w Umowie Kredytowej.

W okresie objętym niniejszym raportem Arctic Paper S.A. oraz jej spółki zależne nie udzieliły oraz nie otrzymały poręczeń kredytu lub pożyczki oraz nie udzieliły - łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu, których łączna wartość stanowiłaby równowartość, co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki.

Istotne pozycje pozabilansowe

Informacje na temat pozycji pozabilansowych zawarte są w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółki za 2018 rok w nocie nr 27.

Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Spółka Arctic Paper S.A. nie planuje znaczących inwestycji do realizacji w 2018 roku. Istotne inwestycje realizowane są poprzez spółki zależne należące do Emitenta, w szczególności Papiernie, co zostało opisane w Skonsolidowanym Raporcie Rocznym.

Informacja o toczących się postępowaniach sądowych, arbitrażowych i przed organami administracji publicznej

W okresie objętym niniejszym raportem Arctic Paper S.A. oraz jej spółki zależne nie były stroną jednego lub wielu postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, których jednostkowa lub łączna wartość stanowiłaby, co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki.

Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi zawartych na warunkach innych niż rynkowe

W okresie objętym niniejszym raportem Arctic Paper S.A. oraz jej spółki zależne nie zawarły istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe.

Informacja o umowach powodujących zmiany w proporcjach posiadanych akcji

Nie są znane Emitentowi umowy, w wyniku, których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach akcji posiadanych przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy.

Informacje na temat podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

W dniu 25 września 2018 roku Spółka zawarła umowę z KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. o badanie sprawozdania finansowego Spółki oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok kończący się dnia 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2019 roku. Umowa została zawarta na okres wykonywania wyżej wymienionych usług.

Inne informacje na temat podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych zostały zawarte w nocie objaśniającej nr 29 do jednostkowego sprawozdania finansowego za rok 2018.

Zatrudnienie

Informacje na temat zatrudnienia zostały zawarte w nocie objaśniającej nr 33 do jednostkowego sprawozdania finansowego za rok 2018.

Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych

Poza niniejszym sprawozdaniem Spółka publikuje odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych dla Grupy Kapitałowej Arctic Paper.

Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego

Zbiór zasad ładu korporacyjnego

Z dniem 1 stycznia 2016 roku wszedł w życie nowy zbiór zasad ładu korporacyjnego pod nazwą „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” stanowiący załącznik do Uchwały nr 26/1413/2015 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 13 października 2015 roku.

Tekst „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016” dostępny jest pod adresem:
https://www.gpw.pl/pub/GPW/files/PDF/GPW_1015_17_DOBRE_PRAKTYKI_v2.pdf

Na podstawie § 29 ust. 3 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Zarząd spółki ARCTIC PAPER S.A. opublikował w dniu 08 stycznia 2019 roku raport EBI dotyczący wyłączenia niektórych zasad zbioru Dobrych Praktyk od stosowania.

Wskazanie, w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego

Arctic Paper S.A. dokładała wszelkich starań, by stosować zasady ładu korporacyjnego określone w dokumencie Dobre Praktyki Spółek notowanych na GPW. W 2018 roku Arctic Paper S.A. nie stosowała następujących zasad:

Dobre praktyki – polityka informacyjna i komunikacja z inwestorami

Rekomendacja I.R.2

„Jeżeli spółka prowadzi działalność sponsoringową, charytatywną lub inną o zbliżonym charakterze, zamieszcza w rocznym sprawozdaniu z działalności informację na temat prowadzonej polityki w tym zakresie.”

Wyjaśnienie: Spółka nie prowadzi działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze.

Zasada nr 1.Z.1.10

„Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: prognozy finansowe – jeżeli spółka podjęła decyzję o ich publikacji - opublikowane w okresie co najmniej ostatnich 5 lat, wraz z informacją o stopniu ich realizacji”

Wyjaśnienie: Spółka decyzją Zarządu nie publikuje prognoz.

Zasada nr I.Z.1.15:

„Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: informację zawierającą opis stosowanej przez spółkę polityki różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów; opis powinien uwzględniać takie elementy polityki różnorodności, jak płeć, kierunek wykształcenia, wiek, doświadczenie zawodowe, a także wskazywać cele stosowanej polityki różnorodności i sposób jej realizacji w danym okresie sprawozdawczym; jeżeli spółka nie opracowała i nie realizuje polityki różnorodności, zamieszcza na swojej stronie internetowej wyjaśnienie takiej decyzji”

Wyjaśnienie:

Spółka nie opracowała polityki różnorodności, jednakże Zarząd Emitenta dokłada starań, aby w Spółce zatrudniane były osoby kompetentne, kreatywne oraz posiadające odpowiednie kwalifikacje, doświadczenie zawodowe i wykształcenie odpowiadające potrzebom Spółki.

Zasada 1.Z.1.16

„Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: informację na temat planowanej transmisji obrad walnego zgromadzenia - nie później niż w terminie 7 dni przed datą walnego zgromadzenia”.

Wyjaśnienie:

Spółka nie planuje transmisji obrad Walnego Zgromadzenia.

Zasada 1.Z.1.20

„Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub video”.

Wyjaśnienie:

Publikacja pełnego zapisu przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo, mogłaby naruszać interesy poszczególnych akcjonariuszy. Informacje dotyczące podejmowanych uchwał spółka przekazuje w formie raportów bieżących. W miarę upowszechniania się stosowania tego rozwiązania spółka rozważy wprowadzenie go w życie.

Dobre praktyki – Systemy i funkcje wewnętrzne

Rekomendacja III.R.1.

„Spółka wyodrębnia w swojej strukturze jednostki odpowiedzialne za realizację zadań w poszczególnych systemach lub funkcjach, chyba że wyodrębnienie jednostek organizacyjnych nie jest uzasadnione z uwagi na rozmiar lub rodzaj działalności prowadzonej przez spółkę.”

Wyjaśnienie:

Rekomendacja nie jest stosowana z uwagi na wielkość Spółki. Obecnie Zarząd odpowiada za kontrolowanie działalności operacyjnej Spółki, w tym kontrolowanie wewnętrznych procesów jej działalności, wraz z procesami zarządzania ryzykiem.

Zasada III.Z.2

„Z zastrzeżeniem zasady III.Z.3, osoby odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem, audyt wewnętrzny i compliance podlegają bezpośrednio prezesowi lub innemu członkowi zarządu, a także mają zapewnioną możliwość raportowania bezpośrednio do rady nadzorczej lub komitetu audytu.”

Wyjaśnienie:

W Spółce nie wyodrębniono komórek zajmujących się czynnościami zarządzania ryzykiem, audytem wewnętrznym i compliance. Spółka wskazuje jednak, że kierownicy poszczególnych pionów Spółki podlegają bezpośrednio pod zwierzchnictwo poszczególnych członków Zarządu. Podmioty zewnętrzne świadczące usługi doradcze, w tym doradztwa prawnego oraz wykonujące audyty mają stały i bezpośredni kontakt z Zarządem Spółki.

Zasada III.Z.3.

„W odniesieniu do osoby kierującej funkcją audytu wewnętrznego i innych osób odpowiedzialnych za realizację jej zadań zastosowanie mają zasady niezależności określone w powszechnie uznanych, międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego.”

Wyjaśnienie:

W Spółce nie ma wyodrębnionej jednostki audytu wewnętrznego oraz nie istnieje wyodrębnione stanowisko osoby kierującej tą jednostką. W ramach Rady Nadzorczej działa komitet audytu. Co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej spełnia wymogi niezależności opisane w treści Statutu spółki oraz w Regulaminie Rady Nadzorczej. Ponadto osoby wykonujące audyty i biegli rewidenci są osobami niezależnymi od spółki.

Zasada III.Z.4.

„Co najmniej raz w roku osoba odpowiedzialna za audyt wewnętrzny (w przypadku wyodrębnienia w spółce takiej funkcji) i zarząd przedstawiają radzie nadzorczej własną ocenę skuteczności funkcjonowania systemów i funkcji, o których mowa w zasadzie III.Z.1, wraz z odpowiednim sprawozdaniem.”

Wyjaśnienie:

W ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje komitet audytu. Członkowie Rady Nadzorczej wybierani są przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Dobre praktyki – Walne zgromadzenie i relacje z akcjonariuszami

Rekomendacja IV.R.2

„Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:

- 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,
- 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.”

Wyjaśnienie:

Biorąc pod uwagę konieczność przeprowadzenia wielu czynności techniczno-organizacyjnych i związane z nimi koszty i ryzyka, Spółka nie zdecydowała się na chwilę obecną na przeprowadzenie tzw. elektronicznego walnego zgromadzenia. W miarę upowszechniania się stosowania tego rozwiązania technicznego oraz zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa jego stosowania, Spółka rozważy wprowadzenie go w życie.

Zasada IV.Z.2.

„Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.”

Wyjaśnienie:

Biorąc pod uwagę konieczność przeprowadzenia wielu czynności techniczno-organizacyjnych i związane z nimi koszty i ryzyka, Spółka nie zdecydowała się na chwilę obecną na organizację tzw. elektronicznego walnego zgromadzenia. W miarę upowszechniania się stosowania tego rozwiązania technicznego oraz zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa jego stosowania, Spółka rozważy wprowadzenie go w życie.

Dobre praktyki – Wynagrodzenia

Rekomendacja VI.R.1

„Wynagrodzenie członków organów spółki i kluczowych menedżerów powinno wynikać z przyjętej polityki wynagrodzeń.”

Wyjaśnienie:

Zasady wynagradzania i wysokość wynagrodzenia członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza.

Wynagrodzenie Członków Zarządu jest przedmiotem negocjacji. Natomiast ustalenie wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia. Wysokość wynagrodzenia powinna być uzależniona od zakresu obowiązków oraz odpowiedzialności powierzonych poszczególnym członkom organów nadzorujących i zarządzających Spółki. Informacje o wysokości wynagrodzeń członków organów Spółki są przedstawiane w raportach rocznych.

Rekomendacja VI.R.2

„Polityka wynagrodzeń powinna być ściśle powiązana ze strategią spółki, jej celami krótko- i długoterminowymi, długoterminowymi interesami i wynikami, a także powinna uwzględniać rozwiązania służące unikaniu dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn.”

Wyjaśnienie:

Zasady wynagradzania i wysokość wynagrodzenia członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza.

Wynagrodzenie Członków Zarządu jest przedmiotem negocjacji. Natomiast ustalenie wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia. Wysokość wynagrodzenia powinna być uzależniona od zakresu obowiązków oraz odpowiedzialności powierzonych poszczególnym członkom organów nadzorujących i zarządzających Spółki. Informacje o wysokości wynagrodzeń członków organów Spółki są przedstawiane w raportach rocznych.

Zasada VI.Z.1

Programy motywacyjne powinny być tak skonstruowane, by między innymi uzależniać poziom wynagrodzenia członków zarządu spółki i jej kluczowych menadżerów od rzeczywistej, długoterminowej sytuacji finansowej spółki oraz długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa”

Wyjaśnienie:

Obecnie spółka nie stosuje programów motywacyjnych.

Zasada VI.Z.2

Aby powiązać wynagrodzenie członków zarządu i kluczowych menadżerów z długookresowymi celami biznesowymi i finansowymi spółki, okres pomiędzy przyznaniem w ramach programu motywacyjnego opcji lub innych instrumentów powiązanych z akcjami spółki, a możliwością ich realizacji powinien wynosić minimum 2 lata.

Wyjaśnienie:

Spółka nie stosuje programów motywacyjnych. Zasady wynagradzania pracowników określa obowiązujący w spółce regulamin wynagradzania. Wynagrodzenia członków zarządu ustala Rada Nadzorcza kierując się najlepszą wiedzą i wolą.

Zasada VI.Z.4.

Spółka w sprawozdaniu z działalności przedstawia raport na temat polityki wynagrodzeń, zawierający co najmniej:

- ogólną informację na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń,
- informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia, ze wskazaniem kluczowych parametrów ustalania zmiennych składników wynagrodzenia i zasad wypłaty odpraw oraz innych płatności z tytułu rozwiązania stosunku pracy, zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze – oddzielnie dla spółki i każdej jednostki wchodzącej w skład grupy kapitałowej,
- informacje na temat przysługujących poszczególnym członkom zarządu i kluczowym menadżerom pozafinansowych składników wynagrodzenia,
- wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń lub informację o ich braku,
- ocenę funkcjonowania polityki wynagrodzeń z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Wyjaśnienie:

Zasady wynagradzania i wysokość wynagrodzenia członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza.

Wynagrodzenie Członków Zarządu jest przedmiotem negocjacji. Natomiast ustalenie wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia. Wysokość wynagrodzenia powinna być uzależniona od zakresu obowiązków oraz odpowiedzialności powierzonych poszczególnym członkom organów nadzorujących i zarządzających Spółki. Informacje o wysokości wynagrodzeń członków organów Spółki są przedstawiane w raportach rocznych.

Systemy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Zarząd Arctic Paper S.A. jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w jednostce i w Grupie oraz jego skuteczność w procesie sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych i raportów okresowych przygotowywanych i publikowanych zgodnie z zasadami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim. Za przygotowanie skonsolidowanych sprawozdań finansowych i raportów okresowych Grupy odpowiedzialny jest dział finansowy Spółki kierowany przez Dyrektora Finansowego. Spółka przygotowuje sprawozdania finansowe oraz raporty okresowe w oparciu o obowiązujące w Arctic Paper S.A. procedury sporządzania i publikacji raportów okresowych oraz skonsolidowanych raportów w Arctic Paper S.A. Dane finansowe stanowiące podstawę przygotowania skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy pochodzą z miesięcznych pakietów raportowania oraz rozszerzonych pakietów kwartalnych przesyłanych do Emitenta przez spółki wchodzące w skład Grupy. Kierownictwo wyższego szczebla spółek wchodzących w skład Grupy po zamknięciu księgowym każdego miesiąca kalendarzowego analizuje wyniki finansowe spółek w porównaniu do założeń budżetowych oraz wyników osiągniętych w poprzednim roku sprawozdawczym.

W Grupie dokonywany jest coroczny przegląd strategii, jak i perspektyw rozwoju. Proces budżetowania wspierany jest przez kierownictwo średniego i wyższego szczebla spółek wchodzących w skład Grupy. Przygotowany na kolejny rok budżet przyjmowany jest przez Zarząd Spółki i zatwierdzany przez jej Radę Nadzorczą. Zarząd Spółki w trakcie roku porównuje osiągnięte wyniki finansowe z przyjętym budżetem.

Zarząd Spółki systematycznie ocenia, jakość systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Na podstawie przeprowadzonej oceny Zarząd Spółki stwierdza, że na dzień 31 grudnia 2018 roku nie istniały słabości, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na skuteczność kontroli wewnętrznej w zakresie raportowania finansowego.

Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji

Informacje na temat akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji znajdują się w tabeli poniżej – tabela przedstawia stan na dzień publikacji raportu rocznego.

według stanu na 18.03.2019

Akcjonariusz	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym		Udział w ogólnej liczbie głosów	
		[%]	Ilość głosów	[%]	
Thomas Onstad	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	
- pośrednio poprzez	40 981 449	59,15%	40 981 449	59,15%	
<i>Nemus Holding AB</i>	40 381 449	58,28%	40 381 449	58,28%	
<i>inny podmiot</i>	600 000	0,87%	600 000	0,87%	
- bezpośrednio	6 223 658	8,98%	6 223 658	8,98%	
Pozostali	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	
Akcje własne	-	0,00%	-	0,00%	
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	

Papiery wartościowe dające specjalne uprawnienia kontrolne

W Spółce nie występują papiery wartościowe, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, w tym w szczególności akcje Spółki nie są uprzywilejowane.

Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta oraz wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu

Statut Spółki nie przewiduje ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta. Wynikają one natomiast z przepisów prawa, w tym Rozdziału 4 m.in. ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, art. 11 i 19 oraz Działu VI ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi, ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów oraz Rozporządzenia Rady (WE) Nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 roku w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw.

Dodatkowe ograniczenia w zakresie nabywania i zbywania papierów wartościowych Emitenta w odniesieniu do osób pełniących obowiązki zarządcze i osób blisko związanych przewiduje Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 w sprawie nadużyć na rynku oraz uchylające dyrektywę 203/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE („MAR”).

Każda akcja Arctic Paper S.A. upoważnia do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Statut Spółki nie przewiduje ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu z akcji Arctic Paper S.A., takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie, z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych.

Zakaz wykonywania prawa głosu przez akcjonariusza może natomiast wynikać z art. 89 przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. w razie, gdy akcjonariusz ten naruszy określone przepisy zawarte w Rozdziale 4 Ustawy o Ofercie. Z kolei zgodnie z art. 6 § 1 KSH, jeżeli spółka dominująca nie zawiadomi spółki kapitałowej zależnej o powstaniu stosunku dominacji w terminie dwóch tygodni od dnia powstania tego stosunku, następuje zawieszenie wykonywania prawa głosu z akcji spółki dominującej reprezentujących więcej niż 33% kapitału zakładowego spółki zależnej.

Opis zasad zmiany Statutu Emitenta

Zmiana Statutu Spółki należy do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia.

Jeżeli Kodeks spółek handlowych lub statut Spółki nie stanowią inaczej, uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów.

Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia

Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo zawarte w Statucie Spółki.

Statut Spółki dostępny jest pod adresem:

http://www.arcticpaper.com/Global/IR%20Documents/Dokumenty%20korporacyjne/Statut%20tekst%20jednolity_aktualny_2016_PL%2014.09.2016.pdf

Walne Zgromadzenia odbywają się zgodnie z poniższymi podstawowymi zasadami:

- Walne Zgromadzenia odbywać się będą w siedzibie Spółki lub w Warszawie;
- Walne Zgromadzenie może być zwyczajne lub nadzwyczajne;

- Zwyczajne Walne Zgromadzenie powinno się odbyć w terminie sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego;
- Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej lub osoba przez niego wskazana, po czym następuje wybór Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia;
- Głosowanie jest jawne, chyba, że któryś z Akcjonariuszy zażąda tajnego głosowania lub takiego głosowania wymagają postanowienia Kodeksu spółek handlowych
- Jeżeli Kodeks spółek handlowych lub statut Spółki nie stanowią inaczej, uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów;
- Zgodnie ze statutem Spółki następujące sprawy należą do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia:
 - › rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego Spółki za ubiegły rok obrotowy;
 - › udzielanie absolutorium członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
 - › decyzje dotyczące podziału zysków lub pokrycia strat;
 - › zmiana przedmiotu działalności Spółki;
 - › zmiana Statutu Spółki;
 - › podwyższenie lub obniżenie kapitału Spółki;
 - › łączenie się Spółki z inną spółką lub spółkami, podział Spółki lub przekształcenie Spółki;
 - › rozwiązanie i likwidacja Spółki;
 - › emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa i emisja warrantów subskrypcyjnych;
 - › nabycie i zbycie nieruchomości;
 - › zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
 - › wszystkie inne sprawy, dla których niniejszy Statut lub Kodeks spółek handlowych wymagają uchwały Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki.

Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów, chyba że postanowienia Statutu lub przepisy prawa wymagają kwalifikowanej większości głosów.

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania zasadniczo wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu Spółki.

Opis działań organów zarządzających i nadzorujących Emitenta oraz ich komitetów, a także informacje o składzie osobowym tych organów

Zarząd

Skład Zarządu

- Zarząd składa się z jednego do pięciu członków, w tym Prezesa Zarządu;
- Zarząd powoływany i odwoływany jest przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję;
- Kadencja członków Zarządu wynosi 3 (trzy) lata;
- W przypadku Zarządu wieloosobowego Rada Nadzorcza, na wniosek Prezesa, może powołać do trzech Wiceprezesów spośród członków Zarządu. Odwołanie z funkcji Wiceprezesa następuje na mocy uchwały Rady Nadzorczej;
- Członek Zarządu może być w każdym czasie odwołany przez Radę Nadzorczą;
- Członek Zarządu może być w każdym czasie odwołany lub zawieszony w czynnościach także przez Walne Zgromadzenie.

Podstawowe kompetencje Zarządu

- Zarząd prowadzi sprawy Spółki oraz reprezentuje Spółkę na zewnątrz;
- W przypadku Zarządu wieloosobowego, do składania oświadczeń woli i podpisywania dokumentów w imieniu Spółki uprawniony jest Prezes Zarządu jednoosobowo, lub dwóch członków Zarządu działających łącznie albo jeden członek Zarządu działający łącznie z prokurentem;

- Zarząd zobowiązany jest wykonywać swoje obowiązki z należytą starannością oraz przestrzegać przepisów prawa, Statutu Spółki, przyjętych regulaminów oraz uchwał organów Spółki, a decyzje podejmować w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, mając na uwadze interes Spółki oraz jej akcjonariuszy;
- Zarząd obowiązany jest zarządzać majątkiem i sprawami Spółki oraz spełniać swoje obowiązki ze starannością wymaganą w obrocie gospodarczym, przy ścisłym przestrzeganiu powszechnie obowiązujących przepisów prawa, postanowień Statutu oraz regulaminów wewnętrznych, a także uchwał podjętych przez Walne Zgromadzenie i Radę Nadzorczą;
- Zarząd Spółki nie jest uprawniony do podejmowania decyzji o emisji i wykupie akcji.
- Każdy członek Zarządu ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone Spółce poprzez swoje działania lub zaniechania naruszające postanowienia przepisów prawa lub Statutu Spółki;
- Do zakresu działań Zarządu, zgodnie z postanowieniami Kodeksu spółek handlowych, należą wszelkie sprawy Spółki niezastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej;
- Zarząd kierując się interesem Spółki określa strategię i główne cele działania Spółki;
- Zarząd zobowiązany jest do przestrzegania przepisów dotyczących informacji poufnych w rozumieniu Ustawy o Obrocie oraz do spełnienia wszelkich wynikających z tych przepisów obowiązków.

W pozostałym zakresie poszczególni członkowie Zarządu są odpowiedzialni za samodzielne prowadzenie spraw Spółki wynikających z wewnętrznego podziału obowiązków i funkcji określonego decyzją Zarządu.

Zarząd może podejmować uchwały na posiedzeniu lub poza posiedzeniem w formie pisemnej lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Zarząd podejmuje uchwały większością głosów oddanych. Uchwały są ważne, jeżeli co najmniej połowa członków Zarządu jest obecna na posiedzeniu. W razie równości głosów, decyduje głos Prezesa Zarządu.

Szczegółowy tryb działania Zarządu określa Regulamin Zarządu, którego aktualna treść dostępna jest pod adresem:

<http://www.arcticpaper.com/Global/IR%20Documents/Cororate%20Documents/Regulamin%20Zarzadu%20AP%20SA.pdf>

Skład Zarządu Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania stanowią:

- Michał Jarczyński – Prezes Zarządu powołany z dniem 1 lutego 2019 roku;
- Per Skoglund – Prezes Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2016 roku pełniący funkcję do dnia 31 stycznia 2019 roku (powołany na Członka Zarządu w dniu 27 kwietnia 2011 roku);
- Göran Eklund – Członek Zarządu powołany w dniu 30 sierpnia 2017 roku.

Rada Nadzorcza

Skład i organizacja Rady Nadzorczej

- Rada Nadzorcza składa się od 5 (pięciu) do 7 (siedmiu) członków wybieranych przez Walne Zgromadzenie na wspólną trzyletnią kadencję. Członek rady Nadzorczej może zostać odwołany w każdej chwili;
- W skład Rady Nadzorczej wchodzi Przewodniczący, Wiceprzewodniczący i pozostali członkowie. Przewodniczącemu Rady Nadzorczej oraz Wiceprzewodniczącemu wybiera Rada Nadzorcza spośród swych członków na pierwszym posiedzeniu lub – w razie potrzeby – w trakcie kadencji, w wyborach uzupełniających;
- Od chwili podjęcia przez Walne Zgromadzenie uchwał stanowiących podstawę do przeprowadzenia pierwszej publicznej emisji akcji i wprowadzenia akcji do obrotu giełdowego, dwóch członków Rady Nadzorczej powinni stanowić członkowie niezależni;
- W przypadku, gdy powołany został członek niezależny Rady Nadzorczej, bez zgody co najmniej jednego członka niezależnego Rady Nadzorczej, nie mogą zostać podjęte uchwały w sprawach:
 - › świadczenia z jakiegokolwiek tytułu przez Spółkę i jakikolwiek podmiot powiązany ze Spółką na rzecz członków Zarządu;
 - › wyrażenia zgody na zawarcie przez Spółkę lub podmiot od niej zależny istotnej umowy z podmiotem powiązany z Spółką, członkiem Rady Nadzorczej albo Zarządu oraz z podmiotami z nimi powiązanymi, innej niż umowy zawierane w toku normalnej działalności Spółki na zwyczajnych warunkach stosowanych przez Spółkę;
 - › wyboru biegłego rewidenta dla przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki;
- W celu uniknięcia wątpliwości przyjmuje się, że utrata przymiotu niezależności przez członka Rady Nadzorczej, a także brak powołania niezależnego członka Rady Nadzorczej nie powoduje nieważności decyzji podjętych przez Radę Nadzorczą.

Utrata przez Członka Niezależnego przymiotu niezależności w trakcie pełnienia przezeń funkcji członka Rady Nadzorczej nie ma wpływu na ważność lub wygaśnięcie jego mandatu;

- W przypadku wygaśnięcia mandatu Członka Rady Nadzorczej przed końcem kadencji, pozostali Członkowie Rady Nadzorczej są uprawnieni do dokooptowania w miejsce takiego Członka nowego Członka Rady Nadzorczej w drodze uchwały podjętej bezwzględną większością głosów pozostałych Członków Rady Nadzorczej. Mandat Członka Rady Nadzorczej, który został wybrany w procedurze kooptacji wygasa, jeżeli pierwsze Zwyczajne Walne Zgromadzenie, które odbędzie się po dokooptowaniu takiego Członka, nie zatwierdzi kandydatury takiego Członka. W danej chwili tylko dwie osoby, które zostały wybrane na Członków Rady Nadzorczej w procedurze kooptacji i których kandydatury nie zostały zatwierdzone przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie, mogą pełnić funkcję Członków Rady Nadzorczej. Wygaśnięcie mandatu Członka Rady Nadzorczej wybranego w procedurze kooptacji w związku z niezatwierdzeniem jego kandydatury przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie nie powinno skutkować uznaniem, że jakkolwiek uchwała Rady Nadzorczej podjęta przy udziale takiego Członka jest nieważna lub nieskuteczna.
- Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej:
 - › utrzymują kontakt z Zarządem Spółki;
 - › kierują pracami Rady;
 - › reprezentują Radę na zewnątrz i wobec pozostałych organów Spółki, w tym wobec poszczególnych członków Zarządu Spółki;
 - › nadają bieg inicjatywom i wnioskom kierowanym pod obrady Rady;
 - › podejmują inne czynności wynikające z Regulaminu i Statutu Spółki;
 - › Członek Rady Nadzorczej nie powinien rezygnować z pełnienia tej funkcji w trakcie kadencji jeżeli mogłoby to uniemożliwić działanie Rady Nadzorczej, a w szczególności uniemożliwić terminowe podjęcie istotnej uchwały;
 - › Członkowie Rady Nadzorczej powinni zachować lojalność wobec Spółki. W przypadku zaistnienia konfliktu interesów, członek Rady Nadzorczej zobowiązany jest poinformować o nim pozostałych członków Rady i powstrzymać się od zabierania głosu w dyskusji oraz od głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie, w której zaistniał konflikt interesów;
 - › Członkowie Rady Nadzorczej zobowiązani są przestrzegać przepisów prawa, Statutu Spółki i Regulaminu Rady Nadzorczej.

Kompetencje Rady Nadzorczej

- Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności;
- Rada Nadzorcza podejmuje uchwały, wydaje zalecenia i opinie oraz wnioskuje do Walnego Zgromadzenia;
- Rada nadzorcza nie może wydać Zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw Spółki;
- Spory pomiędzy Radą Nadzorczą a Zarządem rozstrzyga Walne Zgromadzenie;
- W celu wykonania swych uprawnień, Rada Nadzorcza może dokonać przeglądu działalności Spółki w dowolnym zakresie, żądać przedstawienia wszelkiego rodzaju dokumentów, raportów i wyjaśnień od Zarządu oraz wydawać opinie w kwestiach dotyczących Spółki i przedkładać Zarządowi wnioski i inicjatywy;
- Oprócz innych spraw wskazanych w przepisach prawa lub Statucie Spółki, do kompetencji Rady należy między innymi:
 - › ocena sprawozdań finansowych Spółki;
 - › ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz wniosków Zarządu dotyczących podziału zysków oraz pokrycia strat;
 - › przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu dorocznego pisemnego sprawozdania z wyników powyższych ocen;
 - › powoływanie i odwoływanie członków Zarządu, w tym Prezesa i Wiceprezesów, oraz ustalanie wynagrodzenia członków Zarządu;
 - › wyznaczenie biegłego rewidenta dla Spółki;
 - › zawieszanie z ważnych powodów Członków Zarządu w pełnieniu ich funkcji;
 - › zatwierdzanie rocznych planów finansowych dla grupy kapitałowej, do której należy Spółka i jej spółki zależne;
 - › decydowanie o warunkach emisji obligacji przez Spółkę (innych niż obligacje zamienne lub obligacje z prawem pierwszeństwa, o których mowa w art. 393 ust. 5 Kodeksu spółek handlowych) oraz o emisji innych dłużnych papierów wartościowych, wyrażanie zgody na zaciąganie zobowiązań finansowych lub podejmowanie czynności skutkujących zaciągnięciem jakichkolwiek zobowiązań finansowych, takich jak pożyczki, kredyty, kredyty w rachunku bieżącym, zawieranie umów faktoringowych, forfaitingowych, umów leasingu lub innych, z których wynikają zobowiązania o wartości przekraczającej 10.000.000 zł;
 - › ustalanie zasad oraz wysokości wynagrodzenia członków Zarządu oraz innych osób zajmujących kluczowe kierownicze stanowiska w Spółce, a także zatwierdzanie jakichkolwiek programów motywacyjnych, w tym programów motywacyjnych

dla członków Zarządu, osób zajmujących kluczowe kierownicze stanowiska w Spółce lub jakichkolwiek osób współpracujących lub powiązanych ze Spółką, w tym programów motywacyjnych dla pracowników Spółki;

- Rada Nadzorcza corocznie przedkłada Walnemu Zgromadzeniu zwięzłą ocenę sytuacji Spółki, zapewniając jej udostępnienie wszystkim akcjonariuszom w takim terminie, aby mogli się z nią zapoznać przed Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniem;
- Rada Nadzorcza zawiera w imieniu Spółki umowy z członkami Zarządu i reprezentuje Spółkę w sporach z członkami Zarządu. Rada Nadzorcza może upoważnić, w drodze uchwały, jednego lub więcej członków do dokonania takich czynności prawnych.

Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała podjęta w tym trybie jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwały. Datą podjęcia uchwały zapadłej w trybie przewidzianym w niniejszym ustępie jest data złożenia podpisu przez ostatniego z członków Rady Nadzorczej.

Uchwały Rady Nadzorczej mogą być powzięte, jeżeli wszyscy członkowie zostali zawiadomieni listem poleconym, telefaksem lub wiadomością wysłaną za pomocą poczty elektronicznej, wysłanymi z przynajmniej 15 dniowym wyprzedzeniem, a na posiedzeniu obecnych jest większość członków Rady. Uchwały mogą być powzięte bez formalnego zwołania, jeżeli wszyscy członkowie Rady wyrazili zgodę na głosowanie w danej sprawie lub na treść uchwały, która ma być przyjęta.

Uchwały Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów, w przypadku równości głosów rozstrzygający jest głos Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Szczegółowy tryb działania Rady Nadzorczej określa Regulamin Rady Nadzorczej, którego aktualna treść dostępna jest pod adresem: http://www.arcticpaper.com/Global/IR%20Documents/Dokumenty%20korporacyjne/1_11_2016_appendix%20PL_AP%20SA%20-%20Regulamin%20Rady%20Nadzorczej_fin.pdf

W skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania wchodzi:

- Per Lundeen – Przewodniczący Rady Nadzorczej powołany w dniu 14 września 2016 roku;
- Roger Mattsson - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej powołany w dniu 16 września 2014 roku;
- Thomas Onstad – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku;
- Mariusz Grendowicz – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 28 czerwca 2012 roku (członek niezależny);
- Maciej Georg – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 14 września 2016 roku (członek niezależny).

W 2018 roku Rada Nadzorcza odbyła posiedzenia w dniach: 21-22 luty, 19-20 kwietnia, 28-29 czerwca, 12-13 września oraz 10 grudnia 2018.

Komitet audytu

Skład i organizacja komitetu audytu

- Komitet Audytu składa się z co najmniej trzech członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Komitetu, powołanych przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków, zgodnie ze Statutem oraz Regulaminem Rady Nadzorczej. Co najmniej jeden członek Komitetu Audytu posiada kwalifikacje i doświadczenie w zakresie rachunkowości i finansów;
- Członkowie Komitetu Audytu są powoływani na trzyletnie kadencje, nie dłuższe jednak niż kadencja Rady Nadzorczej;
- Przewodniczący Komitetu Audytu, wybierany większością głosów spośród jego członków musi być członkiem niezależnym;
- Komitet Audytu działa w oparciu o Ustawę o biegłych rewidentach, Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW, Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Komitetu Audytu;
- Komitet Audytu spełnia funkcje doradcze i opiniotwórcze, działa kolegialnie w ramach Rady Nadzorczej Spółki;
- Komitet Audytu realizuje swoje zadania poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej, w formie uchwał wniosków, opinii i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań;
- Przynajmniej jeden członek komitetu audytu posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych. Rada Nadzorcza uważa, że wymóg kwalifikacji w zakresie rachunkowości lub rewizji finansowej

uznaje się za spełniony jeśli członek Komitetu Audytu posiada istotne doświadczenie w zarządzaniu finansami spółek handlowych, audycie wewnętrznym lub badaniu sprawozdań finansowych, a ponadto:

- › posiada tytuł biegłego rewidenta lub analogiczny uznany certyfikat międzynarodowy, lub
 - › posiada tytuł naukowy z dziedziny rachunkowości lub rewizji finansowej, lub
 - › legitymuje się wieloletnim doświadczeniem na stanowisku dyrektora finansowego w spółkach publicznych lub w pracy w komitecie audytu takich spółek;
- Członkowie Komitetu Audytu posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Emitent. Warunek ten uznaje się za spełniony, gdy przynajmniej jeden członek Komitetu Audytu posiada wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży lub poszczególni członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży. Rada Nadzorcza uważa, że wymóg kwalifikacji z zakresu branży uznaje się za spełniony jeśli członek Komitetu Audytu posiada informacje na temat cech danego sektora, która pozwala mu na uzyskanie pełniejszego obrazu jego złożoności lub posiada wiedzę na temat części łańcucha działań, które prowadzi Spółka.

Kompetencje komitetu audytu

- Podstawowym zadaniem Komitetu Audytu jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach właściwego wdrażania i kontroli procesów sprawozdawczości finansowej w Spółce, skuteczności kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz współpraca z biegłymi rewidentami;
- Zadaniem Komitetu Audytu wynikającymi z nadzorowania procesu sprawozdawczości finansowej Spółki, zapewnienia skuteczności systemów kontroli wewnętrznej Spółki oraz monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej są w szczególności:
 - › kontrola prawidłowości dostarczanych przez Spółkę informacji finansowych, w tym przede wszystkim trafności i spójności zasad rachunkowych stosowanych w Spółce i jej Grupie Kapitałowej, a także kryteriów konsolidacji sprawozdań finansowych;
 - › ocena przynajmniej raz w roku systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania w Spółce i jej Grupie Kapitałowej dla zapewnienia właściwego rozpoznawania i zarządzania Spółką;
 - › zapewnienie skuteczności funkcjonowania kontroli wewnętrznej, zwłaszcza poprzez wydawanie rekomendacji Radzie Nadzorczej w zakresie:
 - › strategicznych i operacyjnych planów audytu wewnętrznego oraz istotnych poprawek do tych planów;
 - › polityki, strategii i procedur audytu wewnętrznego, opracowanych zgodnie z przyjętymi standardami audytu wewnętrznego;
 - › przeprowadzenia kontroli określonej sfery działalności Spółki;
- Do zadań Komitetu Audytu wynikających z monitorowania niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych należą w szczególności:
 - › wydawanie rekomendacji Radzie Nadzorczej w sprawach dotyczących wyboru, mianowania i ponownego mianowania oraz odwoływania podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta;
 - › kontrola niezależności i obiektywności podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta w szczególności pod kątem zmiany biegłego rewidenta, poziomu otrzymywanego wynagrodzenia i innych powiązań ze Spółką;
 - › weryfikowanie efektywności pracy podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta;
 - › badanie przyczyn rezygnacji podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta;
- Komitet Audytu może korzystać z doradztwa i pomocy ze strony zewnętrznych doradców prawnych, rachunkowych lub innych, jeżeli uzna to za konieczne do wypełniania swoich obowiązków;
- Komitet Audytu jest zobowiązany do składania rocznych sprawozdań ze swojej działalności Radzie Nadzorczej, w terminie do 30 września każdego roku kalendarzowego.

Posiedzenia Komitetu Audytu odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w roku.

W 2018 roku Komitet Audytu odbył 3 posiedzenia w dniach: 21 lutego, 12 września, 10 grudnia.

Od dnia 18 października 2017 roku w skład Komitetu Audytu wchodziły następujące osoby:

- Mariusz Grendowicz – członek spełniający kryteria niezależności. Pan Mariusz Grendowicz zasiadając w Radzie Nadzorczej Spółki od ponad pięciu lat, w tym również w Komitecie Audytu, posiada doświadczenie, a także kwalifikacje z zakresu branży, w której działa Spółka

- Roger Mattsson - ze względu na swoje wieloletnie doświadczenie w pracy na stanowisku kontrolera finansowego Grupy Arctic Paper oraz ponad trzyletni udział w Komitecie Audytu Pan Roger Mattsson spełnia warunek dotyczący posiadania przez członka Komitetu Audytu wiedzy i umiejętności w przedmiocie działalności Spółki. Ponadto posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych;
- Maciej Georg – członek spełniający kryteria niezależności.

Szczegółowy tryb działania Komitetu Audytu określa Regulamin Komitetu Audytu.

Główne założenia opracowanej polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania

- Zgodnie z regulacjami obowiązującymi Spółkę, wyboru podmiotu uprawnionego do badania dokonuje Rada Nadzorcza Spółki w formie uchwały, działając na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu;
- Wybór jest dokonywany z uwzględnieniem zasad bezstronności i niezależności firmy audytorskiej oraz analizy prac realizowanych przez nią w Spółce, a wykraczających poza zakres badania sprawozdania finansowego celem uniknięcia konfliktu interesów (zachowanie bezstronności i niezależności);
- Zapytanie ofertowe dla wyboru firmy audytorskiej do ustawowego badania sprawozdań finansowych Spółki sporządzane jest przez Komitet Audytu przy współpracy z Dyrektorem Finansowym Spółki;
- Po dokonaniu analizy złożonych ofert Komitet Audytu przygotowuje sprawozdanie zawierające wnioski z procedury wyboru, które jest zatwierdzane przez Komitetu Audytu oraz przedstawia Radzie Nadzorczej rekomendację dotyczącą wyboru firmy audytorskiej w terminie umożliwiającym zgodne z przepisami podjęcie uchwały w przedmiocie wyboru biegłego rewidenta;
- Wyboru firmy audytorskiej dokonuje Rada Nadzorcza na podstawie przedstawionych ofert oraz po zapoznaniu się z opinią i rekomendacją Komitetu Audytu;
- Jeżeli decyzja Rady Nadzorczej odbiega od rekomendacji Komitetu Audytu, Rada Nadzorcza uzasadnia przyczyny niezastosowania się do rekomendacji Komitetu Audytu oraz przekazuje takie uzasadnienie do wiadomości organu zatwierdzającego sprawozdanie finansowe.
- Z wybraną firmą audytorską Zarząd Spółki zawiera umowę o przeprowadzenie badania sprawozdań finansowych Spółki.
- Pierwsza umowa zawierana jest na okres nie krótszy niż 2 lata, z możliwością jej przedłużenia na kolejny dwu- lub trzyletni okres. Czas trwania współpracy liczy się od pierwszego roku obrotowego objętego umową o badanie, w którym to roku podmiot uprawniony do badania został wybrany po raz pierwszy do przeprowadzenia następujących nieprzerwanie po sobie badań ustawowych sprawozdań finansowych Spółki.
- Po upływie maksymalnego okresu współpracy podmiot uprawniony do badania ani, w stosownych przypadkach, żaden z członków jego sieci, nie może podjąć badania ustawowego sprawozdań finansowych Spółki w okresie kolejnych 4 lat.
- Kluczowy biegły rewident nie może przeprowadzać badania ustawowego w Spółce w okresie dłuższym niż 5 lat. Może on ponownie przeprowadzać badanie ustawowe po upływie 3 lat.
- Maksymalny czas nieprzerwanego trwania zleceń badań ustawowych, przeprowadzanych przez tę samą firmę audytorską lub firmę audytorską powiązaną z tą firmą audytorską lub jakiegokolwiek członka sieci działającej w państwach Unii Europejskiej, do której należą te firmy audytorskie, nie może przekraczać 5 lat.

Główne założenia polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem ustawowych:

- Za politykę świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem odpowiedzialny jest Komitet Audytu Arctic Paper S.A.
- Komitet Audytu Arctic Paper S.A. kontroluje i monitoruje niezależność biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Arctic Paper S.A. świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie ustawowych sprawozdań Arctic Paper S.A.
- Komitet Audytu Arctic Paper S.A. na wniosek odpowiedniego organu lub osoby, wyraża zgodę na świadczenie przez biegłego dozwolonych usług niebędących badaniem w Arctic Paper S.A.
- Usługami zabronionymi nie są:
 - › przeprowadzanie procedur należytej staranności (due dilligence) w zakresie kondycji ekonomiczno-finansowej,
 - › wydawanie listów poświadczających
 - › usługi atestacyjne w zakresie informacji finansowych pro forma, prognoz wyników lub wyników szacunkowych, zamieszczane w prospekcie emisyjnym badanej jednostki;

- › badanie historycznych informacji finansowych do prospektu, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 809/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. wykonującym dyrektywę 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie informacji zawartych w prospektach emisyjnych oraz formy, włączenia przez odniesienie i publikacji takich prospektów emisyjnych oraz rozpowszechniania reklam;
 - › weryfikacja pakietów konsolidacyjnych;
 - › potwierdzanie spełnienia warunków zawartych umów kredytowych na podstawie analizy informacji finansowych pochodzących ze zbadanych przez daną firmę audytorską sprawozdań finansowych;
 - › usługi atestacyjne w zakresie sprawozdawczości dotyczącej ładu korporacyjnego, zarządzania ryzykiem oraz społecznej odpowiedzialności biznesu;
 - › usługi polegające na ocenie zgodności informacji ujawnianych przez instytucje finansowe i firmy inwestycyjne z wymogami w zakresie ujawniania informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń;
 - › poświadczenia dotyczące sprawozdań lub innych informacji finansowych przeznaczonych dla organów nadzoru, rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego spółki lub właścicieli, wykraczające poza zakres badania ustawowego i mające pomóc tym organom w wypełnianiu ich ustawowych obowiązków.
- Świadczenie powyższych usług możliwe jest jedynie w zakresie niezwiązanym z polityką podatkową badanej jednostki, po przeprowadzeniu przez komitet audytu oceny zagrożeń i zabezpieczeń niezależności, o których mowa w art. 69-73 Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

Dnia 22 lutego Rada Nadzorcza Arctic Paper S.A. w drodze uchwały wybrała spółkę KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., jako audytora Spółki do zbadania sprawozdania za rok 2018 i 2019.

Wybór firmy audytorskiej przez Radę Nadzorczą nastąpił w oparciu o rekomendację Komitetu Audytu. Rekomendacja Komitetu Audytu została wydana w następstwie przeprowadzonej procedury wyboru zgodnie z „Polityką i procedurą wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania ustawowego i dobrowolnego skonsolidowanych i jednostkowych sprawozdań finansowych spółki Arctic Paper S.A. z siedzibą w Poznaniu”.

Poza powyższym, KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. przeprowadzi również za okres objęty badaniem usługę poświadczającą dotyczącą kalkulacji kowenantów oraz będącego podstawą tej kalkulacji sprawozdania finansowego specjalnego przeznaczenia. Świadczenie tej usługi jest zgodnie z przyjętą w Spółce polityką świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie (...) dozwolonych usług niebędących badaniem ustawowych skonsolidowanych i jednostkowych sprawozdań finansowych Arctic Paper S.A.

Firma audytorska KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz członkowie sieci firmy audytorskiej w okresie objętym badaniem, nie świadczyły na rzecz emitenta innych dozwolonych usług niebędących badaniem ustawowym.

Komitet wynagrodzeń

Skład i organizacja komitetu wynagrodzeń

- Komitet Wynagrodzeń składa się, z co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Komitetu, powołanych przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków, zgodnie ze Statutem oraz Regulaminem Rady Nadzorczej;
- Członkowie Komitetu Wynagrodzeń są powoływani na trzyletnie kadencje, nie dłuższe jednak niż do zakończenia kadencji Rady Nadzorczej;
- Przewodniczący Komitetu Wynagrodzeń jest wybierany większością głosów spośród jego członków;
- Komitet Wynagrodzeń działa w oparciu o Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Komitetu Wynagrodzeń;
- Komitet Wynagrodzeń spełnia funkcje doradcze i opiniotwórcze, działa kolegialnie w ramach Rady Nadzorczej Spółki;
- Komitet Wynagrodzeń realizuje swoje zadania poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej, w formie uchwał wniosków, opinii, rekomendacji i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań.

Kompetencje komitetu wynagrodzeń

- Podstawowym zadaniem Komitetu Wynagrodzeń jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach polityki wynagrodzeń, polityki premiowej i innych spraw związanych z wynagradzaniem pracowników oraz członków organów Spółki i spółek z Grupy Kapitałowej;
- Zadaniem Komitetu Wynagrodzeń wynikającym z nadzorowania polityki wynagrodzeń Spółki oraz zapewnienia skuteczności funkcjonowania polityki wynagrodzeń Spółki jest udzielania Radzie Nadzorczej rekomendacji w szczególności w zakresie:

- › zatwierdzania i zmiany zasad wynagradzania członków organów Spółki;
- › wysokości całkowitej kwoty wynagrodzeń członków Zarządu Spółki;
- › sporów prawnych pomiędzy Spółką, a Członkami Zarządu w zakresie zadań Komitetu;
- › propozycji wynagrodzeń oraz przyznawania dodatkowych świadczeń poszczególnym członkom organów Spółki, w tym w szczególności, w ramach programów opcji menedżerskich (zamiennych na akcje Spółki);
- › strategii polityki wynagrodzeń i premiowania oraz polityki kadrowej Spółki;
- Komitet Wynagrodzeń może korzystać z doradztwa i pomocy ze strony zewnętrznych doradców prawnych lub innych, jeżeli uzna to za konieczne do wypełniania swoich obowiązków;
- Komitet Wynagrodzeń jest zobowiązany do składania rocznych sprawozdań ze swojej działalności Radzie Nadzorczej, w terminie do 30 września każdego roku kalendarzowego.

Posiedzenia Komitetu Wynagrodzeń odbyło się 21 lutego 2018 roku.

Od dnia 9 lutego 2017 roku w skład Komitetu Wynagrodzeń wchodzi następujące osoby:

- Per Lundeen
- Thomas Onstad
- Roger Mattsson

Szczegółowy tryb działania Komitetu Wynagrodzeń określa Regulamin Komitetu Wynagrodzeń.

Komitet ryzyka

Skład i organizacja komitetu ryzyka

- Komitet Ryzyka składa się z co najmniej trzech członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Komitetu, powołanych przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków. Co najmniej jeden członek Komitetu Ryzyka jest członkiem niezależnym, a także posiada kwalifikacje i doświadczenie w dziedzinie finansów;
- Członkowie Komitetu Ryzyka są powoływani na trzyletnie kadencje, nie dłuższe jednak niż kadencja Rady Nadzorczej;
- Przewodniczący Komitetu Ryzyka jest wybierany większością głosów spośród jego członków;
- Komitet Ryzyka działa w oparciu o powszechnie uznane modele zarządzania ryzykiem korporacyjnym (np. COSO-ERM);
- Komitet Ryzyka spełnia funkcje doradcze i opiniotwórcze, działa kolegialnie w ramach Rady Nadzorczej Spółki;
- Komitet Ryzyka realizuje swoje zadania poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej, w formie uchwał, wniosków, opinii i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań;

Kompetencje komitetu ryzyka

- Podstawowym zadaniem Komitetu Ryzyka jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach właściwego identyfikacji, oceny i kontroli potencjalnych ryzyk, czyli szans i zagrożeń realizacji celów strategicznych Spółki, ze szczególnym uwzględnieniem ryzyka finansowego, związanego zarówno z czynnikami zewnętrznymi (np. zmiennością kursów walut, stop procentowych, ogólnej sytuacji gospodarczej na świecie) jak również wewnętrznymi (np. przepływy pieniężne, zachowanie płynności, odchylenia od budżetów i prognoz finansowych);
- Zadaniem Komitetu Ryzyka wynikającymi z nadzorowania procesu zarządzania ryzykiem są w szczególności:
 - › Nadzór nad prawidłową identyfikacją, analizą i uszeregowaniem według ważności rodzajów ryzyka wynikających ze strategii działania i prowadzonego rodzaju działalności;
 - › Określenie prawidłowości określenia poziomu akceptowalnego ryzyka dla Spółki;
 - › Sprawdzanie czy działania służące redukcji ryzyka są zaplanowane i wprowadzone tak by znalazło się ono na poziomie akceptowalnym dla Spółki;
 - › Monitoring weryfikujący okresowo prawidłowość oceny ryzyka przez Zarząd i skuteczność narzędzi kontroli;
 - › Nadzór nad właściwym informowaniem interesariuszy o ryzyku, strategiach ryzyka i narzędziach kontroli.
- Komitet Ryzyka może korzystać z doradztwa i pomocy ze strony zewnętrznych doradców, jeżeli uzna to za konieczne do wypełniania swoich obowiązków;

Posiedzenie Komitetu Ryzyka odbyło się 28 czerwca 2018 roku.

Od dnia 22 września 2016 roku w skład Komitetu Rzyka wchodzą następujące osoby:

- Per Lundeen
- Mariusz Grendowicz
- Roger Mattsson

Informacja zgodnie z wymogami szwedzkich przepisów dotyczących ładu korporacyjnego

Arctic Paper S.A. jest spółką prawa polskiego, której akcje są dopuszczone do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, a także na giełdzie NASDAQ w Sztokholmie. Spółka jest pierwotnie notowana na giełdzie warszawskiej oraz równoległe na giełdzie sztokholmskiej. Spółki niezarejestrowane w Szwecji, których akcje zostały dopuszczone do obrotu na NASDAQ w Sztokholmie powinny stosować:

- zasady ładu korporacyjnego obowiązujące w kraju, w którym posiadają siedzibę, lub
- zasady ładu korporacyjnego obowiązujące w kraju, w którym są pierwotnie notowane, lub
- szwedzki kodeks ładu korporacyjnego (dalej „Kodeks szwedzki”).

Arctic Paper S.A. stosuje zasady opisane w dokumencie „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW 2016” (dalej „Dobre praktyki”), które mogą być stosowane przez spółki notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, a nie Kodeks szwedzki. W konsekwencji, postępowanie spółki Arctic Paper S.A. różni się od tego, które jest określone w Kodeksie szwedzkim w następujących istotnych aspektach.

Zgromadzenie akcjonariuszy

Główne dokumenty związane ze Zgromadzeniami Akcjonariuszy, takie jak powiadomienia, protokoły i przyjęte uchwały są przygotowywane w języku polskim i angielskim, ale nie w języku szwedzkim.

Powoływanie organów spółki

Polski model ładu korporacyjnego przewiduje dualistyczny system organów spółki, na który składa się Zarząd, organ wykonawczy, który jest powoływany przez Radę Nadzorczą, która z kolei nadzoruje działalność spółki i jest powoływana przez Zgromadzenie Akcjonariuszy. Audytorzy są wybierani przez Radę Nadzorczą.

Ani Dobre praktyki, ani żadne inne polskie przepisy nie wymagają by w spółce był powoływana komisja dokonująca wyboru kandydatów, w związku z czym komisja taka nie występuje wśród organów spółki. Każdy akcjonariusz jest uprawniony do zgłaszania kandydatów do Rady Nadzorczej. Odpowiednie informacje na temat zgłoszonych kandydatów do Rady Nadzorczej są publikowane na stronie internetowej spółki z odpowiednim wyprzedzeniem, takim by wszyscy akcjonariusze mogli podjąć przemyślaną decyzję w głosowaniu nad uchwałą powołującą nowego członka Rady Nadzorczej.

Zadania organów spółki

Zgodnie z zasadami dualistycznego systemu organów spółki, zadania zwykle wykonywane przez zarząd spółki prawa szwedzkiego, są wykonywane przez Zarząd lub Radę Nadzorczą spółki prawa polskiego.

Zgodnie z przepisami polskimi, członkowie Zarządu, w tym Dyrektor Generalny, będący prezesem Zarządu, nie mogą prowadzić działalności konkurencyjnej poza spółką. Prowadzenie innych rodzajów działalności poza spółką nie jest regulowane zarówno w Dobrych praktykach jak i przez inne polskie przepisy, ale pewne ograniczenia zawarte są zwykle w indywidualnych umowach o pracę.

Wielkość i skład organów spółki

Skład Rady Nadzorczej powinien spełniać kryteria niezależności, takie jak są przyjęte w Kodeksie szwedzkim. Jednakże Zarząd – będący organem wykonawczym - składa się z osób pełniących funkcje wykonawcze w Arctic Paper S.A, tak więc jego członkowie nie mogą być uważani za niezależnych od Spółki. Kadencja członków Zarządu, tak samo jak członków Rady Nadzorczej, wynosi trzy lata.

Przewodniczący organów spółki

Rada Nadzorcza, a nie Zgromadzenie Akcjonariuszy, wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i jego zastępcę.

Postępowanie organów spółki

Regulamin Zarządu jest uchwalany przez Radę Nadzorczą, z kolei regulamin Rady Nadzorczej zostaje uchwalony przez Radę Nadzorczą. Regulaminy nie są corocznie weryfikowane, ich weryfikacja i zmiana następuje w razie potrzeby. Te same zasady dotyczą regulaminów komitetów działających w ramach Rady Nadzorczej, które są uchwalane przez Radę Nadzorczą. Działania Dyrektora Generalnego nie są osobno uregulowane, ponieważ jest on jednocześnie prezesem Zarządu,

Wynagradzanie osób zasiadających w organach spółki i kadry zarządczej

Zasady wynagradzania i wysokość wynagrodzenia członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza oraz działający w jej ramach Komitet Wynagrodzeń. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej należy do kompetencji Zgromadzenia Akcjonariuszy. Programy motywacyjne są ustanawiane przez Radę Nadzorczą. Członkowie Rady Nadzorczej są upoważnieni do uczestniczenia w takich programach wyznaczonych dla kadry zarządczej. Nie ma ograniczeń w zakresie wysokości wynagrodzenia podczas trwania okresu wypowiedzenia ani w wysokości odprawy.

Informacje na temat ładu korporacyjnego

Polskie zasady ładu korporacyjnego nie wymagają tej samej szczegółowości odnośnie publikowanych informacji, jaka jest wymagana przez Kodeks szwedzki. Jednakże informacje na temat członków organów spółki, statutu spółki, wewnętrznych regulaminów i podsumowania istotnych różnic pomiędzy szwedzkim a polskim ujęciem ładu korporacyjnego i praw akcjonariuszy są publikowane na stronie internetowej Spółki.

Informacja Zarządu Arctic Paper S.A. o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej

Na podstawie oświadczenia Rady Nadzorczej Arctic Paper S.A. o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Arctic Paper oraz rocznych jednostkowych sprawozdań finansowych Spółki za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku zgodnie z przepisami oraz na podstawie oświadczenia otrzymanego od KPMG Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, Zarząd Spółki informuje, że firma audytorska oraz członkowie zespołu wykonującego badanie, spełniali warunki do sporządzenia bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Arctic Paper oraz jednostkowych sprawozdań finansowych Spółki za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku zgodnie z obowiązującymi przepisami, standardami wykonywania zawodu i zasadami etyki zawodowej.

Ponadto Zarząd Spółki informuje, że są przestrzegane obowiązujące przepisy związane z rotacją firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta oraz obowiązkowymi okresami karencji. Grupa Arctic Paper posiada politykę w zakresie wyboru firmy audytorskiej oraz politykę w zakresie świadczenia na jej rzecz przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą audytorską lub członka jego sieci, dodatkowych usług niebędących badaniem, w tym usług warunkowo zwolnionych z zakazu świadczenia przez firmę audytorską.

Podpisy Członków Zarządu

Stanowisko	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Prezes Zarządu Dyrektor Zarządzający	Michał Jarczyński	18 marca 2019	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
Członek Zarządu Dyrektor Finansowy	Göran Eklund	18 marca 2019	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Oświadczenia Zarządu

Dokładność i wiarygodność prezentowanych raportów

Członkowie Zarządu Arctic Paper S.A. oświadczają, iż zgodnie z ich najlepszą wiedzą:

- Sprawozdanie finansowe Arctic Paper S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Spółki oraz jej wynik finansowy za 2018 rok,
- Sprawozdanie Zarządu z działalności Arctic Paper S.A. w 2018 roku zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji Arctic Paper S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Podpisy Członków Zarządu

Stanowisko	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Prezes Zarządu Dyrektor Zarządzający	Michał Jarczyński	18 marca 2019	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
Członek Zarządu Dyrektor Finansowy	Göran Eklund	18 marca 2019	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Sprawozdanie finansowe

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku wraz ze
sprawozdaniem z badania biegłego rewidenta

Jednostkowe sprawozdania finansowe

Jednostkowe sprawozdanie z zysków i strat

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 (przekształcone)
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży usług	28	37 970	37 377
Przychody z odsetek od pożyczek	28	4 913	4 420
Przychody z dywidend	28	39 812	48 412
Przychody ze sprzedaży	11	82 695	90 210
Koszty odsetek dla jednostek powiązanych oraz koszt własny sprzedaży usług logistycznych	12.5	(5 329)	(5 804)
Zysk (strata) ze sprzedaży		77 366	84 406
Pozostałe przychody operacyjne	12.1	3 960	524
Koszty sprzedaży	12.5	(2 997)	(2 855)
Koszty ogólnego zarządu	12.5	(32 981)	(35 749)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów	12.2	(8 652)	(77 057)
Pozostałe koszty operacyjne		(398)	(707)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		36 298	(31 438)
Przychody finansowe	12.3	4 630	6 738
Koszty finansowe	12.4	(20 643)	(14 566)
Zysk (strata) brutto		20 285	(39 266)
Podatek dochodowy	13.1	(762)	(396)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		19 523	(39 662)
Działalność zaniechana		-	-
Zysk (strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) netto okresu sprawozdawczego		19 523	(39 662)
Zysk (strata) na jedną akcję w PLN:			
- podstawowy z zysku za okres	14	0,28	(0,57)
- podstawowy z zysku z dział. kontynuowanej za okres		0,28	(0,57)
- rozwodniony z zysku za okres	14	0,28	(0,57)
- rozwodniony z zysku z dział. kontynuowanej za okres		0,28	(0,57)

Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 (przekształcone)
Zysk (strata) netto okresu sprawozdawczego		19 523	(39 662)
Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w przyszłych okresach sprawozdawczych:			
Wycena instrumentów finansowych	31.3	(44)	(744)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	22.2	294	(817)
Inne całkowite dochody		250	(1 561)
Całkowite dochody		19 773	(38 101)

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	Na dzień 31 grudnia 2018	Na dzień 31 grudnia 2017
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Środki trwałe	16	1 480	1 940
Aktywa niematerialne	17	1 857	1 614
Udziały i akcje w spółkach zależnych	18.1	673 937	678 313
Pozostałe aktywa finansowe	18.2	72 742	68 042
Pozostałe aktywa niefinansowe	18.3	1 492	1 248
		751 507	751 157
Aktywa obrotowe			
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	20	90 469	74 119
Należności z tytułu podatku dochodowego		349	168
Pozostałe aktywa finansowe	18.2	123 848	75 156
Pozostałe aktywa niefinansowe	18.3	6 833	6 518
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21	19 605	36 943
		241 104	192 904
SUMA AKTYWÓW		992 611	944 061

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej c.d.

	Nota	Na dzień 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	22.1	69 288	69 288
Kapitał zapasowy	22.3	407 979	447 641
Pozostałe kapitały rezerwowe	22.4	102 399	116 300
Różnice kursowe z przeliczenia	22.2	1 461	1 167
Zyski zatrzymane / Niepokryte straty		(46 002)	(103 364)
		535 124	531 032
Zobowiązania długoterminowe			
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne	24	80 782	205 339
Rezerwy	25	1 854	1 551
Pozostałe zobowiązania finansowe	26.3	171	323
Rozliczenia międzyokresowe	26.2	-	-
		82 807	207 214
Zobowiązania krótkoterminowe			
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne	24	272 269	132 477
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	26.1	86 924	59 237
Pozostałe zobowiązania finansowe	26.3	3 802	4 258
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	26.1	2 394	1 631
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		-	128
Rozliczenia międzyokresowe	26.2	9 290	8 084
		374 679	205 815
Zobowiązania razem		457 486	413 029
SUMA PASYWÓW		992 611	944 061

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 (przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) brutto		20 285	(39 266)
<u>Korekty o pozycje:</u>			
Amortyzacja	12.6	475	464
Straty z tytułu różnic kursowych		1 721	(4 195)
Utrata wartości udziałów	12.2	4 377	75 236
Odsetki i dywidendy (netto)		8 156	14 474
Zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych		(11 337)	1 771
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek oraz innych zobowiązań finansowych		28 450	(14 675)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		1 206	3 295
Zmiana stanu rezerw		303	194
Podatek dochodowy zapłacony		(1 070)	(268)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu cash-poolingu		(82 174)	82 978
Zmiana stanu pożyczek wobec spółek zależnych	28	(53 190)	(4 850)
Pozostałe		(1 900)	(869)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(84 699)	114 289
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		-	38
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		(258)	(745)
Zwiększenie udziałów/podwyższenie kapitału w spółkach zależnych		-	(11 875)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(258)	(12 582)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Splata zobowiązań z tytułu leasingu		(283)	(58)
Splata zobowiązań z tytułu pożyczek		(35 683)	(30 575)
Zmiana stanu kredytów obrotowych		-	(48 023)
Pożyczki, obligacje otrzymane	24	125 011	16 216
Odsetki zapłacone		(7 569)	(13 187)
Dywidendy zapłacone		(13 857)	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		67 619	(75 628)
Środki pieniężne na początek okresu	21	36 942	10 863
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(17 337)	26 079
Środki pieniężne na koniec okresu	21	19 605	36 942

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Nota	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia oddziału zagr.	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane / Niepokryte straty	Razem
Na dzień 1 stycznia 2018 roku		69 288	447 641	1 167	116 300	(103 364)	531 032
Zysk / (strata) netto za okres		-	-	-	-	19 523	19 523
Inne całkowite dochody za okres	22.2	-	-	294	(44)	-	250
Całkowite dochody za okres		-	-	294	(44)	19 523	19 773
Podział wyniku finansowego	22.4	-	(39 662)	-	-	39 662	-
Wypłata dywidendy		-	-	-	(13 858)	-	(13 858)
Rozliczenia grupy podatkowej w Szwecji		-	-	-	-	(1 824)	(1 824)
Na dzień 31 grudnia 2018 roku		69 288	407 979	1 461	102 399	(46 002)	535 124
	Nota	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia oddziału zagr.	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane / Niepokryte straty	Razem
Na dzień 1 stycznia 2017 roku		69 288	447 641	350	148 200	(95 452)	570 025
Zysk / (strata) netto za okres		-	-	-	-	(39 662)	(39 662)
Inne całkowite dochody za okres		-	-	817	744	-	1 561
Całkowite dochody za okres		-	-	817	744	(39 662)	(38 101)
Podział wyniku finansowego		-	-	-	(32 644)	32 644	-
Rozliczenia grupy podatkowej w Szwecji		-	-	-	-	(894)	(894)
Na dzień 31 grudnia 2017 roku		69 288	447 641	1 167	116 300	(103 364)	531 032

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające

1. Informacje ogólne

Sprawozdanie finansowe Arctic Paper S.A. obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2018 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku.

Arctic Paper S.A. (dalej: „Spółka”, „Jednostka”) jest spółką akcyjną utworzoną Aktem Notarialnym z dnia 30 kwietnia 2008 roku, której akcje znajdują się w publicznym obrocie. Siedziba Spółki mieści się w Poznaniu, przy ul. Jana Henryka Dąbrowskiego 334A. Spółka posiada też oddział zagraniczny, którego siedziba znajduje się w Szwecji, w Göteborgu.

Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu – Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000306944. Spółce nadano numer statystyczny REGON 080262255. Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Spółki jest działalność holdingowa na rzecz Grupy Kapitałowej Arctic Paper.

Podmiotem bezpośrednio dominującym Spółki jest Nemus Holding AB. Podmiotem dominującym całej Grupy Arctic Paper jest Incarta Development SA.

2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Spółka sporządziła skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 18 marca 2019 roku.

3. Skład Zarządu Spółki

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w skład Zarządu Spółki wchodził:

- Per Skoglund - Prezes Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2016 roku (powołany na Członka Zarządu w dniu 27 kwietnia 2011 roku);
- Göran Eklund – Członek Zarządu powołany w dniu 30 sierpnia 2017 roku.

Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 10 grudnia 2018 roku odwołała ze skutkiem na dzień 31 stycznia 2019 roku Pana Per Skoglund z funkcji Prezesa Zarządu oraz Dyrektora Generalnego Spółki. Jednocześnie Rada Nadzorcza powołała ze skutkiem na dzień 1 lutego 2019 roku Pana Michała Jarczyńskiego na Prezesa Zarządu Spółki. Pan Michał Jarczyński będzie również sprawował funkcję Dyrektora Generalnego Spółki.

Od dnia 31 grudnia 2018 roku do dnia publikacji sprawozdania finansowego nie miały miejsca inne zmiany w składzie Zarządu Spółki.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 18 marca 2019 roku.

5. Inwestycje Spółki

Spółka posiada inwestycje w następujących jednostkach zależnych:

Jednostka	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział	
			31.12.2018	31.12.2017
Arctic Paper Kostrzyn S.A.	Polska, Fabryczna 1, 66-470 Kostrzyn nad Odrą	Produkcja papieru	100%	100%
Arctic Paper Munkedals AB	Szwecja, SE 455 81 Munkedal	Produkcja papieru	100%	100%
Arctic Paper UK Limited	Wielka Brytania, Quadrant House, 47 Croydon Road, Caterham, Surrey	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%
Arctic Paper Baltic States SIA	Łotwa, K. Vardemara iela 33-20, Rīga LV-1010	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%
Arctic Paper Benelux S.A.	Belgia, Ophemstraat 24, B-3050 Oud- Heverlee	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%
Arctic Paper Schweiz AG	Szwajcaria, Gutenbergstrasse 1, CH-4552 Derendingen	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%
Arctic Paper Italia srl	Włochy, Via Cavriana 7, 20 134 Mediolan	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%
Arctic Paper Danmark A/S	Dania, Korskindelund 6 DK-2670 Greve	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%
Arctic Paper France SAS	Francja, 43 rue de la Breche aux Loups, 75012 Paris	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%
Arctic Paper Espana SL	Hiszpania, Avenida Diagonal 472-474, 9-1 Barcelona	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%
Arctic Paper Papierhandels GmbH	Austria, Hainborgerstrasse 34A, A-1030 Wien	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%
Arctic Paper Polska Sp. z o.o.	Polska, Okrężna 9, 02-916 Warszawa	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%
Arctic Paper Norge AS	Norwegia, Eikenga 11-15, NO-0579 Oslo	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%
Arctic Paper Sverige AB	Szwecja, SE 455 81 Munkedal	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%
Arctic Paper East Sp. z o.o.	Polska, Fabryczna 1, 66-470 Kostrzyn nad Odrą	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%
Arctic Paper Investment GmbH	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882, 84 Wolpertswende	Działalność spółek holdingowych	99,80%	99,80%
Arctic Paper Investment AB	Szwecja, Stampgatan 14, 411 01 Göteborg	Działalność spółek holdingowych	100%	100%
Arctic Paper Deutschland GmbH	Niemcy, Am Sandtorkai 72, D-20457 Hamburg	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%
Arctic Paper Finance AB (wcześniej Arctic Energy Sverige AB)	Szwecja, Box 383, 401 26 Göteborg	Działalność spółek holdingowych	100%	100%
Rottneros AB	Szwecja, Box 144, Sunne	Produkcja celulozy	51,27%	51,27%

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

6.1. Aktywa z tytułu podatku odroczonego

Ze względu na brak pewności wykorzystania w latach przyszłych strat podatkowych poniesionych w latach 2013-2018, Zarząd podjął decyzję o nietworzeniu aktywa z tytułu podatku odroczonego na stratach podatkowych. Dodatkowo Zarząd podjął decyzję o nietworzeniu aktywa z tytułu podatku odroczonego do wysokości rezerwy.

6.2. Utrata wartości aktywów w spółkach zależnych

Zarząd podtrzymuje ostrożną politykę związaną z inwestowaniem w spółki związane z papiernią w Mochenwangen, z tego względu wszelkie nakłady poniesione na te spółki były odpisywane w koszty w momencie ich poniesienia, w tym największą wartość miał odpis związany z należnościami w kwocie 824 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku zostały przeprowadzone w Arctic Paper Grycksbo AB, której 100% udziałów posiada Arctic Paper Investment AB, testy utraty wartości metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych w odniesieniu do wartości inwestycji w obu spółkach.

Przeprowadzenie powyższych testów związane było z rewizją założeń testów utraty wartości przeprowadzonych w poprzednich latach, przede wszystkim w odniesieniu do cen sprzedaży, wolumenu produkcji oraz planów inwestycyjnych.

Przeprowadzone testy utraty wartości Arctic Paper Grycksbo AB skutkowały zwiększeniem na dzień 31 grudnia 2018 odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości aktywów o kwotę 7.828 tys. PLN. Nota 18.2 niniejszego sprawozdania przedstawia szczegóły przeprowadzonego testu na utratę wartości tej inwestycji.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku została również przeprowadzona analiza przesłanek, na podstawie których w roku 2013 dokonano całkowitego odpisu na udziały w spółce Arctic Paper Sverige AB oraz w 2015 roku w spółce Arctic Paper Norge AS. Spółki te do roku 2015 działały jako spółki dystrybucyjne i kupowały papier od fabryk na własne ryzyko. Od roku 2016 spółki te zostały przekształcone w biura sprzedaży i od tej pory otrzymują wynagrodzenie za usługi agencyjne od fabryk na podstawie kalkulacji koszt plus.

W wyniku przeprowadzonych testów zostały częściowo odwrócone odpisy na udziały w tych spółkach – do wysokości aktualnej wartości ich aktywów netto. W spółce Arctic Paper Sverige AB jest to kwota 2.936 tys. PLN a w spółce Arctic paper Norge AS kwota 516 tys. PLN, szczegóły zostały przedstawione w nocie 18.2 niniejszego sprawozdania.

6.3. Niepewność związana z rozliczeniem podatkowym

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2017 r. do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisy ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli

sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie nieuzasadnionego dzielenia operacji, angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego restrukturyzacja i reorganizacja spółki.

Spółka ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi. Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Spółka ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

7. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego (za wyjątkiem instrumentów finansowych).

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości.

W związku z podpisanymi w dniu 9 września 2016 roku umowami kredytów terminowych i odnawialnych, umowami związanymi z emisją obligacji, Grupa zobowiązała się do dotrzymania określonych wskaźników finansowych, które są kalkulowane na koniec każdego kwartału. Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa nie utrzymała wymaganego umową kredytową zawartą z konsorcjum banków finansujących (Santander Bank S.A., Bank BGŻ BNP Paribas S.A. oraz Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju) poziomu wskaźnika Cashflow Cover będącego stosunkiem przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej do wartości spłat zobowiązań finansowych dokonanych w ostatnich 12 miesiącach od końca danego kwartału bez uwzględnienia danych działalności zaniechanej i Grupy Rottneros. Niedotrzymanie wskaźnika było spowodowane niższymi przepływami pieniężnymi z działalności operacyjnej w 2018 roku wynikającymi przede wszystkim z wyższego wartościowego stanu zapasu z powodu wysokich cen celulozy.

Po dniu bilansowym Arctic Paper S.A. otrzymała od Santander Bank S.A. działającego jako agenta konsorcjum banków finansujących pisemne zapewnienie, że niespełnienie przez Grupę wymaganego poziomu wskaźnika Cashflow Cover na 31 grudnia 2018 roku nie stanowi przypadku naruszenia warunków umowy kredytowej z dnia 9 września 2016 roku („default”). Zgodnie z wymogami MSR 1 ze względu na brak takiego zapewnienia na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa zaprezentowała całe zadłużenie wobec konsorcjum banków na ten dzień w wysokości 65.996 tys. PLN jako zobowiązanie krótkoterminowe: oprocentowane kredyty, pożyczki i obligacje.

Spełnienie wskaźnika na kolejne daty testowania spowoduje, że zadłużenie wobec konsorcjum banków zostanie zaprezentowane ponownie jako zobowiązanie długoterminowe.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

7.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE. Na dzień bilansowy, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania

standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

7.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdania finansowego

Walutą funkcjonalną Spółki i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

7.3. Korekta błędów lat ubiegłych

W 2018 roku nie miały miejsca inne zdarzenia, które spowodowały zmiany w danych porównawczych.

7.4. Porównywalność danych/zmiana szacunków

W 2018 roku miały miejsce zdarzenia, które spowodowały drobne zmiany w danych porównawczych. Wynikają one głównie z ujednoczenia prezentacji kosztów oraz należności prezentowanych w sprawozdaniu za rok 2017 do sposobu prezentacji w roku 2018.

W ramach sprawozdania z zysków i strat za rok 2017 pozycję przychody ze sprzedaży usług oraz koszty ogólnego zarządu pomniejszono o kwotę 3.422 tys. PLN, co wynika z prezentacji netto refakturowanych usług marketingowych. Kwota 2.897 tys. PLN została przeniesiona z pozycji koszty ogólnego zarządu do pozycji koszty odsetek dla jednostek powiązanych oraz koszt własny sprzedaży usług logistycznych celem ujednoczenia z prezentacją w roku 2018.

W ramach sprawozdania z sytuacji finansowej za rok 2017 kwotę 999 tys. PLN odsetek naliczonych od pożyczek udzielonych przeniesiono z pozycji należności z tytułu dostaw i usług do pozycji pozostałe aktywa finansowe.

8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku za wyjątkiem przedstawionych poniżej. Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Spółkę:

- Zmiany do MSSF 15 Przychody z umów z klientami, który został wydany w maju 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016 roku. Standard ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zarząd dokonał analizy posiadanych umów i ze względu na ich charakter oraz brak niestandardowych zapisów zmiany dotyczące MSSF 15 nie miały istotnego wpływu na wyniki Spółki.
- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. MSSF 9 obejmuje trzy aspekty związane z instrumentami finansowymi: klasyfikację i wycenę, utratę wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. Zarząd dokonał analizy posiadanych umów i ze względu na ich charakter zmiany dotyczące MSSF 9 nie miały istotnego wpływu na wyniki Spółki.

8.1. Wdrożenie MSSF 15

Wybrane zasady rachunkowości

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15 Przychody z umów z klientami („MSSF 15”), który został wydany w maju 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016 roku, ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami:

- Wymogi identyfikacji umowy z klientem: umowa z klientem spełnia swoją definicję, gdy zostaną spełnione wszystkie następujące kryteria: strony umowy zawarły umowę i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków; Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane; Spółka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane; umowa ma treść ekonomiczną oraz jest prawdopodobne, że Spółka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

- Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia: w momencie zawarcia umowy Spółka dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta: dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.
- Określenie ceny transakcyjnej: w celu ustalenia ceny transakcyjnej Spółka uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich. Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot; do oszacowania wynagrodzenia zmiennego Spółka zdecydowała o zastosowaniu metody wartości najbardziej prawdopodobnej.
- Alokacja ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia: Spółka przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.
- Ujęcie przychodów w momencie spełniania zobowiązań do wykonania świadczenia: Spółka ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi (klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów). Przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Ocena wpływu nowego standardu

Spółka zastosowała MSSF 15 od dnia wejścia w życie standardu, z zastosowaniem pełnej metody retrospektywnej.

APSA jest spółką holdingową i otrzymuje przychody z tytułu świadczonych usług, dywidend i otrzymywanych odsetek. Jedynym oczekiwanym zobowiązaniem do wykonania świadczeń przez spółki nabywające świadczone usługi są te właśnie usługi, z tego względu przyjęcie MSFF 15 nie miało istotnego wpływu na jej wyniki.

Dywidendy i odsetki wykazywane przez Spółkę są poza zakresem nowego standardu MSSF 15.

Spółka prowadzi główną działalność w obszarze świadczenia usług dla jednostek powiązanych, w skład których wchodzi usługi zarządcze, logistyczne oraz usługi pośrednictwa w zakupie celulozy. Zobowiązaniem umownym jest zobowiązanie do świadczenia tych właśnie usług. Przychód z ich tytułu jest rozpoznawany w czasie ze względu na ciągłość ich świadczenia, a faktury są wystawiane na koniec każdego kwartału. Termin płatności za usługi to 14 dni od momentu wystawienia faktury.

Spółka spełnia swoje zobowiązania do wykonania świadczenia w trakcie świadczenia usługi. Wynagrodzenie przysługujące spółce jest kalkulowane na podstawie faktycznie poniesionych kosztów powiększonych o marżę. Wynagrodzenie to nie zawiera elementów finansowania i jest płatne wraz z upływem terminu określonego na fakturze.

8.2. Wdrożenie MSSF 9

Wybrane zasady rachunkowości

W lipcu 2014 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9 Instrumenty finansowe („MSSF 9”). MSSF 9 obejmuje trzy aspekty związane z instrumentami finansowymi: klasyfikację i wycenę, utratę wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku i później, z możliwością wcześniejszego zastosowania.

Klasyfikacja i wycena aktywów i zobowiązań finansowych

Zgodnie z MSSF 9, Spółka kwalifikuje aktywa finansowe do jednej z kategorii:

- wyceniane w zamortyzowanym koszcie: Spółka do wyceny aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie stosuje metodę efektywnej stopy procentowej; są to należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki udzielone, pozostałe należności finansowe oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Należności z tytułu dostaw i usług po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) i nieprzekazywane do faktoringu, nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej;

- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody: zyski i straty na składniku aktywów finansowych stanowiącym instrument kapitałowy, dla którego zastosowano opcję wyceny do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach, za wyjątkiem przychodów z tytułu otrzymanych dywidend;
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy: zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych, kwalifikowanego jako wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmuje się w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały; są to głównie instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń. Zyski lub straty wynikające z wyceny pozycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują również przychody z tytułu odsetek i dywidendy.
- instrumenty finansowe zabezpieczające: Instrumenty finansowe zabezpieczające podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Spółka kwalifikuje dłużne aktywa finansowe do odpowiedniej kategorii w zależności od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych dla danego składnika aktywów finansowych.

Zgodnie z MSSF 9, Spółka kwalifikuje zobowiązania finansowe do jednej z kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu: zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kredyty, pożyczki oraz obligacje;
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy: zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych niewyznaczonych dla celów rachunkowości zabezpieczeń;
- instrumenty finansowe zabezpieczające aktywa i zobowiązanie finansowe stanowiące instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy pieniężne i zabezpieczające wartość godziwą.

Przy zastosowaniu IFRS 9 kategorie zobowiązań finansowych nie zmieniły się i są to zobowiązania:

- Wyceniane zamortyzowanym kosztem
- Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Utrata wartości aktywów finansowych

MSSF 9 wprowadza nowe podejście do szacowania utraty wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (za wyjątkiem inwestycji w aktywa kapitałowe oraz aktywa kontraktowe). Model utraty wartości bazuje na kalkulacji strat oczekiwanych w odróżnieniu od dotychczas stosowanego modelu wynikającego z MSR 39, który bazował na koncepcji strat poniesionych. Najistotniejszą pozycją aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym Spółki, która podlega nowym zasadom kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych są pożyczki i należności handlowe z tytułu dostaw i usług.

Spółka stosuje model uproszczony do wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości tych pozycji.

W modelu uproszczonym Spółka nie monitoruje zmian poziomu ryzyka kredytowego w trakcie życia instrumentu oraz szacuje oczekiwaną stratę kredytową w horyzoncie do terminu zapadalności instrumentu. Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Spółka wykorzystuje matrycę rezerw oszacowaną na podstawie historycznych poziomów spłacalności oraz odzysków z należności od kontrahentów. Oczekiwana strata kredytowa jest kalkulowana w momencie ujęcia należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz jest aktualizowana na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy, w zależności od ilości dni przeterminowania danej należności.

Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka zdecydowała o dalszym stosowaniu zasad rachunkowości zgodnych z MSR 39 w zakresie instrumentów zabezpieczających.

Ocena wpływu nowego standardu

Spółka zastosowała MSSF 9 od dnia wejścia w życie standardu, bez przekształcania danych porównawczych.

W 2018 roku Spółka przeprowadziła ocenę wpływu wprowadzenia MSSF 9 na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych.

Wrozenie MSSF 9 nie miało wpływu na sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz kapitał własny. W wyniku zastosowania MSSF 9 zmieniła się klasyfikacja niektórych instrumentów finansowych.

Klasyfikacja i wycena

Zastosowanie MSSF 9 nie miało wpływu na wycenę aktywów i zobowiązań finansowych oraz na wartości ujęte z tego tytułu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz kapitały własne. Spółka dokonała klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych zgodnie z MSSF 9.

Należności handlowe są utrzymywane dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, a Spółka nie sprzedaje należności handlowych w ramach faktoringu – są one nadal wyceniane po zamortyzowanym koszcie przez wynik finansowy. Spółka korzysta z praktycznego zwolnienia i dla należności handlowych poniżej 12 miesięcy nie identyfikuje istotnych elementów finansowania.

Tabela poniżej prezentuje klasyfikację i wycenę posiadanych aktywów finansowych według MSR 39 i MSSF 9 na 1 stycznia 2018 roku:

Aktywa finansowe	Kategoria i metoda zgodnie z MSR 39	Wartość wg MSR 39 na 1 stycznia 2018 roku	Kategoria i metoda wyceny zgodnie z MSSF 9	Wartość wg MSSF 9 na 1 stycznia 2018 roku
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Pożyczki i należności wyceniane w zamortyzowanym koszcie	75 118	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	75 118
Pozostałe aktywa finansowe	Pożyczki i należności wyceniane w zamortyzowanym koszcie	142 199	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy	142 199
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Pożyczki i należności wyceniane w zamortyzowanym koszcie	36 943	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	36 943

Utrata wartości

Zgodnie z MSSF 9 jednostka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym bądź oczekiwanym stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Spółka stosuje uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia należności z tego tytułu.

Spółka ocenia, że w związku z charakterem należności z tytułu dostaw i usług, sposób kalkulacji odpisu z tytułu utraty wartości nie zmienił się.

Rachunkowość zabezpieczeń

Ze względu na decyzję o dalszym stosowaniu MSR 39 w zakresie instrumentów zabezpieczających, wejście w życie MSSF 9 nie miało wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

9. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- KIMSF 23 Niepewność Związana z Ujęciem Podatku Dochodowego. KIMSF 23 wyjaśnia ujęcie podatku dochodowego w przypadku, gdy zastosowane podejście nie zostało jeszcze zaakceptowane przez organy podatkowe oraz ma na celu zwiększenie przejrzystości.

9.1. Wdrożenie MSSF 16

W styczniu 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 Leasing („MSSF 16”), który zastąpił MSR 17 Leasing, KIMSF 4 Ustalenie, czy umowa zawiera

leasing, SKI 15 Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne oraz SKI 27 Ocena istoty transakcji wykorzystujących formę leasingu. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji.

MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych. Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu.

Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikającej ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

Rachunkowość leasingodawcy zgodnie z MSSF 16 pozostaje zasadniczo niezmieniona względem obecnej rachunkowości zgodnie z MSR 17. Leasingodawca dalej będzie ujmował wszystkie umowy leasingowe z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy.

MSSF 16 wymaga, zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy, dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17.

Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania. MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone w przypadku jednostek, które stosują MSSF 15 od daty lub przed datą pierwszego zastosowania MSSF 16. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie MSSF 16.

Na dzień 1 stycznia 2019 roku, prospektywnie, Spółka wprowadzi jednolity model rachunkowości leasingobiorcy ujmując zgodnie z MSSF 16 umowy leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma wartość nie większą niż 5 tys. EUR.

Zarząd dokonał analizy posiadanych umów i ze względu na ich charakter zmiany dotyczące MSSF 16 nie będą miały istotnego wpływu na wyniki Spółki. Zaobserwowany wpływ będzie dotyczył zmiany wyceny istniejących składników aktywów i zgodnie z szacunkiem Spółki nie będzie on istotny.

10. Istotne zasady (polityka) rachunkowości

10.1. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Walutą sprawozdawczą Spółki jest złoty polski, przy czym walutą funkcjonalną jej oddziału zagranicznego jest korona szwedzka. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania oddziału są przeliczane na walutę prezentacji Spółki po kursie obowiązującym w tym dniu, a jego sprawozdanie z zysków i strat jest przeliczany po średnim kursie wymiany za dany okres obrotowy.

Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego – różnice kursowe z przeliczenia.

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania

niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
USD	3,7597	3,4813
EUR	4,3000	4,1709
SEK	0,4201	0,4243
DKK	0,5759	0,5602
NOK	0,4325	0,4239
GBP	4,7895	4,7001
CHF	3,8166	3,5672

	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017
USD	3,6117	3,7782
EUR	4,2617	4,2583
SEK	0,4156	0,4422
DKK	0,5718	0,5725
NOK	0,4439	0,4570
GBP	4,8168	4,8595
CHF	3,6912	3,8364

Do przeliczenia aktywów i zobowiązań oddziału zagranicznego na dzień 31 grudnia 2018 roku zastosowano kurs SEK/PLN 0,4201 (31 grudnia 2017 r.: 0,4243). Do przeliczenia pozycji w całkowitych dochodach za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. zastosowano kurs SEK/PLN 0,4156 (za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.: 0,4422) stanowiący średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP w 2018 roku (2017 roku).

10.2. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	25 - 50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5 - 20 lat
Urządzenia biurowe	3 - 10 lat
Środki transportu	5 - 10 lat
Komputery	1 - 10 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i – w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego okresu sprawozdawczego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

10.3. Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone przez Spółkę (jeżeli spełniają rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Spółka ustala czy okres użytkowania aktywów niematerialnych jest określony, czy nieokreślony.

Aktywa niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku właśnie zakończonego okresu sprawozdawczego.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do aktywów niematerialnych Spółki przedstawia się następująco:

	Oprogramowanie komputerowe i licencje	Znaki handlowe
Okresy użytkowania	2 - 5 lat	Nieokreślony
Metoda amortyzacji	2 - 5 lat metodą liniową	Nie amortyzuje się
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte

Po analizie istotnych czynników dla znaków handlowych Spółka nie określa limitu okresu użytkowania. Intencją Spółki jest funkcjonowanie przez nieokreślony czas pod tym samym znakiem handlowym i ocenia się, iż nie nastąpi jego utrata wartości. W związku z tym i zgodnie z MSR 38 Spółka nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych od składników aktywów niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

W przypadku takich zasobów okres użytkowania powinien być jednak weryfikowany w każdym okresie sprawozdawczym, co ma na celu ustalenie czy zdarzenia i okoliczności nadal potwierdzają założenie o nieokreślonym czasie użytkowania składnika aktywów.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

10.4. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, jak również w przypadku konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów.

Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

10.5. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane, jako część kosztu wytworzenia środków trwałych i aktywów niematerialnych.

Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstałe w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

10.6. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane są według kosztu historycznego, po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości.

Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości są obliczane poprzez porównanie wartości księgowej inwestycji ze skorygowaną o wartość zobowiązań finansowych wartością użytkową wynikającą z testu utraty wartości. Wartość użytkowa jest kalkulowana przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

10.7. Aktywa finansowe

Zgodnie z MSSF 9, Spółka kwalifikuje aktywa finansowe do jednej z kategorii:

- wyceniane w zamortyzowanym koszcie: Spółka do wyceny aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie stosuje metodę efektywnej stopy procentowej; są to należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki udzielone, pozostałe należności finansowe oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Należności z tytułu dostaw i usług po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) i nieprzekazywane do faktoringu, nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej;
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody: zyski i straty na składniku aktywów finansowych stanowiącym instrument kapitałowy, dla którego zastosowano opcję wyceny do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach, za wyjątkiem przychodów z tytułu otrzymanych dywidend;
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy: zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych, kwalifikowanego jako wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmuje się w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały; są to głównie instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń. Zyski lub straty wynikające z wyceny pozycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują również przychody z tytułu odsetek i dywidendy.
- instrumenty finansowe zabezpieczające: Instrumenty finansowe zabezpieczające podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Spółka kwalifikuje dłużne aktywa finansowe do odpowiedniej kategorii w zależności od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych dla danego składnika aktywów finansowych.

10.8. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

MSSF 9 wprowadza nowe podejście do szacowania utraty wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (za wyjątkiem inwestycji w aktywa kapitałowe oraz aktywa kontraktowe). Model utraty wartości bazuje na kalkulacji strat oczekiwanych w odróżnieniu od dotychczas stosowanego modelu wynikającego z MSR 39, który bazował na koncepcji strat poniesionych. Najistotniejszą pozycją aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym Spółki, która podlega nowym zasadom kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych są pożyczki i należności handlowe z tytułu dostaw i usług.

Zgodnie z MSSF 9 jednostka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym bądź oczekiwany stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. W przypadku należności

z tytułu dostaw i usług, Spółka zastosuje uproszczone podejście i wyceni odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia z tytułu.

Spółka stosuje model uproszczony do wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości dla należności z tytułu dostaw i usług. W modelu uproszczonym Spółka nie monitoruje zmian poziomu ryzyka kredytowego w trakcie życia instrumentu oraz szacuje oczekiwaną stratę kredytową w horyzoncie do terminu zapadalności instrumentu. Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Spółka wykorzystuje matrycę rezerw oszacowaną na podstawie historycznych poziomów spłacalności oraz odzysków z należności od kontrahentów. Oczekiwana strata kredytowa jest kalkulowana w momencie ujęcia należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz jest aktualizowana na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy, w zależności od ilości dni przeterminowania danej należności.

10.9. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward oraz kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana na podstawie modelu wyceny uwzględniającego obserwowalne dane rynkowe, w tym w szczególności bieżące terminowe stopy procentowe.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są jako:

- zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją lub
- zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Spółka formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nieujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej, wartość bilansowa zabezpieczanej pozycji jest korygowana o zyski i lub straty z tytułu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego

ryzyka, instrument zabezpieczający jest wyceniany do wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej są ujmowane są w zysku lub stracie.

W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej pozycji ujmowanych według zamortyzowanego kosztu, korekta do wartości bilansowej jest amortyzowana i ujmowana w zysku lub stracie przez pozostały okres do upływu terminu wymagalności instrumentu.

Jeśli nieujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie jest wyznaczone jako pozycja zabezpieczana, późniejsze łączne zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się jako składnik aktywów lub zobowiązanie, a powstające zyski lub straty ujmuje się w zysku lub stracie. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego również ujmuje się w zysku lub stracie.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Spółka unieważnia powiązanie zabezpieczające. Każdą korektę wartości bilansowej zabezpieczanego instrumentu finansowego, do którego stosuje się metodę efektywnej stopy procentowej, poddaje się amortyzacji, a dokonane odpisy ujmuje się w zysku lub stracie. Amortyzacja może rozpocząć się od momentu dokonania korekty, jednakże nie później niż w momencie zaprzestania korygowania pozycji zabezpieczanej o zmiany wartości godziwej wynikające z zabezpieczanego ryzyka.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłoby wpływać na zysk lub stratę. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujmuje się bezpośrednio w innych całkowitych dochodach, a nieefektywną część ujmuje się w zysku lub stracie.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym przenosi się do sprawozdania z zysków i strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, wtedy zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach, przeklasyfikowywane są z kapitału własnego do zysku lub straty w tym samym okresie lub okresach, w których nabyty składnik aktywów niefinansowych lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygaś lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Spółka przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas zakumulowany w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone do zysku lub straty netto za bieżący okres.

Zabezpieczenia udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym

Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym, w tym zabezpieczenie pozycji pieniężnej, uznawanej za część udziałów w aktywach netto, ujmuje się podobnie do zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Zyski lub straty z tytułu

instrumentu zabezpieczającego związane z efektywną częścią zabezpieczenia ujmuje się innych całkowitych dochodach natomiast zyski lub straty związane z nieefektywną częścią zabezpieczenia – ujmuje się w zysku lub stracie. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, kwotę zysków lub strat ujętą wcześniej w innych całkowitych dochodach przeklasyfikowuje się z kapitału własnego do zysków lub strat jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania.

10.10. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności należności z tytułu podatku VAT naliczonego.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należnościach, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odrębną pozycję.

10.11. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

10.12. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku z zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

10.13. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zgodnie z MSSF 9, Spółka kwalifikuje zobowiązania finansowe do jednej z kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu: zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kredyty, pożyczki oraz obligacje
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy: zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych niewyznaczonych dla celów rachunkowości zabezpieczeń
- instrumenty finansowe zabezpieczające. aktywa i zobowiązanie finansowe stanowiące instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy pieniężne i zabezpieczające wartość godziwą

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające.

Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
- zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie jako koszty lub przychody finansowe.

Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Spółka wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstająca z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych oraz zobowiązania wobec ZUS.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

10.14. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w sprawozdaniu z zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

10.15. Przychody

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15 Przychody z umów z klientami („MSSF 15”), który został wydany w maju 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016 roku, ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami:

- Wymogi identyfikacji umowy z klientem: umowa z klientem spełnia swoją definicję, gdy zostaną spełnione wszystkie następujące kryteria: strony umowy zawarły umowę i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków; Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane; Spółka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane; umowa ma treść ekonomiczną oraz jest prawdopodobne, że Spółka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.
- Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia: w momencie zawarcia umowy Spółka dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta: dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.
- Określenie ceny transakcyjnej: w celu ustalenia ceny transakcyjnej Spółka uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich. Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot; do oszacowania wynagrodzenia zmiennego Spółka zdecydowała o zastosowaniu metody wartości najbardziej prawdopodobnej.
- Alokacja ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia: Spółka przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.
- Ujęcie przychodów w momencie spełniania zobowiązań do wykonania świadczenia: Spółka ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi (klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów). Przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi

Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Świadczenie usług

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z wykonania usług zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

10.16. Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania niemającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową;
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową;
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz,

— należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jako część należności lub zobowiązań.

10.17. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Rozwodniony zysk na akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez rozwodnioną średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

11. Przychody ze sprzedaży

Arctic Paper S.A. jest spółką holdingową, świadczącą usługi głównie dla spółek z Grupy.

Poniższa tabela przedstawia przychody z działalności operacyjnej Spółki tj. przychody ze sprzedaży usług, a także z odsetek i dywidend w latach 2018 - 2017 w ujęciu geograficznym.

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 (przekształcone)
Przychody ze sprzedaży usług		
- Polska	16 089	15 999
- Szwecja	21 881	21 377
- inne	-	-
	37 970	37 377
Pozostałe przychody (dywidendy i odsetki)		
- Polska	23 399	33 844
- Szwecja	15 139	15 361
- inne	6 188	3 627
	44 725	52 833
Suma	82 695	90 210

Powyższa informacja o przychodach oparta jest na danych o siedzibach spółek zależnych od Arctic Paper S.A.

Przychody z tytułu świadczenia usług (zarządcze, logistyczne) stanowią przychody ujemowane w miarę upływu czasu, gdyż usługi będące podstawą ich ustalenia stanowią usługi realizowane przez określony czas uzgodniony w umowach z klientami. Spółka stosuje zwykle 14-dniowy termin płatności i nie otrzymuje płatności przed zakończeniem usługi.

12. Pozostałe przychody i koszty

12.1. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 (przekształcone)
Refaktury	51	193
Zmniejszenie odpisu z tytułu trwałej utraty wartości aktywów (Arctic Paper Sverige AB)	2 936	-
Zmniejszenie odpisu z tytułu trwałej utraty wartości aktywów (Arctic Paper Norge AS)	516	-
Inne	458	331
	3 960	524

12.2. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 (przekształcone)
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości aktywów - należności (Arctic Paper Mochenwangen GmbH)	824	1 822
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości aktywów - udziały (Arctic Paper Investment AB)	7 828	75 236
	8 652	77 057

12.3. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Przychody z tytułu odsetek od środków na rachunkach bankowych	686	120
Dodatnie różnice kursowe	-	3 128
Refakturowane usługi finansowe	3 924	3 490
Pozostałe przychody finansowe	20	-
	4 630	6 738

12.4. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 (przekształcone)
Odsetki od pożyczek i pozostałych zobowiązań od jednostek powiązanych	11 531	11 847
Ujemne różnice kursowe	3 190	-
Koszty gwarancji	2 169	2 143
Koszty związane z nowym finansowaniem rozliczone w okresie	3 254	476
Pozostałe koszty finansowe	499	100
	20 643	14 566

12.5. Koszty według rodzajów

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 (przekształcone)
Amortyzacja	474	464
Materialy	231	237
Usługi obce	17 669	21 374
Podatki i opłaty	141	81
Wynagrodzenia	14 799	17 373
Świadczenia na rzecz pracowników	4 127	2 722
Pozostałe koszty rodzajowe	2 344	5 195
	39 785	47 446
Odsetki i pozostałe nieujęte w kosztach wg rodzaju	1 522	383
	41 307	47 829
Koszty według rodzajów, w tym:		
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	2 997	2 855
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	32 981	39 171
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	5 329	5 804

12.6. Koszty amortyzacji

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	471	453
Amortyzacja aktywów niematerialnych	3	11
	474	464
Przy padające na:		
- działalność kontynuowaną	474	464
- działalność zaniechaną	-	-
	474	464

12.7. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Wynagrodzenia	14 477	17 373
Koszty ubezpieczeń społecznych	2 534	1 044
Koszty świadczeń emerytalnych	1 593	1 678
	18 604	20 095

13. Podatek dochodowy

13.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(762)	(263)
Kwota obciążenia z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	(133)
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(762)	(396)

13.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od zysku (straty) brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym licznym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 (przekształcone)
Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem z dział. kontynuowanej	20 285	(39 266)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	-	-
Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem	20 285	(39 266)

Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej odpowiednio 19%

Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	305	133
Nieaktywowana strata roku bieżącego	2 389	1 723
Przychody z tytułu dywidend	(7 564)	(9 198)
Korekty z tytułu zarachowanych i niezapłaconych odsetek	(277)	(462)
Koszty trwale niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	413	600
Koszty podatkowe niebędące kosztami księgowymi w danym roku	(191)	(2 749)
Wykorzystanie strat podatkowych nieaktywowanych	-	-
Niezrealizowane różnice kursowe	7	69
Nieujęte pozostałe przychody/koszty przejściowe	312	2 686
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości udziałów i pożyczek	1 198	14 641
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości innych należności	157	386
Różnica wynikająca ze stawek podatkowych w innych krajach	161	26

Podatek według efektywnej stawki podatkowej: spółka nie płaci podatku (2017: spółka nie płaciła podatku)

	-	-
Podatek dochodowy (obciążenie) ujęty w zysku lub stracie	762	396

Aktywa z tytułu odroczonego podatku wynikające z nierozliczonych strat podatkowych są rozpoznawane, gdy realizacja wynikających z nich korzyści podatkowych poprzez wygenerowanie przez jednostkę w przyszłości dochodu do opodatkowania jest prawdopodobna.

Kwoty oraz terminy wygaśnięcia nierozliczonych strat podatkowych Spółki przedstawiają się następująco:

Rok wygaśnięcia strat podatkowych	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
zakończony 31 grudnia 2019	3 598	3 598
zakończony 31 grudnia 2020	6 777	10 151
zakończony 31 grudnia 2021	8 040	6 553
zakończony 31 grudnia 2022	11 148	-
zakończony 31 grudnia 2023 i później	6 287	-
Razem	35 851	20 302

Z końcem 2018 roku upłynął pięcioletni okres możliwego wykorzystania 50% straty podatkowej z roku 2013 oraz 50% straty podatkowej z roku 2014 (1.716 tys. PLN).

13.3. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	Bilans		Rachunek zysków i strat	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego				
Przyspieszona amortyzacja podatkowa	0	1	(1)	-
Przychody z tytułu zarachowanych odsetek	178	205	(27)	88
Dodatnie różnice kursowe	1 503	594	909	594
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	1 681	801		

	Bilans		Rachunek zysków i strat	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Aktywa z tytułu podatku odroczonego				
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	791	1 831	1 039	(612)
Naliczone odsetki od pożyczek otrzymanych i obligacji	33	498	464	(91)
Ujemne różnice kursowe	2 336	632	(1 704)	561
Odpisy aktualizujące	-	-	-	-
Pozostałe	(118)	-	118	-
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	6 812	4 183	(2 629)	127
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	9 854	7 144		

Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego			(1 830)	666
Kwota aktywa z tytułu podatku odroczonego nierozpoznanego w bilansie	8 174	6 343	1 830	(666)

Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego,	-	-	-	-
w tym:				
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	-	-	-	-
- działalność kontynuowana	-	-	-	-

Spółka nie rozpoznaje aktywa z tytułu podatku odroczonego na odpisie aktualizującym należności, pożyczki i udziały w AP Investment GmbH, AP Mochenwangen GmbH oraz AP Investment AB. Potencjalne aktywo na tym tytule wyniosłoby na dzień 31 grudnia 2018 roku 157 tys. PLN (2017 roku 346 tys. PLN).

14. Zysk (strata) przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Nie występują instrumenty rozwadniające zysk Spółki.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia zysku na jedną akcję i rozwodnionego zysku na akcję:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 (przekształcone)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	19 523	(39 662)
Zysk (strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej	-	-
Zysk (strata) netto okresu sprawozdawczego	19 523	(39 662)
<hr/>		
Liczba akcji zwykłych – seria A	50 000	50 000
Liczba akcji zwykłych – seria B	44 253 500	44 253 500
Liczba akcji zwykłych – seria C	8 100 000	8 100 000
Liczba akcji zwykłych – seria E	3 000 000	3 000 000
Liczba akcji zwykłych – seria F	13 884 283	13 884 283
Całkowita liczba akcji	69 287 783	69 287 783
Średnioważona liczba akcji	69 287 783	69 287 783
Średnioważona rozwodniona liczba akcji	69 287 783	69 287 783
Zysk na akcję (w PLN)	0,28	(0,57)
Rozwodniony zysk na akcję (w PLN)	0,28	(0,57)

15. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Dywidendy są wypłacane w oparciu o zysk netto wykazany w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym Arctic Paper S.A. po pokryciu strat z lat ubiegłych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym je dnostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, Spółka nie posiadała akcji uprzywilejowanych.

Możliwość wypłaty potencjalnej dywidendy przez Spółkę na rzecz akcjonariuszy jest uzależniona od poziomu wypłat otrzymanych od spółek zależnych. Ryzyko związane ze zdolnością Spółki do wypłaty dywidendy zostało opisane w części Czynniki ryzyka raportu rocznego za rok 2018.

W związku z podpisanymi w dniu 9 września 2016 roku umowami kredytów terminowych i odnawialnych, umowami związanymi z emisją obligacji, na podstawie których Spółka w dniu 30 września 2016 roku wyemitowała obligacje oraz umową pomiędzy wierzycielami, możliwość wypłaty dywidendy przez Spółkę jest uzależniona od spełnienia przez Grupę określonych wskaźników finansowych w okresie dwóch poprzedzających wypłatę właściwych okresów (zgodnie z definicją tego terminu w umowie kredytów terminowych i odnawialnych) oraz braku występowania przypadku naruszenia (zgodnie z definicją tego terminu w umowie kredytów terminowych i odnawialnych).

Walne Zgromadzenie Spółki, które odbyło się w dniu 13 czerwca 2018 roku, podjęło uchwałę w sprawie wypłaty akcjonariuszom Spółki dywidendy z zysków netto z lat ubiegłych zgromadzonych na kapitale rezerwowym Spółki w wysokości 13.857.556,60 PLN. Dywidenda na jedną akcję wyni osła 0,20 PLN. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki ustaliło dzień dywidendy na 20 czerwca 2018 roku, a termin wypłaty dywidendy na 27 czerwca 2018 roku. Dywidenda została wypłacona zgodnie z harmonogramem.

16. Środki trwałe

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018	Grunty i budynki	Maszy ny i urządzenia	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018 roku	937	2 314	-	3 251
Zwiększenia	-	13	-	13
Zmniejszenia	-	(48)	-	(48)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 roku	937	2 279	-	3 216
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2018 roku	187	1 123	-	1 310
Odpis amortyzacyjny za okres	94	377	-	471
Zmniejszenie amortyzacji	-	(47)	-	(47)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2018 roku	280	1 453	-	1 734
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku	750	1 191	-	1 941
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018 roku	656	825	-	1 480

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017	Grunty i budynki	Maszy ny i urządzenia	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017 roku	937	2 020	-	2 957
Zwiększenia	-	462	-	462
Zmniejszenia	-	(168)	-	(168)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017 roku	937	2 314	-	3 251
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2017 roku	93	884	-	977
Odpis amortyzacyjny za okres	94	369	-	463
Zmniejszenie amortyzacji	-	(130)	-	(130)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2017 roku	187	1 123	-	1 310
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017 roku	844	1 136	-	1 980
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017 roku	750	1 191	-	1 940

17. Aktywa niematerialne

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018	Znaki handlowe	Oprogramowanie komputerowe	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018 roku	1 319	341	1 660
Zwiększenia	-	246	246
Zmniejszenia	-	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 roku	1 319	587	1 906
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2018 roku	-	46	46
Odpis amortyzacyjny za okres	-	3	3
Zmniejszenia amortyzacji	-	-	-
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2018 roku	-	49	49
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku	1 319	295	1 614
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018 roku	1 319	538	1 857

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017	Znaki handlowe	Oprogramowanie komputerowe	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017 roku	1 319	49	1 368
Zwiększenia	-	292	292
Zmniejszenia	-	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017 roku	1 319	341	1 660
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2017 roku	-	35	35
Odpis amortyzacyjny za okres	-	11	11
Zmniejszenia amortyzacji	-	-	-
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2017 roku	-	46	46
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017 roku	1 319	13	1 332
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017 roku	1 319	295	1 614

Wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2018 roku nabytych praw do znaków handlowych to 1.319 tys. PLN.

18. Pozostałe aktywa

18.1. Akcje i udziały w spółkach zależnych

	Na dzień 31 grudnia 2018	Na dzień 31 grudnia 2017
Arctic Paper Kostrzyn S.A.	442 535	442 535
Arctic Paper Munkedals AB	88 175	88 175
Rottneros AB	101 616	101 616
Arctic Paper Investment AB, w tym:	24 579	32 407
Arctic Paper Investment AB (udziały)	307 858	307 858
Arctic Paper Investment AB (pożyczki)	82 709	82 709
Arctic Paper Investment AB (odpis z tytułu utraty wartości)	(365 988)	(358 160)
Arctic Paper Investment GmbH	0	0
Arctic Paper Investment GmbH (udziały)	120 031	120 030
Arctic Paper Investment GmbH (odpis z tytułu utraty wartości)	(120 031)	(120 030)
Arctic Paper Sverige AB	2 936	0
Arctic Paper Sverige AB (udziały)	11 721	11 721
Arctic Paper Sverige AB (odpis z tytułu utraty wartości)	(8 785)	(11 721)
Arctic Paper Danmark A/S	5 539	5 539
Arctic Paper Deutschland GmbH	4 977	4 977
Arctic Paper Norge AS	516	0
Arctic Norge AS (udziały)	3 194	3 194
Arctic Paper Norge AS (odpis z tytułu utraty wartości)	(2 678)	(3 194)
Arctic Paper Italy srl	738	738
Arctic Paper UK Ltd.	522	522
Arctic Paper Polska Sp. z o.o.	406	406
Arctic Paper Benelux S.A.	387	387
Arctic Paper France SAS	326	326
Arctic Paper Espana SL	196	196
Arctic Paper Papierhandels GmbH	194	194
Arctic Paper East Sp. z o.o.	102	102
Arctic Paper Baltic States SIA	64	64
Arctic Paper Schweiz AG	61	61
Arctic Paper Finance AB	68	68
Razem	673 937	678 313

Wartość inwestycji w spółkach zależnych przyjęta została na podstawie kosztu historycznego.

W roku 2018 Spółka Spółka odwróciła odpis z tytułu trwałej utraty wartości aktywów w Arctic Paper Sverige AB o kwotę 2.936 tys. PLN oraz w spółce Arctic Paper Norge AS na kwotę 516 tys. PLN (zagregowana wartość odwróconych odpisów na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 3.451 tys. PLN).

W spółce Arctic Paper Investment AB, która jest właścicielem papierni Arctic Paper Grycksbo dokonano zwiększenia odpisu z tytułu trwałej utraty wartości aktywów w wyniku przeprowadzenia testu utraty wartości inwestycji na kwotę 7.828 tys. PLN. Szczegóły opisano w nocie 18.2.

18.2. Test utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 Spółka przeprowadziła test utraty wartości inwestycji w Arctic Paper Investment AB, która jest właścicielem papierni Arctic Paper Grycksbo. Wartość użytkowa wynikająca z testu utraty wartości w odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych Arctic Paper Grycksbo AB jest korygowana o wartość zobowiązań finansowych. Przeprowadzony test utraty wartości skutkowało utworzeniem dalszego odpisu aktualizującego w 2018 roku w kwocie 7.828 kPLN (75.236 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2017 roku).

Przeprowadzenie testu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych Arctic Paper Grycksbo związane było z osiągnięciem niższych wyników niż te, które były oczekiwane przez Zarząd Grupy odpowiednio w 2018 i 2017

roku. Wpływ na to miały uwarunkowania rynkowe takie jak niekorzystne wahania ceny surowców, nasilenie konkurencji w segmencie papieru produkowanego przez Grycksbo.

W związku z powyższym została podjęta decyzja dotycząca przeprowadzenia testu utraty wartości przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Wartość odzyskiwalna testowanych aktywów wyniosła na dzień 31 grudnia 2018 roku 87.897 tys. PLN i została ustalona metodą wartości użytkowej.

Poniżej opisano kluczowe założenia do obliczenia wartości użytkowej na dzień 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku.

Obliczenie wartości użytkowej ośrodka sprzedaży papieru w papierni Grycksbo jest najbardziej wrażliwe na następujące zmienne:

- Stopy dyskontowe;
- Zwiększenie cen surowców;
- Zwiększenie cen energii;

Stopa dyskontowa – odzwierciedla dokonane przez kierownictwo oszacowanie ryzyka typowego dla ośrodka. Jest to wskaźnik stosowany przez kierownictwo w celu oszacowania efektywności (wyników) operacyjnych oraz przyszłych propozycji inwestycyjnych. W okresie budżetowanym przyjęta stopa dyskontowa wynosi 8,00%. Stopa dyskontowa została wyznaczona przy zastosowaniu wskaźnika: Średni ważony koszt kapitału (WACC).

Zmiany cen surowców (głównie celulozy) – szacunki dotyczące zmian cen surowców dokonywane są na podstawie wskaźników, które opublikowane zostały na podstawie danych dotyczących cen celulozy. Głównym źródłem danych stanowiących podstawę przyjętych założeń jest strona: www.foex.fi. Należy mieć na uwadze, iż koszty celulozy charakteryzują się wysoką zmiennością.

Zmiany cen energii - wzrost cen energii, głównie energii elektrycznej notowanej na Nordpool, giełdzie towarowej w Szwecji oraz energii uzyskiwanej z biomasy, jako podstawowego źródła energii wynika z założeń przyjętych w projekcjach zatwierdzonych przez lokalne kierownictwo papierni Grycksbo.

Poniższa tabela przedstawia główne założenia zastosowane do obliczenia wartości użytkowej na 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku.

Główne założenia	2018	2017
Prognoza przyjęta w oparciu o lata	2019-2023	2018-2022
Stawka podatku dochodowego	21,4%	22,0%
Stopa dyskontowa przed efektem podatkowym	10,2%	8,5%
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	8,0%	8,0%
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	0,0%	0,0%

Tabela poniżej prezentuje wrażliwość wartości użytkowej aktywów w zależności od zmian poszczególnych parametrów przyjętych do testu:

Parametr	Zmiana parametru o	Wpływ na wartość użytkową aktywów
<i>31 grudnia 2018 roku</i>		
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	+0,1 p.p.	(1 078)
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	+0,1 p.p.	743
Wolumen sprzedaży tylko w pierwszym roku prognozy	+ 0,1%	667
Cena sprzedaży tylko w pierwszym roku prognozy	+ 0,1%	726
Cena zakupu celulozy tylko w pierwszym roku prognozy	+1,0%	(3 368)
Cena zakupu energii tylko w pierwszym roku prognozy	+1,0%	(153)
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	-0,1 p.p.	1 104
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	-0,1 p.p.	(716)
Wolumen sprzedaży w pierwszym roku prognozy	- 0,1%	(667)
Cena sprzedaży tylko w pierwszym roku prognozy	- 0,1%	(726)
Cena zakupu celulozy w pierwszym roku prognozy	-1,0%	3 368
Cena zakupu energii w pierwszym roku prognozy	-1,0%	153
<i>31 grudnia 2017 roku</i>		
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	+0,1 p.p.	(1 210)
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	+0,1 p.p.	668
Wolumen sprzedaży w pierwszym roku prognozy	+ 0,1%	5 365
Cena sprzedaży w pierwszym roku prognozy	+ 0,1%	7 127
Cena zakupu celulozy w pierwszym roku prognozy	+1,0%	(31 384)
Cena zakupu energii w pierwszym roku prognozy	+1,0%	(4 489)
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	-0,1 p.p.	1 239
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	-0,1 p.p.	(651)
Wolumen sprzedaży w pierwszym roku prognozy	- 0,1%	(5 365)
Cena sprzedaży w pierwszym roku prognozy	- 0,1%	(7 127)
Cena zakupu celulozy w pierwszym roku prognozy	-1,0%	31 384
Cena zakupu energii w pierwszym roku prognozy	-1,0%	4 489

Wartość użytkowa wynikająca z testu utraty wartości skorygowana o zobowiązania finansowe wynosi na dzień bilansowy 24.579 tys. PLN, podczas gdy wartość inwestycji w Arctic Paper Investment AB to 32.407 tys. PLN łączny odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości inwestycji na 31 grudnia 2018 roku wyniósł 365.988 tys. PLN (31 grudnia 2017 roku: 358.160 tys. PLN).

18.3. Pozostałe aktywa finansowe

	Termin spłaty	Na dzień 31 grudnia 2018
Krótkoterminowe		
Pożyczka udzielona Arctic Paper Munkedals AB - kwota: 7.849 tys. PLN	2019-12-31	8 128
Pożyczki udzielone Arctic Paper Kostrzyn S.A. (część krótkoterminowa) - kwota: 4.800 tys. PLN i 2.600 tys. EUR	2019-12-31	16 553
Pożyczka udzielona Arctic Paper Kostrzyn S.A. (Capex A, część krótkoterminowa) - kwota: 1.633 tys. EUR	2019-12-31	7 329
Pożyczki udzielone Arctic Paper Grycksbo AB (część krótkoterminowa) - kwota: 624 tys. EUR	2019-12-31	2 686
Pożyczki udzielone Arctic Paper Grycksbo AB (część krótkoterminowa) - kwota: 1.112 tys. EUR	2019-12-31	4 789
Pożyczki udzielone Arctic Paper Grycksbo AB - kwota: 8.400 tys. EUR	31.12.2019*	36 132
Pożyczki udzielone Arctic Paper Benelux - kwota: 100 tys. EUR	31.12.2022*	450
Cashpooling Arctic Paper Grycksbo AB		47 781
Pożyczki udzielone Arctic Paper Mochenwangen GmbH - kwota: 6.714 tys. EUR		29 185
Pożyczka udzielona Arctic Paper Investment GmbH - kwota: 4.603 tys. EUR + 2.389 tys. EUR		30 269
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości aktywów - dotyczy Arctic Paper Investment GmbH i Arctic Paper Mochenwangen GmbH		(59 455)
		123 848

*możliwość spłaty na żądanie w terminie 14 dni

Termin spłaty Na dzień
 31 grudnia 2018

Długoterminowe

Pożyczka udzielona Arctic Paper Investment AB (odsetki)		82 709
Pożyczka udzielona Arctic Paper Investment GmbH - kwota: 990 tys. EUR		4 286
Pożyczki udzielone Arctic Paper Kostrzyn S.A. - kwota: 9.600 tys. PLN i 5.200 tys. EUR	2021-08-27	31 960
Pożyczka udzielona Arctic Paper Kostrzyn S.A. (Capex A) - kwota: 4.900 tys. EUR	2022-08-27	21 070
Pożyczki udzielone Arctic Paper Grycksbo AB - kwota: 1.248 tys. EUR	2021-08-27	5 366
Pożyczki udzielone Arctic Paper Grycksbo AB - kwota: 3.336 tys. EUR	2021-08-27	14 345
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości aktywów - dotyczy Arctic Paper Investment GmbH		(4 286)
Pożyczka ujęta jako inwestycje w spółki zależne		(82 709)
		72 742
Pozostałe aktywa finansowe razem		196 588

*możliwość spłaty na żądanie przed terminem płatności

Stan pozostałych aktywów finansowych za rok 2017 wyglądał następująco:

	Termin spłaty	Na dzień 31 grudnia 2017
Krótkoterminowe		
Pożyczka udzielona Arctic Paper Munkedals AB - kwota: 7.849 tys. PLN	31.12.2018	7 930
Pożyczki udzielone Arctic Paper Kostrzyn S.A. (część krótkoterminowa) - kwota: 4.800 tys. PLN i 2.600 tys. EUR	31.12.2018	16 391
Pożyczka udzielona Arctic Paper Kostrzyn S.A. (Capex A, część krótkoterminowa) - kwota: 798 tys. EUR	31.12.2018	3 449
Pożyczki udzielone Arctic Paper Grycksbo AB (część krótkoterminowa) - kwota: 416 tys. EUR	31.12.2018	1 764
Pożyczki udzielone Arctic Paper Grycksbo AB - kwota: 8.400 tys. EUR	31.12.2019*	35 127
Pożyczki udzielone Arctic Paper Benelux - kwota: 100 tys. EUR	31.12.2022*	425
Cashpooling Arctic Paper Grycksbo AB		10 070
Pożyczki udzielone Arctic Paper Mochenwangen GmbH - kwota: 6.714 tys. EUR		29 185
Pożyczka udzielona Arctic Paper Investment GmbH - kwota: 4.603 tys. EUR		19 926
Pożyczka udzielona Arctic Paper Investment GmbH - kwota: 2.389 tys. EUR		10 343
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości aktywów - dotyczy Arctic Paper Investment GmbH i Arctic Paper Mochenwangen GmbH		(59 455)
		75 156

Długoterminowe

Pożyczka udzielona Arctic Paper Investment AB (odsetki) - oprocentowanie: Wibor 6M + 4,8%		82 709
Pożyczka udzielona Arctic Paper Investment GmbH - kwota: 990 tys. EUR		4 286
Pożyczki udzielone Arctic Paper Kostrzyn S.A. - kwota: 14.400 tys. PLN i 7.800 tys. EUR	27.08.2021	46 937
Pożyczka udzielona Arctic Paper Kostrzyn S.A. (Capex A) - kwota: 3.188 tys. EUR	27.08.2022	13 297
Pożyczki udzielone Arctic Paper Grycksbo AB - kwota: 1.872 tys. EUR	27.08.2021	7 808
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości aktywów - dotyczy Arctic Paper Investment GmbH		(4 286)
Pożyczka ujęta jako inwestycje w spółki zależne		(82 709)
		68 042
Pozostałe aktywa finansowe razem		143 198

*możliwość spłaty na żądanie przed terminem płatności

18.4. Pozostałe aktywa niefinansowe

	Na dzień 31 grudnia 2018	Na dzień 31 grudnia 2017
Ubezpieczenia	77	263
Czynsze i kaucje zabezpieczające	28	31
Należności wobec funduszu emerytalnego	1 492	1 248
VAT do zwrotu	1 499	620
Rozliczenie kosztów dotyczących nowego finansowania	4 612	5 170
Pozostałe	617	433
Razem	8 325	7 765
- długoterminowe	1 492	1 248
- krótkoterminowe	6 833	6 518
	8 325	7 765

19. Zapasy

Spółka nie posiada i nie posiadała w roku 2018 oraz 2017 zapasów.

20. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Nota	Na dzień 31 grudnia 2018	Na dzień 31 grudnia 2017
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	28	106 674	88 301
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek		686	197
Należności ogółem (brutto)		107 360	88 498
Odpis aktualizujący należności		(16 891)	(14 379)
Należności netto		90 469	74 119

Spółka nieposiada należności wymagalnych w okresie dłuższym niż 12 miesięcy.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku skumulowana wartość odpisów krótkoterminowych należności od AP Investment GmbH wynosi 9.506 tys. PLN oraz należności od AP Mochenwangen GmbH: 7.385 tys. PLN .

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie 28.

Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2018

	bieżące	1 - 30	31 - 90	91 - 180	181 - 365	ponad 365
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	72 690	10 994	2 316	(58)	(13)	3 855
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	166	89	147	119	75	89
Należności netto	90 469	11 083	2 463	61	62	3 944

21. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych.

Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 19.605 tys. PLN (31 grudnia 2017 roku: 36.943 tys. PLN).

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	Na dzień 31 grudnia 2018	Na dzień 31 grudnia 2017
Środki pieniężne w banku i w kasie	19 605	36 943
	19 605	36 943

22. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe / rezerwowe

22.1. Kapitał podstawowy

Kapitał akcyjny	Na dzień 31 grudnia 2018	Na dzień 31 grudnia 2017
Akcje zwykłe serii A	50	50
Akcje zwykłe serii B	44 253	44 253
Akcje zwykłe serii C	8 100	8 100
Akcje zwykłe serii E	3 000	3 000
Akcje zwykłe serii F	13 884	13 884
	69 288	69 288

Akcje zwykłe wyemitowane i w pełni opłacone	podwyższenia kapitału	Ilość	Wartość
Wyemitowane w dniu 30 kwietnia 2008 roku	2008-05-28	50 000	50
Wyemitowane w dniu 12 września 2008 roku	2008-09-12	44 253 468	44 253
Wyemitowane w dniu 20 kwietnia 2009 roku	2009-06-01	32	0
Wyemitowane w dniu 30 lipca 2009 roku	2009-11-12	8 100 000	8 100
Wyemitowane w dniu 1 marca 2010 roku	2010-03-17	3 000 000	3 000
Wyemitowane w dniu 20 grudnia 2012 roku	2013-01-09	10 740 983	10 741
Wyemitowane w dniu 10 stycznia 2013 roku	2013-01-29	283 947	284
Wyemitowane w dniu 11 lutego 2013 roku	2013-03-18	2 133 100	2 133
Wyemitowane w dniu 6 marca 2013 roku	2013-03-22	726 253	726
Na dzień 31 grudnia 2018 roku		69 287 783	69 288

Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają obecnie wartość nominalną wynoszącą 1 PLN i zostały w pełni opłacone.

Nabywanie akcji własnych

Do dnia sporządzenia niniejszego raportu Zarząd Arctic Paper S.A. nie nabył żadnych akcji własnych Spółki.

Akcjonariusze o znaczącym udziale

	Na dzień 31 grudnia 2018		Na dzień 31 grudnia 2017	
	Udział w kapitale zakładowym	Udział w ogólnej liczbie głosów	Udział w kapitale zakładowym	Udział w ogólnej liczbie głosów
Thomas Onstad	68,13%	68,13%	68,13%	68,13%
pośrednio poprzez	59,15%	59,15%	59,15%	59,15%
Nemus Holding AB	58,28%	58,28%	58,28%	58,28%
inny podmiot	0,87%	0,87%	0,87%	0,87%
bezpośrednio	8,98%	8,98%	8,98%	8,98%
Pozostali	31,87%	31,87%	31,87%	31,87%

22.2. Różnice kursowe z przeliczenia oddziału zagranicznego

Walutą funkcjonalną oddziału zagranicznego Spółki jest korona szwedzka.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania oddziału są przeliczane na walutę prezentacji Spółki po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a jego sprawozdanie z zysków i strat jest przeliczane po średnim ważonym kursie wymiany za dany okres obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku różnice kursowe z przeliczenia oddziału zagranicznego ujęte w kapitale wyniosły 1.461 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2017 roku: 1.167 tys. PLN). Różnice kursowe z przeliczenia oddziału zagranicznego ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów wyniosły 294 tys. PLN w 2018 roku i 817 tys. PLN w 2017 roku.

22.3. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy został pierwotnie utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad nominalną w roku 2009 w kwocie 35.985 tys. PLN, która została pomniejszona o koszty emisji akcji ujęte jako zmniejszenie kapitału zapasowego i ulegał zmianom w kolejnych latach w wyniku kolejnych emisji akcji oraz odpisów z zysku.

Zgodnie z Uchwałą nr 9 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 13 czerwca 2018 roku strata poniesiona przez Spółkę w roku 2017 w wysokości 39.662 tys. PLN została pokryta z kapitału zapasowego spółki.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku łączna wartość kapitału zapasowego Spółki to 407.979 tys. PLN (31 grudnia 2017 roku: 447.641 tys. PLN).

22.4. Pozostałe kapitały rezerwowe

Walne Zgromadzenie Spółki, które odbyło się w dniu 13 czerwca 2018 roku, podjęło uchwałę w sprawie wypłaty akcjonariuszom Spółki dywidendy z zysków netto z lat ubiegłych zgromadzonych na kapitale rezerwowym Spółki w wysokości 13.857.556,60 PLN.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku łączna wartość pozostałych kapitałów rezerwowych Spółki to 102.399 tys. PLN (31 grudnia 2017 roku: 116.300 tys. PLN)

22.5. Niepodzielony zysk (strata) i ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Spółka jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w sprawozdaniu Spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

W związku z podpisanymi w dniu 9 września 2016 roku umowami kredytów terminowych i odnawialnych, umowami związanymi z emisją obligacji, na podstawie których Spółka w dniu 30 września 2016 roku wyemitowała obligacje oraz umową pomiędzy wierzycielami (szerzej opisanymi w nocie 24.1 „Pozyskanie nowego finansowania” Sprawozdania finansowego za rok 2016), możliwość wypłaty dywidendy przez Spółkę jest uzależniona od spełnienia przez Grupę określonych wskaźników finansowych w okresie dwóch poprzedzających wypłatę właściwych okresów (zgodnie z definicją tego terminu w umowie kredytów terminowych i odnawialnych) oraz braku występowania przypadku naruszenia (zgodnie z definicją tego terminu w umowie kredytów terminowych i odnawialnych).

Na dzień 31 grudnia 2018 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

23. Nabycie udziałów w jednostkach zależnych

W roku 2018 Spółka nie nabywała nowych udziałów w spółkach zależnych.

24. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

	Termin spłaty		Na dzień 31 grudnia 2018	Na dzień 31 grudnia 2017
Krótkoterminowe				
Pożyczka od Arctic Paper Finance AB w kwocie 10.000 EUR; część krótkoterminowa i odsetki	30.09.2019		11 080	10 907
Kredyt długoterminowy z Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju wg umowy z dnia 9 września 2016	31.08.2022	*	33 867	9 143
Kredyt długoterminowy z Banku Zachodniego WBK S.A. wg umowy z dnia 9 września 2016	31.08.2021	*	6 860	2 577
Kredyt długoterminowy z Banku BGŻ BNP Paribas S.A. wg umowy z dnia 9 września 2016; część krótkoterminowa	31.08.2021	*	6 622	2 306
Kredyt długoterminowy CAPEX z Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju wg umowy z dnia 9 września 2016; część krótkoterminowa	31.08.2022	*	27 248	2 213
Kredyt z konsorcjum banków Santander i BNP PLN	31.01.2021	*	25 673	-
Kredyt odnawialny z Banku Zachodni WBK S.A. wg umowy z dnia 9 września 2016;	31.08.2019		42 373	-
Kredyt odnawialny z Banku BGŻ BNP Paribas S.A. wg umowy z dnia 9 września 2016;	31.08.2019		9 147	-
Emisja obligacji wg umowy z dnia 9 września 2016 ; część krotkoterminowa	31.08.2021		19 992	12 284
Cashpooling BNP EUR			40 823	-
Cashpooling Arctic Paper Kostrzyn S.A.			29 338	59 784
Cashpooling Arctic Paper Munkedals AB			19 247	33 263
			272 269	132 476 *

*kwoty wykazane jako krótkoterminowe - przeklasyfikowanie części długoterminowych w związku z niedotrzymaniem kowenantu
 - szerzej opisane w nocie nr 7

	<i>Termin spłaty</i>	Na dzień 31 grudnia 2018	Na dzień 31 grudnia 2017
Długoterminowe			
Pożyczka od Arctic Paper Finance AB w kwocie 2.500 tys. EUR, część długoterminowa	30.09.2019	10 750	20 855
Kredyt długoterminowy z Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju wg umowy z dnia 9 września 2016; część długoterminowa	31.08.2022	-	31 684
Kredyt długoterminowy z Banku Zachodniego WBK S.A. wg umowy z dnia 9 września 2016; część długoterminowa	31.08.2021	-	6 521
Kredyt długoterminowy z Banku BGŻ BNP Paribas S.A. wg umowa z dnia 9 września 2016; część długoterminowa	31.08.2021	-	6 205
Kredyt długoterminowy CAPEX z Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju wg umowy z dnia 9 września 2016; część długoterminowa	31.08.2022	-	14 158
Emisja obligacji wg umowy z dnia 9 września 2016 ; część długoterminowa	31.08.2021	70 032	84 781
Kredyt odnawialny z Banku Zachodni WBK S.A. wg umowy z dnia 9 września 2016;	31.08.2019	-	40 710
Kredyt odnawialny z Banku BGŻ BNP Paribas S.A. wg umowy z dnia 9 września 2016;	31.08.2019	-	426
		80 782	205 339

W związku z podpisanymi w dniu 9 września 2016 roku umowami kredytów terminowych i odnawialnych oraz umowami związanymi z emisją obligacji, Grupa zobowiązała się do dotrzymania określonych wskaźników finansowych, które są kalkulowane na koniec każdego kwartału. Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa nie utrzymała poziomów wskaźników określonych umowami, co skutkowało przeklasyfikowaniem części długoterminowych kredytów terminowych do krótkoterminowych (65.996 tys. PLN).

25. Rezerwy

Na dzień 31 grudnia 2018 roku rezerwy utworzone przez Spółkę wynoszą 1.854 tys. PLN (1.551 tys. PLN w 2017 roku) i zostały zaprezentowane jako zobowiązania długoterminowe w kwocie 1.854 tys. PLN (1.551 tys. PLN w 2017 roku) oraz jako zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 0 tys. PLN (0 tys. PLN w 2017 roku). Kwota ta obejmuje w całości rezerwę na emerytalne świadczenia pracownicze.

26. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe oraz pozostałe zobowiązania finansowe

26.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

	Nota	Na dzień 31 grudnia 2018	Na dzień 31 grudnia 2017
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług			
Wobec jednostek powiązanych	28	3 061	2 276
Wobec pozostałych jednostek		83 863	56 961
		86 924	59 237
Pozostałe zobowiązania			
Zobowiązania wobec pracowników		876	699
Zobowiązania wobec budżetu		1 511	927
Pozostałe zobowiązania		6	5
		2 393	1 631

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań:

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocy 28.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 30-dniowym terminem płatności.

Nie ma zobowiązań wymagalnych w okresie dłuższym niż 12 miesięcy.

26.2. Rozliczenia międzyokresowe

	Na dzień 31 grudnia 2018	Na dzień 31 grudnia 2017
<i>Rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu:</i>		
Niewykorzystanych urlopów	1 249	1 521
Premii dla pracowników	1 833	2 800
Usług doradczych	166	207
Kosztów agentów sprzedaży	33	100
Koszty transportu	2 879	3 411
Koszty odpraw dla pracowników	2 881	-
Pozostałe	249	49
	9 290	8 088
- długoterminowe	-	-
- krótkoterminowe	9 290	8 088

26.3. Pozostałe zobowiązania finansowe

	Na dzień 31 grudnia 2018	Na dzień 31 grudnia 2017
Pozostałe zobowiązania finansowe		
Wy cena instrumentów finansowych	3 648	3 975
Zobowiązania z tytułu leasingu	324	606
	3 973	4 581
Pozostałe zobowiązania finansowe		
Długoterminowe	171	323
Krótkoterminowe	3 802	4 258
	3 973	4 581

27. Zobowiązania warunkowe

Spółka na dzień 31 grudnia 2018 roku nie posiadała zobowiązań warunkowych.

27.1. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji.

Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

W opinii Zarządu takie ryzyko na dzień 31 grudnia 2018 roku nie występuje, w związku z tym Spółka nie utworzyła rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

28. Informacje o podmiotach powiązanych

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za bieżący i poprzedni rok obrotowy:

Podmiot powiązany		Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Odsetki – przychody operacyjne	Odsetki – koszty finansowe	Otrzymane gwarancje - pozostałe koszty finansowe	Należności od podmiotów powiązanych	w tym przetemi- nowane	Należności z tytułu pożyczek	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	w tym zaległe, po upływie terminu płatności	Zobowiązania z tytułu pożyczek
<u>Jednostka dominująca:</u>												
Nemus Holding AB	2018	-	321			-	3 641			-		
	2017	-	327	-	-	-	4 006	-	-	-	-	-
Thomas Onstad	2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2017	-	-	-	747	-	-	-	-	-	-	-
<u>Jednostki zależne:</u>												
Arctic Paper Kostrzyn S.A.	2018	18 659	338	2 499	-	1 242	64 678	-	76 912	30	-	29 338
	2017	19 478	337	2 491	-	1 348	53 317	-	79 203	28	-	59 784
Arctic Paper Munkedals AB	2018	10 918	5	240	-	505	9 880	-	8 128	-	-	19 247
	2017	11 305	-	381	-	421	7 505	-	7 930	254	-	33 263
Arctic Paper Mochenwangen GmbH	2018	-	-	896	-	-	7 385	7 385	29 185	-	-	-
	2017	93	-	894	-	-	5 666	5 666	29 185	-	-	-
Arctic Paper Grycksbo AB	2018	12 036	2	2 162	-	421	11 553		111 099	-	-	-
	2017	11 126	15	1 541	-	373	10 063	-	54 649	1 284	-	-
Arctic Paper Investment GmbH	2018	-	-	1 037	-	-	9 506	9 506	30 269	-	-	-
	2017	-	-	1 024	-	-	8 712	8 712	34 555	-	-	-
Arctic Paper Investment AB	2018	-	-	-	-	-	-	-	82 709	-	-	-
	2017	-	-	-	-	-	-	-	82 709	322	-	-
Arctic Paper Deutschland GmbH	2018	2	108	-	-	-	-	-	-	32	-	-
	2017	10	142	-	-	-	-	-	-	57	-	-

Podmiot powiązany		Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Odsetki – przychody operacyjne	Odsetki – koszty finansowe	Otrzymane gwarancje - pozostałe koszty finansowe	Należności od podmiotów powiązanych	w tym przeterminowane	Należności z tytułu pożyczek	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	w tym zaległe, po upływie terminu płatności	Zobowiązania z tytułu pożyczek
Arctic Paper Sverige AB	2018	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2017	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arctic Paper Danmark A/S	2018	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2017	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arctic Paper Italia srl	2018	1	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2017	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arctic Paper Espana SL	2018	0	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-
	2017	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arctic Paper Norge AS	2018	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2017	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arctic Paper Benelux S.A.	2018	2	1 356	12	-	-	2	-	450	114	-	-
	2017	5	1 354	8	-	-	8	-	417	-	-	-
Arctic Paper Baltic States SIA	2018	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2017	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arctic Paper France SAS	2018	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2017	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arctic Paper Papierhandels GmbH	2018	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2017	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arctic Paper UK Limited	2018	4	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-
	2017	6	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Arctic Paper Schweiz AG	2018	1	1 330	-	-	-	1	-	-	88	-	-
	2017	3	1 471	-	-	-	-	-	-	288	-	-
Arctic Paper Polska Sp. z o.o.	2018	1	37	-	-	-	-	-	-	4	-	-
	2017	6	49	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Arctic Paper Ireland Ltd	2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2017	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arctic Paper East Sp. z o.o.	2018	-	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-
	2017	3	-	-	-	-	17	-	-	-	-	-

Podmiot powiązany		Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Odsetki – przychody operacyjne	Odsetki – koszty finansowe	Otrzymane gwarancje - pozostałe koszty finansowe	Należności od podmiotów powiązanych	w tym przeterminowane	Należności z tytułu pożyczek	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	w tym zaległe, po upływie terminu płatności	Zobowiązania z tytułu pożyczek
APG Branch Office	2018	-	-	-	-	-	-	-	-	2 432	-	-
	2017	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
API Branch Office	2018	-	-	-	-	-	-	-	-	319	-	-
	2017	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arctic Paper Finance AB	2018	-	-	-	1 522	-	-	-	-	42	-	21 830
	2017	-	-	-	2 150	-	-	-	-	42	-	31 761
Inne jednostki:												
Progressio s.c.	2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2017	-	195	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	2018	41 631	3 539	6 846	1 522	2 168	106 670	16 891	338 752	3 062	-	70 415
	odpisy aktualizujące	-	-	(1 933)	-	-	(16 891)	-	(63 741)	-	-	-
	prezentacja jako udziały w spółkach zależnych	-	-	-	-	-	-	-	(82 709)	-	-	-
	2018 po uwzględnieniu odpisów aktualizujących i zmian prezentacji	41 631	3 539	4 913	1 522	2 168	89 779	16 891	192 302	3 062	-	70 415
	2017	42 071	3 891	6 338	2 897	2 142	89 300	14 378	288 648	2 276	-	124 808
	odpisy aktualizujące	(93)	-	(1 918)	-	-	(14 378)	-	(63 741)	-	-	-
	prezentacja jako udziały w spółkach zależnych	-	-	-	-	-	-	-	(82 709)	-	-	-
	2017 po uwzględnieniu odpisów aktualizujących i zmian prezentacji	41 978	3 891	4 420	2 897	2 142	74 922	14 378	142 198	2 276	-	124 808

28.1. Jednostka dominująca całej Grupy

Bezpośrednią jednostką dominującą Grupy jest Nemus Holding AB. Jednostką dominującą całej Grupy jest Incarta Development SA.

W roku finansowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły transakcje pomiędzy Spółką a wyżej wymienionymi spółkami, z wyjątkiem Nemus Holding AB. Zostały one wykazane w nocie 28.

28.2. Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z podmiotami powiązаныmi są dokonywane na warunkach rynkowych.

28.3. Pożyczka udzielona członkom Zarządu

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym Spółka nie udzieliła pożyczek kadrze kierowniczej oraz nie udzielała ich również w okresie porównawczym.

28.4. Wynagrodzenie kadry kierowniczej Spółki

Kadra kierownicza Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku obejmowała 2 osoby: Prezesa Zarządu oraz Członka Zarządu.

Poniższa tabela przedstawia łączne kwoty wynagrodzeń członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej za bieżący i poprzedni rok obrotowy:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zarząd		
Świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	4 938	6 969
Rada Nadzorcza		
Świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	991	1 011
Razem	5 929	7 980

Na dzień 31.12.2018 zobowiązania w stosunku do kadry zarządzającej wynosiło 2.189 tys. PLN i wynikało z utworzonej rezerwy na koszty z tytułu rozwiązania umowy o pracę.

29. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i dnia 31 grudnia 2017 roku w podziale na rodzaje usług:

Rodzaj usługi	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 (przekształcone)
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	170	310
Przegląd śródrocznego sprawozdania finansowego	63	-
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego (oddział)	25	20
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi	8	60
Razem	267	390

30. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka, należą kredyty bankowe, obligacje, środki pieniężne oraz pożyczki udzielane i otrzymane w ramach Grupy. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki i Grupy. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Zasadą stosowaną przez Spółkę obecnie i przez cały okres objęty niniejszym sprawozdaniem finansowym jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe.

Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Spółka monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

30.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Spółki na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim zobowiązań finansowych oraz udzielonych pożyczek o zmiennym oprocentowaniu.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość zysku (straty) brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej). Nie przedstawiono wpływu na kapitał własny ani całkowite dochody ogółem Spółki.

	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik zysk lub stratę brutto za rok 2018
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018		
PLN	+1%	181
EUR	+1%	210
SEK	+1%	-
PLN	-1%	(181)
EUR	-1%	(210)
SEK	-1%	-

	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik zysk lub stratę brutto za rok 2017
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017		
PLN	+1%	144
EUR	+1%	737
SEK	+1%	-
PLN	-1%	(144)
EUR	-1%	(737)
SEK	-1%	-

30.2. Ryzyko walutowe

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje głównie w wyniku otrzymywania przez Spółkę dywidend od spółek zależnych oraz udzielanych i otrzymywanych pożyczek w walutach, a w mniejszym stopniu – dokonywania transakcji zakupu w walutach innych niż jej waluta wyceny.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość zysku (straty) brutto (w związku ze zmianą wartości aktywów i zobowiązań pieniężnych) oraz kapitału własnego Spółki na racjonalnie możliwe wahania kursów walut obcych przy założeniu niezmienności innych czynników.

	Wzrost / spadek kursu waluty	Wpływ na zysk lub stratę brutto	Wpływ na całkowite dochody ogółem
31 grudnia 2018 – SEK	+1%	30	-
	-1%	(30)	-
31 grudnia 2018 – EUR	+1%	(334)	-
	-1%	334	-
31 grudnia 2018 – USD	+1%	814	-
	-1%	(814)	-
31 grudnia 2018 – GBP	+1%	16	-
	-1%	(16)	-
31 grudnia 2017 – SEK	+1%	65	-
	-1%	(65)	-
31 grudnia 2017 – EUR	+1%	199	-
	-1%	(199)	-
31 grudnia 2017 – USD	+1%	15	-
	-1%	(15)	-

30.3. Ryzyko kredytowe

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółki, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, należności, ryzyko kredytowe Spółki powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

W Spółce nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego z wyjątkiem podmiotów z Grupy. Wartość aktywów finansowych narażonych na ryzyko kredytowe – pożyczek udzielonych spółkom z Grupy wynosi na dzień 31 grudnia 2018 roku 196.588 tys. PLN (142.199 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2017 roku).

Spółka tworzy odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, które odpowiadają szacunkowej wartości oczekiwanych strat kredytowych. Głównym składnikiem odpisu jest część obejmująca specyficzne straty związane z narażeniem na znaczące pojedyncze ryzyko.

30.4. Ryzyko związane z płynnością

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz potencjalnych przepływów z tytułu gwarantowanych kredytów.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

Ze względu na niedotrzymanie wskaźnika bankowego, o którym mowa w nocie 7 niniejszego sprawozdania Spółka wykazała kredyty bankowe w całości jako krótkoterminowe. Spółka otrzymała po dniu bilansowym od Santander Bank S.A. działającego jako agenta konsorcjum banków finansujących pisemne zapewnienie, że niespełnienie przez Grupę wymaganego poziomu wskaźnika Cashflow Cover na 31 grudnia 2018 roku nie stanowi przypadku naruszenia warunków umowy kredytowej z dnia 9 września 2016 roku, z tego względu Spółka będzie regulowała zobowiązania kredytowe zgodnie z ustalonymi wcześniej harmonogramami.

31 grudnia 2018	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty, pożyczki i obligacje	-	72 481	138 979	165 476	-	376 936
Pozostałe zobowiązania	-	86 925	3 812	175	-	90 911
	-	159 405	142 791	165 651	-	467 847

31 grudnia 2017	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty, pożyczki i obligacje	-	124 457	22 066	222 461	-	368 984
Pozostałe zobowiązania	-	59 237	4 258	-	-	63 495
	-	183 694	26 324	222 461	-	432 479

Spółka nie posiadała na dzień 31 grudnia 2018 roku zobowiązań warunkowych.

31. Instrumenty finansowe

Spółka posiada następujące instrumenty finansowe: środki pieniężne na rachunkach bankowych, kredyty, pożyczki, należności, zobowiązania umowy leasingu finansowego oraz kontrakty SWAP odsetkowe.

31.1. Ryzyko stopy procentowej

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

31 grudnia 2018	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Oprocentowanie zmienne							
Pożyczki udzielone do spółek powiązanych	79 833	23 003	23 003	7 023	-	-	132 864
Kredyty bankowe	(44 774)	-	-	-	-	-	(44 774)
Pożyczki otrzymane od spółek powiązanych	(48 585)	-	-	-	-	-	(48 585)
	(13 526)	23 003	23 003	7 023	-	-	39 505

31 grudnia 2018	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Oprocentowanie stałe							
Pożyczki udzielone do spółek powiązanych	44 015	7 465	12 246	-	-	-	63 726
Kredyty bankowe	(78 769)	(32 248)	(37 032)	-	-	-	(148 048)
Obligacje	(16 600)	(16 600)	(58 700)	-	-	-	(91 900)
Pożyczki otrzymane od spółek powiązanych	(10 750)	(10 750)	-	-	-	-	(21 500)
	(62 104)	(52 133)	(83 485)	-	-	-	(197 722)

31 grudnia 2017	<1rok	1–2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Oprocentowanie zmienne							
Pożyczki udzielone do spółek powiązanych	18 000	38 781	21 105	-	-	-	77 886
Kredyty bankowe	20 064	-	-	-	-	-	20 064
Pożyczki otrzymane od spółek powiązanych	93 047	-	-	-	-	-	93 047
	131 111	38 781	21 105	-	-	-	190 997
Oprocentowanie stałe							
Kredyty bankowe	37 310	17 075	16 041	15 046	10 406	-	95 878
Obligacje	12 284	18 809	17 059	48 914	-	-	97 065
Pożyczki udzielone do spółek powiązanych	10 907	10 427	10 427	-	-	-	31 761
	60 500	46 311	43 527	63 960	10 406	-	224 704

W związku z rozpoznaniem całkowitym odpisem aktualizującym Spółka uznała, że pożyczki udzielone spółce Arctic Paper Investment GmbH oraz spółce Arctic Paper Mochenwangen GmbH (wraz z odsetkami) nie są obciążone ryzykiem stopy procentowej.

31.2. Wartości godziwe poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

Z uwagi na fakt, iż wartości księgowe instrumentów finansowych Spółki nie odbiegają znacząco od ich wartości godziwej ((z wyjątkiem tych opisanych poniżej tabeli), w tabeli poniżej przedstawiono wszystkie instrumenty finansowe według ich wartości bilansowych, w podziale na poszczególne kategorie aktywów i zobowiązań.

	Kategoria zgodnie z MSSF 9	Wartość bilansowa	
		31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
		Aktywa finansowe	
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe)	WwWGpWF	72 742	68 042
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	WwZK	90 469	74 119
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwZK	19 605	36 943
Pozostałe aktywa finansowe (krótkoterminowe)	WwWGpWF	123 848	74 157
Suma		306 664	253 261
Zobowiązania finansowe			
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne	WwZK	353 051	337 817
Pozostałe zobowiązania finansowe (długoterminowe)	WwZK	171	323
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (krótkoterminowe)	WwZK	90 726	63 495
Suma		443 949	401 635

WwZK - Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
 WwWGpCD - Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody
 WwWGpWF - Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Obligacje w PLN wyemitowane przez AP S.A. o wartości bilansowej 90.024 tys. PLN na 31 grudnia 2018 roku posiadają wartość godziwą 92.035 tys. PLN. Kredyty o wartości bilansowej 192.625 tys. PLN na 31 grudnia 2018 roku posiadają wartość godziwą 193.979 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 instrumenty finansowe według hierarchii wyceny kwalifikują się do poziomu 3 i poziomu 2 w przypadku instrumentów pochodnych.

Tabela poniżej przedstawia pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku:

Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku	Przychody/ (koszty) z tytułu	Zyski/ (straty) z	Rozwiązanie/ (utworzenie)	Zyski/ (straty) z	Zyski/ (straty) ze	Pozostałe	Razem
	odsetek	tytułu różnic kursowych	odpisów aktualizujących	tytułu wyceny	instrumentów finansowych		
Aktywa finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	2 992	(2 749)	907	-	-	1 149
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i instrumentów zabezpieczających)**	-	(259)	-	3 914	-	-	3 655
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	686	(11)	-	(2 366)	-	-	(1 691)
Zobowiązania finansowe							
Instrumenty pochodne	(2 125)	-	-	-	-	-	(2 125)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(9 365)	70	-	(3 280)	-	(3 254)	(15 829)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	25	-	-	-	-	-	25
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(7)	(3 090)	-	(962)	-	-	(4 059)

Rok zakończony 31 grudnia 2017 roku	Przychody/ (koszty) z tytułu	Zyski/ (straty) z	Rozwiązanie/ (utworzenie)	Zyski/ (straty) z	Zyski/ (straty) ze	Pozostałe	Razem
	odsetek	tytułu różnic kursowych	odpisów aktualizujących	tytułu wyceny	instrumentów finansowych		
Aktywa finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	(5 340)	(3 852)	(2 862)	-	-	(12 054)
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i instrumentów zabezpieczających)**	-	-	-	3 365	-	-	3 365
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	120	2 890	-	(86)	-	-	2 924
Zobowiązania finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	(111)	-	-	(111)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(12 651)	372	-	2 762	-	-	(9 518)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	(30)	-	-	-	-	-	(30)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	5 137	-	2 600	-	-	7 737

31.3. Zmiany zobowiązań wynikające z działalności finansowej

Rok zakończony 31 grudnia 2018	Nota	Zmiany wynikające z					31 grudnia 2018
		1 stycznia 2018	przepływów pieniężnych z działalności finansowej	Skutki zmian kursów walutowych	Zmiany wartości godziwych	Inne zmiany	
Oprocentowane kredyty, pożyczki i obligacje	24	337 815	22 729	(1 721)	-	(5 773)	353 050
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	26.3	606	(282)	-	-	-	324
Pochodne instrumenty finansowe	26.3	3 975	-	-	(327)	-	3 648
Pozostałe	-	323	-	-	-	(153)	170
Razem zobowiązania wynikające z działalności finansowej	24	342 720	22 447	(1 721)	(327)	(5 926)	357 192

31.4. Zabezpieczenia

W związku z ryzykiem stopy procentowej opisanym w nocie 30.1 spółka zabezpiecza swoje przyszłe przepływy pieniężne, które mogą zmieniać się na skutek tego ryzyka. Na dzień 31 grudnia 2018 roku, spółka posiadała kredyty i papiery dłużne o wartości 237.863 tys. PLN ze zmienną stopą procentową, które zostały zabezpieczone instrumentami pochodnymi typu SWAP (192.943 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2017 roku).

W ocenie Spółki efektywność instrumentów zabezpieczających jest bardzo wysoka ze względu na fakt dopasowania parametrów instrumentów zabezpieczających do pozycji zabezpieczanych, w szczególności w zakresie nominałów oraz dat przepływów pieniężnych, stopy procentowej stanowiącej podstawę do wyliczenia tych przepływów, a także konwencji naliczania odsetek.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge) dla następujących powiązań zabezpieczających:

- spółka desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrumenty pochodne typu SWAP mające na celu zabezpieczenie płatności odsetek w EURO od kredytu bankowego w EURO,
- spółka desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrumenty pochodne typu SWAP mające na celu zabezpieczenie płatności odsetek w PLN od kredytu bankowego w PLN.

Rachunkowość zabezpieczeń zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego z wykorzystaniem transakcji typu SWAP

- Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych związanych z płatnością odsetek w EURO od kredytu w EURO:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego denominowanego w EURO
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w EURO związane z płatnością odsetek od kredytu w EURO kalkulowanych na bazie 6M EURIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w EURO od kredytu denominowanego w EURO na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	21.11.2016
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 2022-08-31
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 12 mln. EURO
Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego denominowanego w EURO
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w EURO związane z płatnością odsetek od kredytu w EURO kalkulowanych na bazie 6M EURIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w EURO od kredytu denominowanego w EURO na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	18.07.2017
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 2022-08-31
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 3.986 tys EURO
Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego denominowanego w EURO
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w EURO związane z płatnością odsetek od kredytu w EURO kalkulowanych na bazie 6M EURIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w EURO od kredytu denominowanego w EURO na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	21.11.2016
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 2021-08-31
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 2,6 mln. EURO

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytów odnawialnych długoterminowych denominowanych w EURO
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w EURO związane z płatnością odsetek od kredytu w EURO kalkulowanych na bazie 3M EURIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w EURO od kredytu denominowanego w EURO na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	21.11.2016
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 2019-08-30
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 9,9 mln. EURO

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego denominowanego w EURO
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w EURO związane z płatnością odsetek od kredytu w EURO kalkulowanych na bazie 6M EURIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w EURO od kredytu denominowanego w EURO na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	27.07.2018
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 2022-02-28
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 3.344 tys EURO

— Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych związanych z płatnością odsetek w PLN od kredytu w PLN:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego denominowanego w PLN
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w PLN związane z płatnością odsetek od kredytu w PLN kalkulowanych na bazie 6M WIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w PLN od kredytu denominowanego w PLN na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	21.11.2016
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 2021-08-31
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 11,5 mln. PLN

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytów odnawialnych długoterminowych denominowanych w PLN
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w PLN związane z płatnością odsetek od kredytu w PLN kalkulowanych na bazie 3M WIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w PLN od kredytu denominowanego w PLN na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	21.11.2016
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 2019-08-30
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 10 mln PLN

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową obligacji denominowanych w PLN
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w PLN związane z płatnością odsetek od obligacji w PLN kalkulowanych na bazie 6M WIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w PLN od obligacji denominowanych w PLN na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	21.11.2016
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy o emisję obligacji; do 2021-08-31
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat odsetek od obligacji w wysokości 100 mln. PLN
Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego denominowanego w PLN
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w PLN związane z płatnością odsetek od kredytu w PLN kalkulowanych na bazie 3M WIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w PLN od kredytu denominowanego w PLN na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	31.07.2018
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 2021-01-29
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 25,8 mln. PLN

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą pochodnych instrumentów zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz dane porównywalne:

	Stan na dzień 31 grudnia 2018		Stan na dzień 31 grudnia 2017	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
SWAP	-	3 648	-	3 604
Opcje korytarzowe	-	-	-	370
Razem instrumenty pochodne zabezpieczające	-	3 648	-	3 974

Poniższa tabela przedstawia wartość nominalną pochodnych instrumentów zabezpieczających na dzień 31 grudnia 2018 roku:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
SWAP odsetkowy				
spłaty rat kapitałowych (w tys. PLN)	101 418	144 383	-	245 802

Poniższa tabela przedstawia kwoty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jakie w 2018 roku zostały rozpoznane przez Spółkę w sprawozdaniu z zysków i strat i w sprawozdaniu z całkowitych dochodów:

Rok zakończony
 31 grudnia 2018

Kapitał z aktualizacji wyceny na 31 grudnia 2018 - zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, odpowiadające skutecznemu zabezpieczeniu	3 879
Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, ujęta w przychodach lub kosztach finansowych	1
Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych, których wartość jest zabezpieczona	1 stycznia 2019 - 31 sierpnia 2022

Poniższa tabela przedstawia zmiany w kapitale z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych w 2018 roku:

Rok zakończony
 31 grudnia 2018

Kapitał z aktualizacji wyceny na dzień 1 stycznia 2018 roku	3 835
Odroczenie zmian wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, odpowiadającej skutecznemu zabezpieczeniu	44
Kwota odroczonej zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, usunięta z kapitału z aktualizacji wyceny i przeniesiona do przychodów lub kosztów finansowych	(1)
Kapitał z aktualizacji wyceny na dzień 31 grudnia 2018 roku	3 879

Zabezpieczenie wartości godziwej

Rachunkowość zabezpieczeń zmienności wartości godziwej związanych z opcją floor

Typ zabezpieczenia	Prawo do zmniejszenia przepływów pieniężnych z tytułu płatności odsetek od kredytów w EUR na skutek spadku EURIBOR poniżej 0%
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w EUR związane z płatnością odsetek od kredytu w EUR kalkulowanych na bazie 6M EURIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu opcja floor, w której Spółka nabywa prawo do płatności odsetek w EUR na bazie EURIBOR mniejszego niż 0%
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	21.11.2016
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 2022-08-31
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 12 mln EUR
Typ zabezpieczenia	Prawo do zmniejszenia przepływów pieniężnych z tytułu płatności odsetek od kredytów w EUR na skutek spadku EURIBOR poniżej 0%
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w EUR związane z płatnością odsetek od kredytu w EUR kalkulowanych na bazie 6M EURIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu opcja floor, w której Spółka nabywa prawo do płatności odsetek w EUR na bazie EURIBOR mniejszego niż 0%
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	18.07.2017
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 2022-08-31
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 3.986 tys EURO

Typ zabezpieczenia	Prawo do zmniejszenia przepływów pieniężnych z tytułu płatności odsetek od kredytów w EUR na skutek spadku EURIBOR poniżej 0%
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy pieniężne w EUR związane z płatnością odsetek od kredytu w EUR kalkulowanych na bazie 6M EURIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu opcja floor, w której Spółka nabywa prawo do płatności odsetek w EUR na bazie EURIBOR mniejszego niż 0%
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	2018-07-27
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 2022-02-28
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 3.344 tys. EURO

32. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

	Na dzień 31 grudnia 2018	Na dzień 31 grudnia 2017
Oprocentowane kredyty, pożyczki, obligacje i pozostałe zobowiązania finansowe	357 024	342 398
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	89 318	60 996
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(19 605)	(36 943)
Zadłużenie netto	426 737	366 451
Kapitał własny	535 124	531 032
Kapitał i zadłużenie netto	961 860	897 483
Wskaźnik dźwigni	0,44	0,41

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

33. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku kształtowało się następująco:

	Na dzień 31 grudnia 2018	Na dzień 31 grudnia 2017
Zarząd	2	2
Finanse	5	6
Sprzedaż i marketing	4	4
Logistyka	25	24
Administracja	9	8
IT	1	1
Razem	46	45

34. Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami wynikającymi ze sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych

Różnice pomiędzy zmianami wynikającymi ze sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych przedstawiają poniższa tabela:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	(308)	128
Zapłacony podatek dochodowy	(762)	(396)
	(1 070)	(268)

35. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

35.1. Otrzymanie zwolnienia z dotrzymania wskaźników finansowych na dzień 31 grudnia 2018 roku

W związku opisanym w nocie 7 niedotrzymaniem określonego umową kredytową wskaźnika finansowego, po dniu bilansowym Arctic Paper S.A. otrzymała od Santander Bank S.A. działającego jako agenta konsorcjum banków finansujących pisemne zapewnienie, że niespełnienie przez Grupę wymaganego poziomu wskaźnika Cashflow Cover na 31 grudnia 2018 roku nie stanowi przypadku naruszenia warunków umowy kredytowej z dnia 9 września 2016 roku („default”). Zgodnie wymogami MSR 1, ze względu jednak na brak takiego zapewnienia na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka zaprezentowała całe zadłużenie wobec konsorcjum banków na ten dzień w wysokości 65.996 tys. PLN jako zobowiązanie krótkoterminowe: oprocentowane kredyty, pożyczki i obligacje.

Od dnia bilansowego do dnia publikacji niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego nie wystąpiły inne zdarzenia, które mogłyby mieć istotny wpływ na sytuację finansową i majątkową Spółki.

Podpisy Członków Zarządu

Stanowisko	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Prezes Zarządu Dyrektor Zarządzający	Michał Jarczyński	18 marca 2019	<i>podpisano elektronicznie</i>
Członek Zarządu Dyrektor Finansowy	Göran Eklund	18 marca 2019	<i>podpisano elektronicznie</i>